

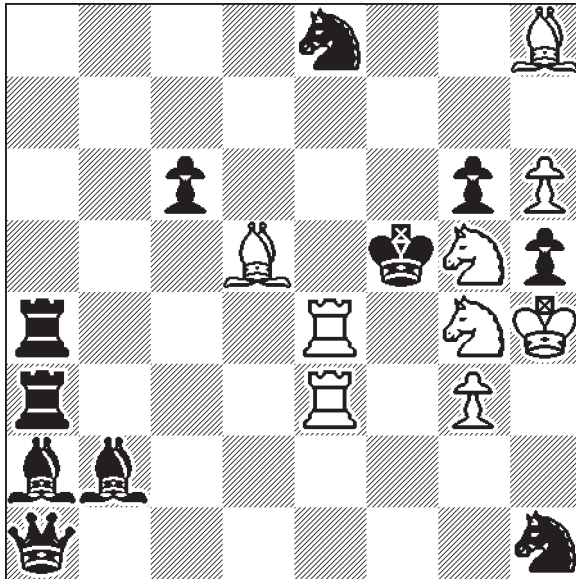

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 6 / 2001 10.12.2001 55. vuosikerta

Proceedings of the Finnish Chess Problem Society

Jan Hannelius
2. palkinto
Die Schwalbe 1965

2#

9+11

Sisällysluettelo

Pääkirjoitus	183
Jan Hannelius 85 vuotta	184
Jan Hannelius 85 JT	185
Punssi 80 vuotta	186
Eero Bonsdorff 80 JT	186
Omistustehtäviä	187
Kauko Virtanen 70 vuotta	188
A Holiday Story	192
ST:n syyspäivät 2001	194
Katkoja kahden siirron apumatissa..	195
Ensipainokset	203
Emil Luukkosen lopputehtävästä	207
Ratkaisupisteet	208
Runoratsu	208
ST:n tehtävällat	208
ST:n ratkaisijoille	208
7. WCCT-kilpailu	208
7. WCCT-kilpailun teemat	209
Tuomio ST i# 1994-1995	214
Muisto-omistus	217
Tuomio ST a#n 1996	218
Paha pähkinä 4	221

Tuomio ST studies 1999-2000	222
Ohestalyyönnistä	225
Valikoituja apumatteja sekä satunnaisia aputehtäviä	226
ST:n vuosikokous 2002	230
Loppupeliteorian ihmeitä	231
Comments on FIDE-albumien korjausprojekti 2001	232
Lopputehtäväkilpailuja	233
Nelinurkkaprojekti IV	234
Summary	240

Muistilista

- ⌘ ST 1/2002 aineisto viimeistään ma 21.1.2002 päätoimittajalle!
- ⌘ Tämän numeron ensipainosten ratkaisut noin ma 4.2.2002 mennessä.
- ⌘ ST:n vuosikokous 2002 pidetään 23.2.2002, katso s. 230.

Kansitehtävän ratkaisu on sivulla 187!

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Julkaisija / Publisher:

Suomen tehtäväniekat ry.
<http://www.sci.fi/~stniekat/st>
e-mail: stniekat@sci.fi

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Nuottaniementie 25 B
4, 02230 Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jormari@dlc.fi

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3D 20, 33430
Vuorentausta. Puh./Tel. 03-3483447

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho: Jan Hannelius, Lukonrinne 32, 36200 Kangasala

Satakunnan osasto: Veikko Valo,
PL 153, 28101 Pori

Turun osasto: Hannu Sokka,
Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku

Vaasan osasto: Seppo Praski,
Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus-
ta, Kunniatie 56, 15560 Nastola

Päätoimittaja ja toimituksen osoite / Editor in chief:

Jorma Paavilainen, Nuottaniementie 25 B
4, 02230 Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jormari@dlc.fi

Muu toimituskunta / Editorial staff: Hannu
Harkola, Joose Norri, Henry Tanner, Jukka
Tuovinen ja Marko Ylijoki

Taitto / Layout: Jorma Paavilainen

Painopaikka / Printed in: Pikapaino Paate-
lainen, Helsinki 2001

Pankkitilit / Bank accounts:

Nordea Ylöjärvi 144330-41886
Sampo 800020-4659651

Jäsenmaksu 2001: 100 mk

Subscription fee 2001: (abroad) 120 FIM

Irtonumerohinta / Single issues: 25 FIM

Osoitteenmuutokset sihteerille! /
Changes of address to the secretary!

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Vuoden vaihteeksi

Osa aineistosta, joka oli alunperin tarkoitettu tähän lehteen, siirtyy myöhemmin julkaistavaksi. Tämä johtuu yllättävästä materiaalituvasta. Seuraaviin lehtiin siirtyvät mm. 6. WCCT-kilpailun jälkilöylyt ja laaja juttu Liisa-shakista (Alice Chess). Tästä huolimatta tämä lehti on sivujen määrällä mitattuna todennäköisesti ST:n historian suurin.

Lehdessä on useita tuomioita, artikkeleita ja onnitteluja merkkipäiviään viettävile. Kolme merkittävää tehtäväniekkaa vietää syntymäpäiviään päättävän vuoden lopulla. Kansitehtävän laatija Jan Hannelius on varmaan kaikille vähintään nimenä tuttu, eivätkä kaksi muuta juhlijaa, Eero Bonsdorff ja Kauko Virtanen, ole mitenkään vieraita hekään (s. 184-191). Huomatkaa kahden juhlijan kunniaksi julistetut laadintakilpailut!

Maailmalla käydään monenlaisia kampaailuja, joista uutiskynnyksen ylittävät yleensä sotaiset taistelut. Shakkilaudalla taistot käydään rauhallisemmin ja vielä pelishakia maltillisemmin kisaillaan tehtävissä, joissa vain musta ja valkea ottavat yhteen. Ja yhteistyötäkin tehdään apupelitehtävissä.

Myös ST:n toiminta on vuonna 2001 edennyt sopuisissa merkeissä. Vuoden alussa pidetyssä vuosikokouksessa yhdistystä kolme vuosikymmentä johtanut Hannu Harkola luopui puheenjohtajuudesta. Tehtävälaivan ruoriin tarttuivat kokemattomat kädet, mutta onneksi suuria myrskyjä ei ole koettu.

Yhdistyksen kotimainen toiminta on jatkunut totutuissa ja hyviksi koetuissa merkeissä: kevät- ja syyspäivät houkuttelevat väkeä, laadintakilpailuja järjestetään säännöllisesti, ST-lehti jatkaa ilmestymistään aktiivisen avustajakunnan turvin sekä tehtäväkokoontumisia pidetään säännöllisesti eri puolilla Suomea.

Kansainvälisesti laadintamenestysemme on levännyt harvojen harteilla. Menestys kv. joukkuelaadintakilpailu WCCT:ssä antoi edelleen odottaa itseään, vaikka hyviä yksittäissijoituksia saatiinkin.

Perinteisesti vahvalla alueellamme, shakkitehtävien ratkaisemisessa, saatiin muutaman laihakon vuoden jälkeen nauttia taas MM-mitaleista. Wageningenin tehtäväkongressi sujui muuten vailla suurempia järjestyksiä.

Suomalaisten ratkaisumenestystä selettävät useat asiat, kuten esikuvat, perinne ratkaisukilpailujen järjestämisessä yms. Wageningenin menestyksestä lankeaa kiitos myös harjoittelukilpailuille, joita järjestettäneen määrästä tasosta tinkimättä? Monen harrastus on lähtenyt sanoma- tai aikakauslehtien (tehtävä)shakkipalstoista, joita Suomessa ei nykyään ole ainakaan liikaa. Näitä palstoja on viime vuosikymmeninä karsittu ja tiivistetty, painopiste on usein siirtynyt pelishakkiin ja helposti sulattaviin tulostietoihin.

ST:n toiminnassa on paljon pitkän aikavälin haasteita. Miten ylläpitää ja lisätä harrastajien määrää tasosta tinkimättä? Monen harrastus on lähtenyt sanoma- tai aikakauslehtien (tehtävä)shakkipalstoista, joita Suomessa ei nykyään ole ainakaan liikaa. Näitä palstoja on viime vuosikymmeninä karsittu ja tiivistetty, painopiste on usein siirtynyt pelishakkiin ja helposti sulattaviin tulostietoihin.

Toinen merkittävä aihe on yhdistyksen historian dokumentointi. Pitkän linjan tehtäväniekkojen tietämys ja muistot tulee tallentaa mahdollisimman hyvin - elleimme ymmärrä historiaa, emme ymmärrä nykyisyyttä. Eero Saarenheimon "Ruutulaudan lumoissa" kartoitti ansiokkaasti ST:n alkuvuosikymmeniä ja ST:ssä on julkaistu vuosikymmeniä sitten aktiivisimmillaan olleiden tehtäväniekkojen laatijamuotokuvia. Eikä tässä kaikki, pinnan allakin tapahtuu jatkuvasti.

Hyvää ja aktiivista vuotta 2002!

Jorma Paavilainen

Jan Hannelius 85 vuotta

Oulussa 7.12.1916 suuriruhtinaanmaahan syntynyt Jan Hannelius julkaisi esikoistehtävänsä Suomen Shakissa 1932. Kiinnitykset, tukinnat ja päästöt nuoren miehen sormissa ovat kutoutuneet hallituksi kokonaisuudeksi. Ja alkusiirto on uraus! Näin lähti käyntiin vertaansa vailla oleva elämänkaari, johon mahtuu myös 1935 syntyneen Suomen tehtäväniekat ry:n koko historia.

Opiskelu vei Helsinkiin ja Janne pelasi Suomalaisessa Shakkikerhossa Aleksanterinkadulla, kivitalon toisessa kerroksessa, jossa myös Laulumiehet kokoontuivat. Tuttaviksi tulivat Kaila, Sola, Valve, E.A. Wirтанen ja monet muut tehtäväpuolen nimet.

Sodat katkaisivat tylästi nuoruuden. Pelikavereita ei läheltä löytynyt, joten asemasodan (nikkaroinnin) aikana tuli laadituksi tehtäviä. Altti Saloila sotajulkaisujen puuhamiehenä antoi luomuksille painoaan. Majuriksi ylenneenä Janne jäi sotien jälkeen armeijan palvelukseen. Pelaaminenkaan ei ihan unohtunut. Siitä kertoo "kuuden kaupungin turnaus" Mikkelissä 1948: Osmo Kaila antoi 1. palkinnon "kau-neimmasta sommittelupelistä".

ST:n 50-vuotisjuhlien yhteydessä Matti Myllyniemi mainitsee historiikissaan seuraavaa: "Vuosina 1953-54 puheenjohtaja oli ensi kertaa Helsingin ulkopuolelta. Hänen kautensa merkittävä uutuus oli, että Suomen ratkaisijamestaruuskilpailuja ruvettiin vuodesta 1954 lähtien järjestämään."

Janne oli ST:n edustajana IPB:ssä (International Problem Board) 1950-58 ja FIDE:n pysyvän tehtäväshakillisen toimikunnan Suomen edustaja (tarkkailujäsen) 1958, 1961 ja 1966. Erityisesti on jäänyt mieleen Piran 1958.

Tampereen kongressissa, jossa oli myös ratkaisukilpailu, Janne oli pääisäntä, ja hänellä oli 1. WCCT:n johtajana 1972-75 raskas vastuu harteillaan. Järjestöllisen kv. uran kruunasi puheenjohtajuus tehtäväshakin pysyvässä toimikunnassa 1974-86. Brita-rouva edusti tyylikkäästi maataan hänen rinnallaan.

Ratkaiseminen on tuonut Suomelle runsaasti mainetta ja kunniaa. Päteviä ratkaisijoita oli lähellä ja Jannella puheenjohtajan nuija. Varnassa ratkaistiin epävirallisesti 1976 ja Malinskassa jo virallisesti 1977, ja Suomi sai kultaa.

Janne julkaisi 1950 Die Schwalbe -lehdessä kaksisiirtoisen, kuvio seuraavalla sivulla, joka nousi siivilleen 1970-1971, kun ranskalainen lehti Themes-64 käynnisti teematurnauksen mainitun tehtävän pohjalta. Tuomarina Janne antoi 1. palkinnon A. Gosetille, joka esitti teeman kolminkertaisena ja sykklisessä muodossa. Teeman variaatioista kiinnostuneet voivat lukea Jannen oman esityksen "Paradoksaalisesta neliapilasta" (ST 2/1995).

Kirjallinen työ hallinnollisen ja laadinnallisen ohella täydentää muotokuvaa: Suomen Shakin tehtäväosaston toimittaja 1949-52, 1966-68 ja 1972-85. Aamulehdessä Janne jatkoi Somerpuun ansiokasta työtä 1979 alkaen, ja korkeatasoisia kirjoituksia ulkomaisissa lehdissä oli usein. Vuodenvaihteessa 1984-85 ilmestyi "100 år finländska miniatyrer" ja laajennettu koelma "512 finländska miniatyrer" vuonna 1991.

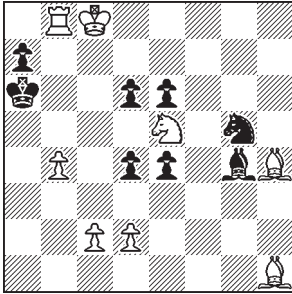
Janne sanoo Kangasalan kodissaan elävänsä Britansa kanssa uutta vaihetta elämässään: omassa työkammiossa ollaan harvemmin ja aikaa yhteisyydelle löytyy enemmän. Sadat valokuvat vaiherikkaita vuosilta ja kansainvälisestä ilmapiiristä ovat aina saatavilla, Britahan toimi myös valokuvaajana. Toistatuhatta tehtävää on vielä kokoamatta, mutta arkistointi on suoritettu Jannen tarkkuudella. Myös pöytäkirjat puheenjohtajakaudelta ovat tallella, hän vakuuttaa.

Koko Suomi voi olla ylpeä Jannestaan ja myös Pirkanmaa, joka sai oman tehtäväkerhonsa heti Tampereen kongressin jälkeen. Puheenjohtajuutta siinäkin on siis ollut 34 vuotta!

Laadintänäytteitä kv. tehtävämestarin työpajasta:

Jan Hanneliuksen tehtäviä

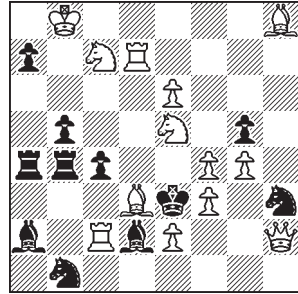
1. p. Aseveli / I 1944

3# 8+8

1.d3! (2.Le1!) 1.-Le2 2.Rc4! (2.Rc6?); 1.-Lh5 2.Rc6! (2.Rc4?); 1.-exd3/Rf3 2.Lc6/Ld8!

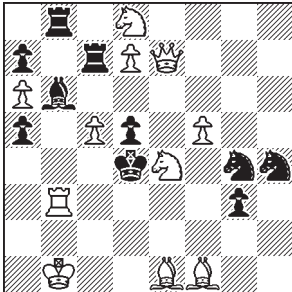
1. p. Erkki A. Wirtanen 60 JT 1971

3# 13+11

1.Re-? c3! 1.Rxc4+? bxc4+!
1.Ka8! c3 2.Rc4+!; 1.-Lc3/Rc3 2.Rc6/Rg6!
Suomalaisen Novotny'n laajennus.

2.-3. p. Die Schwalbe 1950

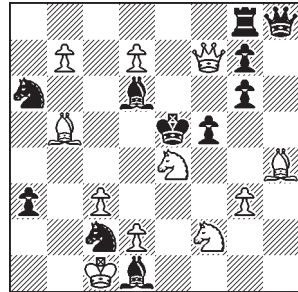
2# 11+10

1.Re-? (2.Lc3#A) Txc5a! 1.Rd2? (2.Td3#B) Lxc5b!

1.Rd6! (2.Rb5#) Txc5a/Lxc5b 2.Td3B/Lc3A

Hannelius-teema: houkutusien uhkamattit A ja B torjutaan siirroilla a! ja b!. Ratkaisussa siirtoa a seuraa matti B ja siirtoa b matti A.

3. p. Israelin Olympiaturnaus 1976 (v)

3# 11+11

1.Lc4? (2.De6/Dd5#) Rc7! 1.Lc6? (2.Dd5/Rd3#) Rab4! 1.Rg5? (2.Rd3/De6#) Rc5!
1.Le7! 1.-Lc7/Lb8 2.Lc4!; 1.-Lb4 2.Lc6!; 1.-Lc5 2.Rg5!; 1.-Lxe7/fxe4 2.Dxe7/Lc4 (1.Dc4? f4!)

Tehtävä on versio, sillä FIDE-albumin 1974-76 nro 334:stä puuttuu vsb7.

Jan Hannelius 85 JT

ST julistaa kansainvälisen Jan Hanneliuksen 85-vuotisjuhlalaadintakilpailun oikeaoppisille kolmen siirron mattitehtäville. Teemavaatimusta ei ole. Kilpailun tuomari nimetään myöhemmin. Tehtävät on lähetettävä viimeistään 1.10.2002 luottamusmies Neal Turnerille, osoite alla.

To mark the 85th birthday of Jan Hannelius, ST announces an international formal tourney for orthodox 3-movers. There is no set theme. Entries should be sent by **1st of October 2002 to Neal Turner, Vanha Hämeenkylläntie 26 A, 00390 Helsinki, Finland.** The judge will be announced later. Please reprint!

PUNSSI 80 VUOTTA

ST:n kunniajäsen **Eero Bonsdorff** täytti 80 vuotta lokakuun 18. päivänä. Hänet tunnetaan Suomessa ja ulkomailla erityisesti shakkimatemaattisten tehtävien alalta. Niiden laadinta alkoi jo 50-luvun loppupuolella ja 60-luvulla hän laati runsaasti ja järjesti lukuisia ratkaisukilpailuja. Kansallisten laadintakilpailujen lisäksi hän vaikutti Problem-lehden 35. teemakilpailuna vuonna 1960 julistetun kansainvälisen matemaattisten tehtävien laadintakilpailun aikaansaamiseen. Näkyvänä osoituksena harrastuksen noususta oli menestynyt kirja "Schach und Zahl" (Walter Rau Verlag, 1. painos 1966), jossa tekijöinä olivat **Bonsdorff, Karl Fabel ja Olavi Riihimaa**.

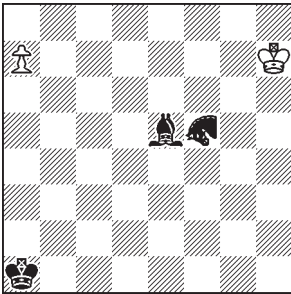
Bonsdorff on laatinut myös muutamia hyviä apumatteja ja hänellä on FIDE-albumeissa kolme shakkimatemaattista tehtävää (1959-61 n:o 617, 1965-67 n:o 687, 1977-79 n:o 674). ST:n kunniakiertopalkinnon hän sai vuonna 1962 ja kansallisen tehtävatuomarin arvon vuonna 1970.

Hänen tuellaan on myöhemminkin järjestetty kansainvälisiä ratkaisukilpailuja, joiden johdosta syntyi mm. vuonna 1992 **Arto Puusan** kirjoittama "Queue Problems".

Kotimaassa jatkuivat vuotuiset Hufvudstadsbladetin pääsiäiskilpailut pitkälle 90-luvulle asti. Niissä oli yleensä kohteena kaksi sarjasiirtoista tehtävää, joissa materiaali oli K+upseeri - K+2s, kysyttiin ratkaisujen lukumäärää ja vastaus saatiin kauniina matemaattisena lausekkeena. Nyt on voimien väheneminen johtanut shakista vetäytymiseen.

Pelaajana Bonsdorff oli lähellä shakkimestarin arvoa. Hänen nimissään on hurja Budapestin gambiitin muunnelma, jonka korrekisuudesta ei vieläkään ole täyttä varmuutta.

Henry Tanner omistusensipainos Eero Bonsdorff 80 vuotta

a#8

2+3

kaksoispisinsiirtoinen, musta kameli f5
double maximummer, black camel f5

Kameli on 1,3-juoksija, eli siirtyy esim. a1:stä b4:ään tai d2:een.

Ratkaisu: **1.Lb8!** axb8-KA! 2.KAe8+ Kg6
3.KAd5+ Kf5 4.KAe2+ Ke4 5.KAb3+ Kd3
6.KAc6+ Kc2 7.KAd3 KAc5 8.KAa2 KAd2#

Ihannematti, symboliikkaa: Siirtoluku & 1. siirto E-linjalta B-linjalle.

Eero Bonsdorff 80 JT

ST julistaa kansainvälisen Eero Bonsdorffin 80-vuotisjuhlalaadintakilpailun shakkimatemaattisille tehtäville. Kilpailun tuomitsee Olli Heimo.

Tehtävät on lähetettävä viimeistään 1.12. 2002 luottamusmies Neal Turnerille, osoite alla.

ST:llä on ollut aikaisemmin kaksi shakkimatemaattisten tehtävien laadintakilpailua:

* Problem-lehden 35. TT ja ST:n 25-vuotiskilpailu 1960-61 (tuomari Karl Fabel, 150 tehtävää)

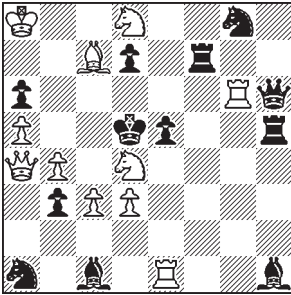
* ST:n 50-vuotiskilpailu 1985-87 (tuomari Olavi Riihimaa, 26 tehtävää).

*To mark the 80th birthday of Eero Bonsdorff, ST announces an international formal tourney for mathematical chess problems. The judge is Olli Heimo. Entries should be sent by **1st of December 2002 to Neal Turner, Vanha Hämeenyläntie 26 A, 00390 Helsinki, Finland.***

Please reprint!

OMISTUSTEHTÄVIÄ

Mikael Grönroos
omistusensipainos
Jan Hannelius 85 vuotta

2# hhhhhhh 11+12

Pääteemahoukutukset:

- 1.Rc6? (2.c4#) 1.-dxc6 2.Dxc6# 1.-Tf4!
1.Rb5? (2.c4#) 1.-axb5 2.Dxb5# 1.-Tf4! (edellisen rinnakkaishoukutus)
1.Re6? (2.c4#) 1.-dxe6 2.Dxc6# 1.-Df4!
1.Re2? (2.c4#) 1.-Th4!

Sivuteemahoukutukset:

- 1.Rf5? (2.c4/Txe5#) 1.-Te7/Th4 2.c4/Txe5#
1.-Df4/Txf5 2.Td6/Dxd7# 1.-Thxf5!
1.Rf3? (2.c4#) 1.-Txf3 2.Dxd7# 1.-Lxf3!
1.Rc2? (2.c4#) 1.-Rxc2 2.Dxb3# 1.-bxc2!
Päämuunnelmia ei ole houkutuksissa esitetty tilan säästämiseksi.

Ratkaisu:

- 1.Rxb3!** (2.c4#) 1.-Tf4/Df4/Th4 2.Dxd7/Td6/Txe5# 1.-Rxb3 2.Dxb3#

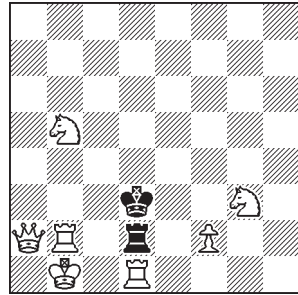
Kansi- ja omistustehtävän (ST 4-5/2001) ratkaisut

- Kansitehtävä: Houkutukset: 1.Ld4? (2.Te5/Tf4#) 1.-Rxc3!; 1.Lc3? (2.Te5/Tf3#) 1.-hxc4!; 1.Tc4? (2.Le4/Le6#) 1.-cxd5!; 1.Tc3? (2.Te5/Re3#) 1.-De1!; 1.Tb3? (2.Le6/Re3#) 1.-Rg7!
1.Td4! (2.Le4/Te5#) 1.-Txe3 2.Rxe3#

Mikael Grönroosin omistustehtävä (ST 4-5/2001, s.149): Houkutus: 1.Td1? (2.Df3#) 1.-Dxd4/Txd4/Rxd4 2.Dxf5/Dc4/Db5# 1.-Rc5!

- 1.Rc6!** (2.Df3#) 1.-Dxd4/Txd4/Rxd4 2.Te5/Rb4/Lf7# 1.-Rc5 2.Txc5# 1.-Lxc6 2.Lxc6#

Pavlos Moutecidis
omistusensipainos
Kauko Virtanen 70 vuotta

i#16 7+2

b) kaikki nappulat askel oikealle

A-muodon ratkaisu on tyyppiä

- 1.1.1.1.1.2.1 ... eli valkealla on vaihtoehto 4. siirrossaan.

- a) **1.Da3+!** Kc4 2.Db4+ Kd5/Kd3 3.Dd6+ Kc4 ja nyt joko 4.Ra3+ Kc3 5.Db4+ Kd3 6.De4+ Kc3 7.De3+ Td3 8.De5+ Td4 9.Rc2 Kc4 10.Db5+ Tc4 11.Dc5+ Tc4 12.Da5+ Tb4 13.Ka1 Kc4 14.Re3+ Kc3 15.Da3+ Tb3 16.Tb1 Txa3# tai 4.Tc1+ Tc2 5.Dc6+ Kd3 6.De4+ Kd2 7.Df4+ Kd3 8.Tb3+ Tc3 9.Ka1 Txb3 10.De4+ Kd2 11.De1+ Kd3 12.Df1+ Kd2 13.Td1+ Kc2 14.Td2+ Kxd2 15.Re4+ Kc2 16.Ra3+ Txa3#
b) **1.Db3+!** Kd4 2.Dc4+ Ke5/Ke3 3.De6+ Kd4 4.Rb3+ Kd3 5.Rf2+ Txf2 6.Dg6+ Tf5 7.Rd2 Kd4 8.Dg6+ Td5 9.Tc4+ Kd3 10.Dg6+ Tf5 11.Ta4 Kc3 12.Dg3+ Tf3 13.Re4+ Kb3/ Kd3 14.Rc5+ Kc3 15.Te3+ Txe3 16.De1+ Txe1#

Kilpailuun jatko aika

Jorma Pitkäsen tehtävien korjauskilpailu (ST 1/2001, s. 6) jatkuu 31.5.2002 asti! Kohteet sisältävä vihkonen on saatavissa tekijältä:

Jorma Pitkänen
Rajakatu 4 B 17, 15100 Lahti

KAUKO VIRTANEN 70 VUOTTA

Joulupäivänä Ylöjärven Vuorentaustassa viettää merkkipäiväänsä tehtävämestari ja kansainvälinen tehtävätuomari Kauko Virtanen. Tehtävashakkiyhenteisön onnentoivotuksiin yhtyvät jo opiskeluaikana löytynyt elämänkumppani Sinikka, tytär Hannele ja poika Jyri sekä viisi lastenlasta. Viimemäinuituista nuorimmat - samoin kuin ukkikin - iloinnevat tosin enemmän keskitalven juhlasta.

Syntymäpäivän ajankohta onkin sovelias miehelle, joka on säilyttänyt lapsenmielisen innostuksen paitsi jouluun myös suuriin piirtein kaikkeen, mitä tekee. Kaukoa luonnehtiessa ei ensimmäisenä tule mieleen ikä, ja minulle olikin pieni yllätys, että joko sitä on kertynyt niinkin paljon!

Toinen ylöjärveläinen tehtävashakki mies Timo Tyrkkö, joka tutustui Kaukoon yliopistovuosina yhteisen kuorolauluharrastuksen merkeissä, luonnehtii Kaukoa "humanistiksi", mikä maanmittausinsinöörin lausumana ei taida olla pelkästään kohdellisuus. Kaukossa yhtyvät yhtäältä kaunokirjallinen suuntautuneisuus ja humanismi ja toisaalta ammatillinen ura matematiikan ja fysiikan, "kovien luonnontieteiden", opettajana. Onnistuneen synteessin taustalla lienee se, että Kaukoa miellyttävät kaikenlaiset probleemmat aihealueesta riippumatta (suurimpana probleemmana tietysti ihminen itse).

Kauko itse kertoo: "Hauholla 1946 suoritin [Pikku Jättiläisen] kuparimerkin ja tilasin heti hopeamerkkivaatimukset. Kaikki tyssäsi siihen paikkaan, sillä matematiikan alue alkoi tehtävällä: Mittaa kotiseutusi kirkontornin korkeus ja ilmoita vastaus metrin tarkkuudella. Minä näin itseni riippumassa köysillä kellotornissa, johon nähden kyllä mittaus onnistuisi, mutta siitä ristille oli pitkä matka. Miten ristiä pitkin kapuaisin huippuun? Niinpä hopeamerkki jäi siihen asti, kun koulussa neljännellä tai viidennellä luokalla opetettiin yhdenmuotoiset kolmiot ja suoritin merkin heti. Muistaakseni olin kuparimerkkijäsen n:o 18600 (noin) ja hopeamerkkijäsen 1680 (noin). Nimet julkaistiin Pikku Jättiläisen painok-

sisssä. Pikku Jättiläisestä otettiin kymmeniä painoksia."

Alakoululainen ahmi kirjoja ja lehtiä, tiedonjano oli kova. Opintie olisi kuitenkin voinut typistyä keskikoulun suorittamiseen paikallisessa opinahjossa, mutta isän työnantajan mielestä lahjakkaan pojan piti päästä lukioon, mikä sitten työnantajan taloudellisella tuella onnistuikin. Valkolakki maineikkaasta Hämeenlinnan lyseosta painettiin Kaukon päähän vuonna 1953. Armeijan jälkeän avautui mahdollisuus akateemisiin opintoihin Helsingin yliopistossa, josta Kauko valmistui luonnontieteiden kandidaatiksi 1960. Kauko toimi fysiikan ja matematiikan opettajana eri kouluissa mm. Porvoossa ja Jyväskylässä, pääosin kuitenkin Tampereella. Hän jäi eläkkeelle matematiikan vanhemman lehtorin virasta Tesoman yläasteelta vuonna 1991.

Kaukon juuret shakkimiehenä voidaan jäljittää vuoteen 1946, jolloin 14-vuotiaan pojan shakki-innustus taivutti äidin ostamaan Hauhon kirkonkylältä shakkinappulat. Muonamiehen perheen tiukkaan talouteen sopi nipin napin 4,50 markan investointi erikoislaatuiseen hankintaan. Empeissään äiti oli arvellut, että poika ne kumminkin hukkaa ja särkee niin kuin sukset joka vuosi. Nappulat ovat vieläkin tallella Hauholla, josta Kauko 80-luvulla osti vuonna 1905 rakennetun lapsuudenkodin kesäpaikakseen...

Isän työpaikassa, Hahkialan kartanossa, oli työväelle kirjasto, josta oli jo aiemmin löytynyt Guttmayerin kirjoittama ja Jäämaan suomentama "Shakki, pelien kuningas". Kaukon hankkima oma kappale kirjaa vaihtui luokkatoverina olleen Kaleviserkun omistamaan Böökin "Shakkipelin oppikirjaan 2". Kirja oli vaikea, ja Kauko arveli jo tehneensä huonon kaupan. Myöhemmin lienee mieli muuttunut, mutta ihastus Guttmayerin opukseen heijastelee hyvin Kaukon perimmältään romanttista asennoitumista shakkiin ja shakkitehtäviin, ehkä muuhunkin.

Ensi-innoston syyttäjänä shakkitehtäviin toimi syksyllä 1950 kärryeltä löy-

tynty Suomen Sosialidemokraatin sivu, jossa oli Paavo J. Markkolan toimittama shakkipalsta. Mieleen jäivät laatijanimet Jan Hannelius, E.A. Wirtanen ja V. Bron. Viime mainitun lopputehtävä oli pelitaitoisen nuoren miehen helppo ymmärtää, mutta mitä tarkoittivat vaatimukset 2 siirron ja 3 siirron matti? Kauaa ei kysymys liene Kaukoa askarruttanut, sillä jo 22.4.1951 näki Suomen Sosialidemokraatissa päivänvalon esikoinen, jossa on heti nähtävissä aitoa tehtävämiehen otetta (tehtävä A).

Puolivuosisataisen laatijauran aikana laadituista hiukan runsaasta 100 tehtävästä on valtaosa apumatteja ja 2 siirron matitehtäviä. Satushakkiehdosta on kiehtonut lähinnä kirke (kts. tehtävä I), mutta kiinnostus olisi voinut Kaukon monipuolisuuden tuntien helposti siitäkkin laajeta. Serkun kanssa otetut ensimmäiset shakkierät olivat nimittäin Edgar Rice Burroughsin kirjoista tuttua Jetania eli marsilaista shakkia, jossa nappuloiden liikkeet ovat tyypistettyjä tavalliseen shakkiin verrattuna.

Laaja-alaisuus on yksi Kaukon tunnusmerkillisimpiä piirteitä. Kuorolaulumieheissä yhdistyy paljon puhuttu kolmisointu shakki-matematiikka-musiikki, mutta Kaukon shakkitekstejä - olipa kyse laadintakilpailun tuomioista tai henkilöesittelyistä - lukee-neut kiinnostavat huomion ennen muuta omaperäisen tyylin kaiken lennokkaaseen kynään, jolla piirtyy laajoja, paljon shakin ulkopuolelle ulottuvia kaaria.

Kaukon ura shakkikirjoittajana ulottuu sekin aika pitkälle taaksepäin. Hän toimitti shakkipalstaa Uudenmaan Sanomissa 1960-62 ja Keski-suomalaisessa 1963-76. Suomen Shakin tehtäväpalstan toimittamisessa hän ollut mukana vuodesta 1976, aluksi vastaten ensipainoksista, sittemmin yleistoimittajana.

Monelle tehtäväshakkia edes jonkin verran harrastaneelle Kauko Virtasen nimi on tullut tutuksi Suomen Kuvalehden välityksellä vuosina 1976-79, jolloin hän kirjoitti lehteen shakista, eritoten shakkiprobleemoista, mutta kirjoitelmat käsittelivät itse asiassa elämän problematiikkaa laajemminkin, ja palstan lukijoina oli paljon sellaisiakin, joille shakki ei kuulunut kiinnostuksen ydinalueisiin.

Shakkikirjoitukset ovatkin loppujen lopuksi vain pieni osa Kaukon kirjallista tuotantoa. Uran aiheita voidaan alkaa luoda koulupoikavuosiin jatkosodan ajoille asti, jolloin hän yhtenä vuonna voitti Hämeen Sanomien kirjoituskilpailun. Sittemmin on syntynyt monenlaista tekstiä, sekä suorasaanaista että lyriikkaa. Kukapa tietää, olisiko opettajan leipätyö vaihtunut kirjailijan ammattiin, ellei kirjallinen muoti olisi muuttunut. Jo 1950-luvulta alkanut tietynlainen ihanteettomuus ja kynnisyys, joka huipentui 1960- ja -70-lukujen radikalisoitumisessa, ei saanut Kaukossa vastakaikua. Monet tekstit, satoja ellei tuhansia sivuja, jäivät pöytälaatikkoon odottamaan parempia päiviä, kirjallisen maun ja kulttuurielämän ilmapiiirin muutosta.

Toki moni tuotos on jo lukijakuntansa löytänytkin. Kotiseutu on Kaukolle rakas, ja paikallisissa lähteissä julkaistut runot ja kirjoitelmat ovat saaneet monista hauho-laisista kiitollisen lukijakunnan. Tämä vain esimerkkinä.

Myös opettajalle oli 1970-luku rankkaa aikaa. Kansakoulusta peruskouluun siirtyminen ei merkinnyt vain nimenmuutosta tai hallinnollista toimenpidettä. Kaukon mielestä koulua hallinnoineet veivät opettajalta työyhteisön tuen ja auktoriteetin, itse työpäikällä oppilaiden haistatteluunkin sai varautua. Yhtä ei kuitenkaan voitu viedä: persoonallisuutta ja sen kautta välittyvää arvovaltaa. Oppilaat aistivat opettajansa innostuksen, oppilaisiin kohdistuvan kunnioituksen, jos kohta myös tinkimättömyyden. Tinkimättömyyden taustalla ei ollut kuria kurin itsensä vuoksi vaan päämäärän vuoksi, päämääränä paitsi oppiaineen myös oman itsensä tunteminen ja hallinta, minkä kautta ihminen voi kasvaa vastuuseen, yhteisöllisyyteen ja toisten kunnioittamiseen.

Kauko on joskus ääneen pohtinut, että jos ei olisi hajottanut itseään niin monelle alueelle, olisi ehkä tehtäväshakissa saanut enemmän aikaan, tehtäväshakilla kun on kuitenkin hänen elämässään erityisistä. Jälki on näinkin ollut merkittävää, joista ulkoisina tunnustuksina voidaan mainita kansallisen tehtävätuomarin arvo vuonna 1979 (2#, 3#), vastaava kansainvälinen arvo vuonna 1984 (2#) ja järjestyksessään 25.

suomalaisena kansallisen tehtävämestarin arvo vuonna 1999. Kaukolla on albumisteistä 2.

Toimiminen Suomen tehtäväniekoissa on Kaukolle ollut erityisen mieluisaa, koska hommat toimivat ja ihmiset eivät kiistele joutavista. Hän on ollut jäsenenä jo vuodesta 1957, ja luottamustoimista voi mainita päällimmäisenä yhdistyksen taloudenhoitajuuden vuodesta 1982 asti. Yhdistyksen puitteissa hänellä on ollut monia muita projektiluonteisia luottamustehtäviä, muun muassa kansallisten ratkaisukilpailujen järjestämisiä. Kauko on 1967 perustetun Pirkanmaan shakkitehtäväkerhon perustajajäsen, ja hän on ollut kerhon sihteerinä alusta alkaen.

Kauko on pohtinut kasvatusfilosofisia kysymyksiä muutenkin kuin työn puolesta, mutta kantanut myös vastuuta käytännön kasvatustyöstä. Koulu, shakki ja kasvatus ovat yhdistyneet muun muassa hänen pitäessään koululaisille shakkikerhoja ja järjestäessään koululaiskilpailuja sekä pelishakissa että tehtävien ratkaisemisessa. Tampereella 1980 oli shakki ensi kertaa Koulun Suurjuhlien ohjelmassa Kaukon vastatessa päivien shakkiosuudesta.

Nuorison kasvattamisessa Kauko painottaa esikuvien tärkeyttä. Esikuvilla on ollut suuri merkitys hänen omassa nuoruudessaan ja myöhemminkin niin opettajana, shakinharrastajana kuin ihmisenä yleensäkin. Esikuvat asettavat ihanteita, joihin kohti pyrkiä. Minulle Kauko on ollut esikuvana ainakin yhdessä asiassa: minä teet, tee se uskollisesti, vastuullisesti ja antaumuksella.

Piirtämäni muotokuva päivänsankarista sisältää tarkoituksellisesti paljon muutakin kuin tehtäväshakillisia elementtejä. Näin siitä on tullut ehkä hiukan enemmän kuvattavansa näköinen ja kokoinen.

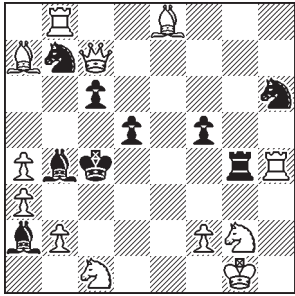
Laatija Kauko Virtasesta piirtävät joltistakin kuvaa seuraavat yhdeksän tehtävää. Koosteesta toki puuttuu eräitä huipputehtäviä, kuten 1.-2. p. BABY TT (2#), 3.p. Tidskrift för Schack 1968 (2#) ja 1.s. I WCCT 1972-75 (3a#, 8 ratk.), joita voi ihailta esimerkiksi ST 1/1992:n sivuilla 26-29.

A: 1.De5! (2.De2#) Rc5/c5/d4/Lxa3/Lb1/Te4 2.Txb4/Lb5/De6/Dc3/b3/Re3#. Esikoinen,

jossa veräjä- ja suojattajättömotiiveja. Siinänsä kaunis päästömuunnelma 1.- Te4 jää hiukan orvoksi. **B:** *1.- Rc4+,Rxd3,Rg4 2.T[x]c4# 1.Db8? (2.Tc4#) Te[c]1 2.Tf2#, 1.- Rc3!**1.Te2!** (2.Dxe5#) eR~-/Rc4+/Rxd3/Rg4 2.Dc4,Dg5,Te4/Dxc4/Dg5/Te4#. Valkosotilaaton Meredith, joka on temaattisesti sekundaari-Fleckin sukua. **C:** *1.- e5/Le5 2.Dxf7/Dg2# 1.Da1? e5/Le5 2.Da8/Dh1#, 1.- Tb2!**1.Dc3!** (2.Rf6#) e5/Le5/Td4 2.Dxd2/Df3/Dxd4#. Valkosotilaaton 3x2 Zagoruiho. **D:** *1.- d1R 2.Rh5+ **1.Tf5!** (2.Rd5+) 1.- d1R 2.Re6+ 1.- Kd4 2.Re2+. TT.n aihe pienkorotus, tässä pelinmuutoksin ja pakoruudun annoin. **E:** 1.Lc5/Rg6/Te3/De4? (2.Rxc7#) Dxc6! Valven houkutussteemaa, eli houkutusiirotot uhkaavat samaa mattia, kumoussiirto aina sama mutta vaihtuvin motiivein, jotka tässä tehtävässä esiintyvät järjestyksessä linjanavaus (h7-c7), pakoruudun (d7) anto, mattinappulan kiinnitys ja (mD:n) päästö. **F:** 1960-luvulla käytyjen ns. kahden kuukauden kilpailujen satoa. *1.- Lf4/Rf4 2.cxd5/c5# **1.Dxd7!** (2.Re6#) Lf4/Rf4[c7]/Dxd7 2.Txf4/Lc5/Txd5#. Patteripelistä puoliikiinnitykseen. **G:** a) 1.Tfxd8 Kg7 2.Kxe6 Te1# b) 1.Lxc2 d4+ 2.Kf5 Tf3# c) 1.Txf6 Kc3 2.Kd5 Ta5#. Valkean upseerin passiivinen uhraus pakoruudun saamiseksi; yhtenäisyyttä lisäävät toistonomaiset, saman vt:n tekemät matit. **H:** 1.Dd5 e3 2.Rd4 exd4# 1.Kd5 Da5 2.Kc4 Ra3#. Budapestin kongressin aikana järjestetyssä teemakilpailussa pyydettiin 2a#:ja, joiden ratkaisut olisivat erilaisia. Loppuarvioinnissa otettiin myös vaikeus huomioon. Tehtävä on täysosuma: "teemanappuloista" (vDRs + mKDR) liikkuvat yhdessä ratkaisussa vs + mDR, toisessa vDR + mK, lisäksi ensimmäisessä ratkaisussa esiintyy patterimatti, toisessa suora (tai ehkä epäsuora patteri-) matti. Ratkaisemisvaikeudet lienevät kohtalaisia. Helpmate of the past, present and future! **I:** b) mK a:n loppuasemasta e4:ään c) mK b:n loppuasemasta a1:een d) mK c:n loppuasemasta h1:een. a) 1.Txg8(Lf1)+Kh7 2.Txf8(Lc1)Le23.Tf2Ld2# b) 1.Txe2(Lf1) g5 2.Kf5 Lf4 3.Te4 Lh3# c) 1.Te2 Lc1 2.Ta2 Lb2+ 3.Kb1 Lf5# d) 1.Txb2(Lc1) Lh3 2.Th2 Lg2+ 3.Kg1 Le3#. Kuukausia kestäneen ja monien vaiheiden kautta edenneen yhteistyön tulos.

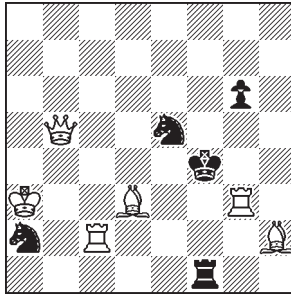
Kauko Virtasen tehtäviä

A.
Suomen Sosialidemokraatti
22.4.1951

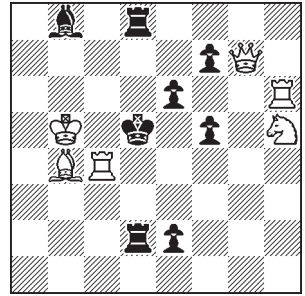
2# 12+9

B.
1. kim.
APU 1956

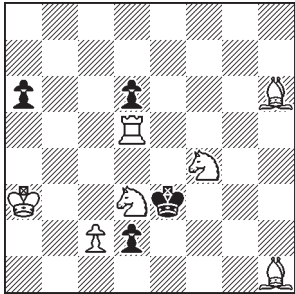
2# 6+5

C.
2. main.
Frithiof Lindgren MT 1959

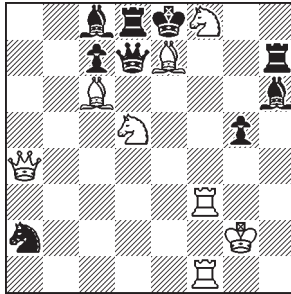
2# 6+8

D.
1. p.
ST TT 1963

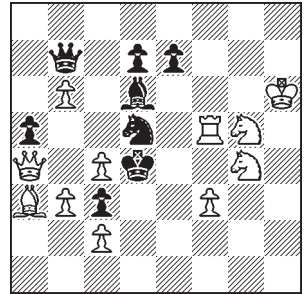
3# 7+4

E.
15. s.
Leo Valve TT 1964

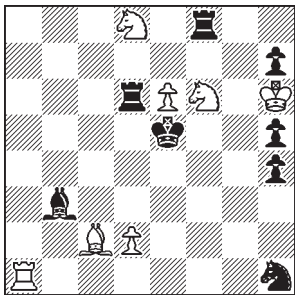
2# 8+9

F.
1. p.
ST maalis-huhtikuu 1965

2# 11+8

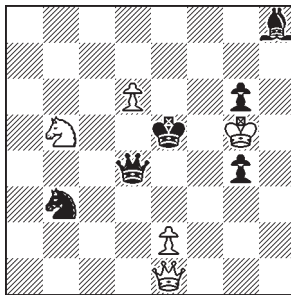
G.
3. kum.
Suomen Shakki 1983

2a# 7+8

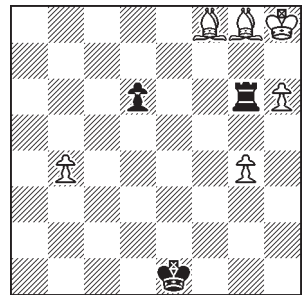
b) vTa1→a3 c) vKh6→b2

H.
1. p. Whisky T
Budapest PCCC 1988

2a# 2.1.1.1 5+6

I.
A. R. Niemelä & KV
Springaren 71/1997

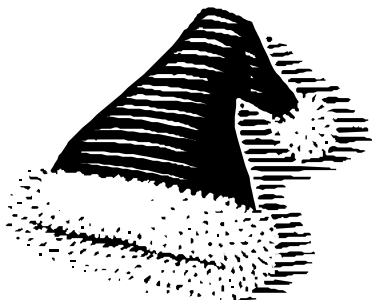

3a# kirke 3+6

b-d) kts. teksti

ned Miney. You are not comparing apple to apple! The problem you described is not with the "artificial" strategy, but with the unneeded figure, which is a superfluous one, known these days as weasel. The white King is not superfluous because it can not be removed in a Helpmate. So, the question is: what is better a King with "decorative" checks, or a King shelved away, with no role whatsoever?

There was a long silence. Inny, who had just little time for chess, quoted from Mitchell "Frankly, my dear, I don't give a damn". Finally Mo, who was always less dogmatic, said that this seems to look like *de gustibus non est disputandum*. Some gentlemen like blonds, some brunets. I do both. But here may be more than just that. Is like asking myself to put or not decoration on the Christmas Tree, which will not change the value of the gifts in the boxes.

By the way I heard a story about the origin of this. Santa Claus was working for days to be ready with the gift deliveries and was very tens. Finally he summoned the reindeers for the ride, just to see that Red-nose drunk too much and had difficulty standing up. Santa was anxious. Then the dwarfs told that a bag burst during loading and many gifts fell out. Santa was nervous. He asked Ms. Santa to prepare a coffee, but was told that she went for more wrapping paper and was expected to be back long ago. Santa run in the kitchen, but found only cold coffee leftover. Santa was boiling. He grabbed a cup to warm up, but it fell on the tile and broke. Just then the door bell rung and Santa opened the door enraged. There was

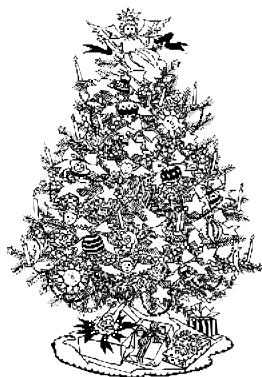
a very cute little angel smiling. Hi, Santa. Here is the Christmas Tree you ordered. Where would you like to put it? And that was the way, my dear friends, how the little angel ended up as a decoration in the very top of the tree.

We shall not tell anybody this story, they agreed. But we can do something else: let's ask the solvers of *Suomen Tehtäväniekat* to tell which version they prefer. And for those who will be so kind to answer, and as such elucidate our dilemma, we promise to send next year a nicer Christmas Card, with or without decorations.

Solutions:

1. (or 3, without checks)
A) 1.Bxd4+ Be3 2.Be5 Bc5# B) 1.Rxg5+ Rg4 2.Re5 Rg7#
2. (or 4, without checks)
A) 1.Bxc3+ Sd4 2.Bb4 Sb5# B) 1.Rxe2+ Se4 2.Rf2 Sg3#

Note that the wSs can move directly to the mating squares, nevertheless they have to be interchanged after the Zilahi type captures.

Toma Garai välittää lukijoille hyvän joulun terveisensä ja pyytää palautetta näistä tehtävistä. Kaikki kommentit ovat tervetulleita, päätoimittaja välittää ne edelleen laatijalle. Sana on vapaa!

ST:n syyspäivät 10.-11.10.2002

Yhdistyksen syyspäivät pidettiin Brobackan ulkoilumajalla Espoon Nuuksiossa loka-kuun toisena viikonloppuna. Osallistujia oli 15 eri puolilta Suomea, pääkaupunkiseutu oli parhaiten edustettuna.

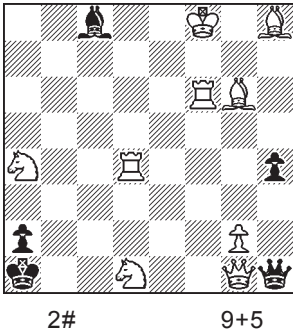
Aktiivinen viikonloppu alkoi lauantaina klo 12 ja päivät julistettiin päättyneiksi sunnuntai-iltapäivällä. Väliin mahtui laadintaa, tehtävien arviointia ja tuomitsemista, ratkaisukilpailuja, esitelmiä jne. Ohjelmassa oli mm. ST:n kesäkilpailun 2001 tehtävien arviointi, Hannu Harkolan järjestämä pieni- muotoinen shakkimatemaaattinen ratkaisukilpailu sekä johtokunnan pitkä istunto. Lisäksi ehdittiin pelata mm. sekä kiinalaista että neljän pelaajan shakkia, syödä ja juoda hyvin, saunoa sekä nauttia virvokkeita.

Päivien ajankohta meni osittain päällekkäin kahden pelishakkikilpailun kanssa. Tämän takia kaksi vakio-osallistujaa saapui hieman myöhässä ja yksi joutui jäämään kokonaan pois.

Neal Turnerin kokemuksella järjestämä ratkaisukilpailu käytiin kahtena päivänä MM-kisan tyyliin. Kumpanakin päivänä oli kuusi tehtäväryhmää, joissa jokaisessa oli ratkaistavana kolme tehtävää. Uutuutena oli mahdollisuus valita useimmissa ryhmässä joko vaikeat tai helpot tehtävät.

Näytetehtävä:

A. Boudantzev
3. p. Friends of Chess 1971

Ratkaisu jutun lopussa. Maksimipistemäärä oli 90, josta jäätin varsin kauas. Mutta hyvää harjoittelua tuleviin mittelöihin! Voittaja oli jälleen mestariratkaisija Turusta.

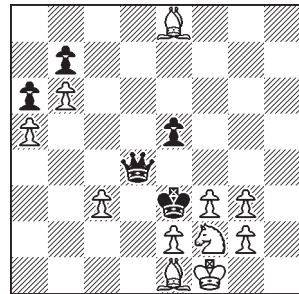
Lopputulokset:

Pauli Perkonoja	63,3
Kari Karhunen	62
Jorma Paavilainen	60,4
Henry Tanner	56,4
Hannu Harkola	50,5
Olli Heimo	50
Janne Syväniemi	39
Petteri Paronen	35

.....
Yhteensä 12 ratkaisijaa

Pikalaadintateemaksi valittiin "nappulalla on tietyllä ruudulla tietty vaikutus. Tämä nappula siirtyy toiselle ruudulle, jossa sillä on sama vaikutus kuin lähtöruudullaan." Osanottajien yhteistuumioon saatiin kuusi korrektaa tehtävää. Kaikenlaiset tehtävätyypit olivat sallittuja ja tätä vapautta käytettiinkin hyväksi. Yhteistuumiossa voittajaksi selvisi Harri Hurmeen oivallinen suoritus.

Harri Hurme
1. p. ST syyspäivät 2001 TT

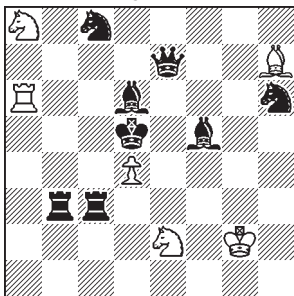
Teemanappula mD vartioi matteja Rd1/Rg4#. Vaihdelman muunnelmat ovat 1.-Da4/Dd7 2.Lxa4/Lxd7, alkusiirron 1.Lg6! jälkeen musta on siirtopakossa. Jatkoja 1.-Da4/Dd7 seuraa nyt 2.Ld3/Le4 ja musta on jälleen siirtopakossa, seuraa joko 3.Rd1 tai 3.Rg4#. Ei 1.-Da4 2.Le4? Dd7! eikä 1.-Dd7 2.Ld3? Da4! Lisämuunnelma on 1.-Dxc3 2.Lxc3.

Boudantzevin tehtävän alkusiirto on, houkutusleegion joukosta, 1.Td7!

KATKOJA KAHDEN SIIRRON APUMATISSA

Pienessä jugoslavalaisessa *Mezija*-tehtävälehdessä julkaistiin mutkikas tehtävä I:

I
Zoran Nikolic
Mezija 1999

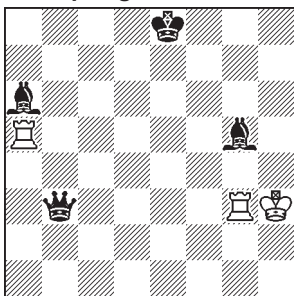

a#2 b) Ra8→h4 6+8

a) 1.Ld7 Ld3 2.Lc5 Rc7#, b) 1.Ld3 Rf5 2.Le5 Re3#. Tarkkaavainen ratkaisija huomaa, että sekä mD:n että mTc3:n linja katkaistaan eri läheteillä kaksi kertaa, mutta vain yhden kerran kummassakin ratkaisussa.

Voisi toivoa, että kyseiset saman napulan eri linjojen katkot tapahtuisivat samassa ratkaisussa. Minun onnistui Kjell Widlertin avulla toteuttaa idea tehtävässä II:

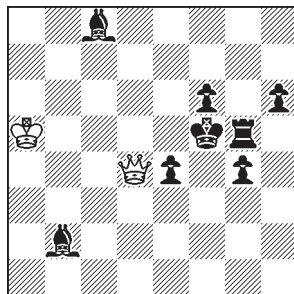
II
Lars Larsen & Kjell Widlert
Springaren 1995

a#2 b) mTg5 3+4

a) 1.Le3 Tg7 2.Lb5 Ta8# (huomatkaa mD:n kaksi suuntaa!) b) 1.Ld3 Ta7 2.Td5 Tg8#. Pari vuotta aiemmin julkaistussa minimaalitehtävässä III musta aloittaa kaksi kertaa avaamalla teemalinjan:

III
Lars Larsen
Skakbladet 1992

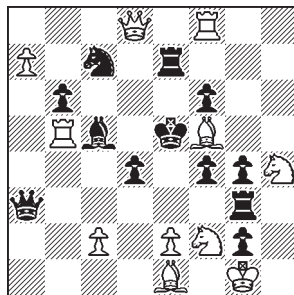

a#2 b) mTg5→h5 2+8

a) 1.Kf4+ Dc5 2.Le5 Df2#, b) 1.Kg6+ Dd5 2.Lf5 Dg8#.

Kuitenkin 54 vuotta aikaisemmin oli V.L. Eaton (1915-1962) hämmästyttänyt ratkaisijoita kolmisiirtoisellaan (tehtävä IV). Matitehtävämudossa avataan ja katkaistaan kaksi kertaa kiinnitetyn mL:n linja, katkojen suorittajina ms ja mT:

IV
Vincent L. Eaton
2. p. Skakbladet 1938

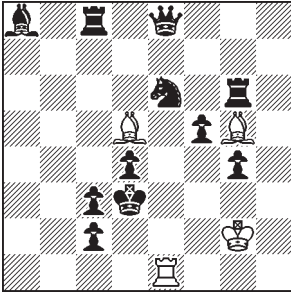

3# 11+12

1.c4! (2.Dxe7+) 1.-dxc3 ol. (avaa L:n linjan) 2.e4! fxe3 ol. 3.Rd3#, 1.-d3 2.a8D Te3 (toinen katko) 3.Rxg4# (2.-Dxa8 3.Lc3#, 1.-f3 2.Rd3+ 1.-Te6 2.Dxc7+ 1.-Tf7 2.Te8+,Tx7).

Vuonna 1997 yritin toteuttaa Eatonin idean kolmisiirtoisessa siihen kuitenkaan pystymättä. Paremmin se onnistui apumattissa! Tehtävässä V käytän mR:a ja kahta mustaa linjanappulaa:

V
Lars Larsen
Panorama Szachowa nr. 11
Listopod 1998

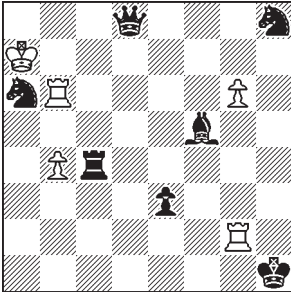

a#2 2.1.1.1. 4+11

1.Rc5 Lf3 2.Re4 Le2#. De8:n linjan avaus ja salku. 1.Rd8 Lb7 2.Rc6 La6#. R avaa/katkoo Tg6:n linjaa, lisänä La8:n linjan katko.

Monia muita strategioita voitaisiin mainita katkopenin yhteydessä. Tehtävässä VI, jossa linjoja on kuusi, esiintyy annihilaatio ja ennakkokatko:

VI
Milan Vukceвич
3. palk. Chess Life & Review 1985

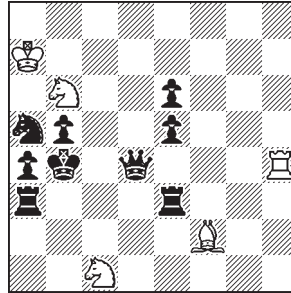

a#2 4.1.1.1. 5+7

1.Rxb4 Tc2 2.Rd5 Tb1#, 1.Rxg6 Tg4 2.Re7 Th6#, 1.Txb4 Td2 2.Te4 Tb1#, 1.Lxg6 Tg5 2.Le4 Th6#.

Tehtävässä VII hyödynnetään ideaa, joka myös sopii esitettäväksi kolmisiirtoisessa. Musta linjanappula tukkii, minkä jälkeen musta katkoo sen linjan valkean kiinnityksen auttaessa matinteossa:

VII
Lars Larsen
Thema Danicum 98/2000

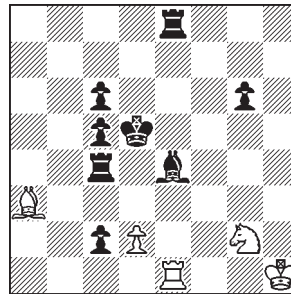

a#2 b) msa4→e4 5+9

a) 1.Dc4 (tässä tulee katkosiirto ensin!) Rd7 2.Tec3 Lc5#, b) 1.Teb3 Le1+ 2.Dc3 Rd3#.

Tehtävän VIII teema oli vuonna 1999 julistetun 80-vuotisjuhlakilpailuni aihe: 1. siirrollaan musta päästää kiinnitetyn valkean nappulan, joka tekee matin. Mustan päästösiirto sisältää jonkin kompensaation, johon valkea varautuu 1. siirrossaan. Musta aloittaa päästämällä vRg2:n:

VIII
Lars Larsen
Ensipainos

a#2 b) vLa3→h3 5+8

a) 1.Lf5 (Ld3?) d4! 2.cxd4 Rf4#, b) 1.Ld3 (Lf5?) Te6! 2.Td4 Re3#. Mustan kompensaatio muodostuu siitä, että Le4 avaa toisen mT:n linjan, jonka valkea sitten katkaisee.

Sønderborg, 18.2.2001
Kv. tehtävämestari Lars Larsen

(tanskasta suomentanut Kari Valtonen)

Ensipainokset

Originals

Tuomarit / Judges 2001: 2# 2001-2002: **Peter Gvozdjak**, 3# 2000-1 **Kari Valtonen**, 2002-2003 **Dieter Müller**, n# 2000-1: **Michael Keller**, 2002-2003 **NN**, lopputehtävät/*studies* 2001-2002: **Axel Ornstein**, a#2/h#2 2001-2002 **Chris Feather**, a#3/h#3 2000-2001 **Kari Valtonen**, 2002-2003 **Michal Dragoun**, a#n/h#n 2000-2001 **Timo Koistinen**, 2002-2003 **Christopher Jones**, i#/# 2000-1 **Kari Karhunen**, satutehtävät/*fairies* 2001: **Hannu Sokka**

Mattitehtävät / *Direct mates*

Jukka Tuovinen

Steniuksentie 35 A 1, 00320 HELSINKI

Puh/Tel.: 040 590 6609

e-mail: tuovinenj@hotmail.com

ST 3:n mattitehtävät osoittautuivat normaalia helpommiksi päätellen siitä, että lähes kaikki ratkaisijat ottivat niistä täydet pisteet. Yhtä tehtävistä kritisoitiin moniuhasta, mutta kuten ratkaisusta nähdään, joissain tapauksissa tämä on temaattinen osa tehtävää. Tämä on hyvä pitää mielessä myös tämänkertaisia tehtäviä ratkaistaessa.

Viimekertaisessa Jorma Pitkäsen tehtävässä oli kuviovirhe. Korjattu versio uudelleen ratkaistavaksi esitetään tämänkertaisella palstalla. Kaikki tehtävät on tarkistettu koneella. Ratkaisut posttiin 7 viikon kuluessa.

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUTST / 2001

2093. Popescu 1.Lg2? (2.f4#) Lxb2!, 1.Lf8? (2.Lxg7#) Txc5!, **1.Lc4!** (2.Td5#) bxc4/ Dxc4/Le6/Le4/Txc5 2.Db8/Dh2/Ld6/f4/ Ld6#. Pelissä näin tehdään vasta 2. siirrossa... Helppo ja hauska (AH). Alkusiirto var-

mistaa ruutujen d5 ja e6 valvonnan jatkossa (JP). Daamimatit paljastavat heti, mistä on kyse (JS).

2094. Kettunen 1.Rg3? (2.Rd7#) Lxh3!, **1.Rf6!** (2.Rd7#) Df5/Dxe3/Lxh3/gxf6 2.Lxd4/Rg6/Txd5/Te7#. Astetta vaikeampi eli aikaa meni hokutukseen (AH).

2095. Räisänen 1.Re1/Re3/Rf4? Lxg5/Rh5/Rf5!, **1.Rh4!** (2.Kg3/Ke3/Kf4#) Lxg5/Rh5/Rf5 2.Kg3/Ke3/Kf4#. Monta hauskaa, mutta ei silti oikein huvittanut (AH). Tästä saa neljä nappulaa pois monellakin tavalla. Tässä yksi: -sd2, Ra1 sb2, sb3 ja La2→Ra3. (JS)

2096. Räisänen 1.Th2! g4+ 2.Rg5. Tässä tehtävässä duaalimatteja on vaikea välttää (tekijä). Hm ... alkusiirto näppärä, voi kehua (AH).

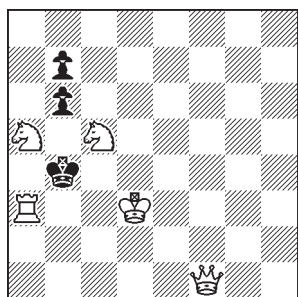
2097. Dulbergs 1.Lg2! (2.Rh2+ Ke5 3.Rg4#) Ta4 2.Re1+ Ke5 3.Rd3#, 1.-Da4 2.Rxg5+ Ke4 3.Rxf7#, 1.- Tb4 2.Rd4+ Ke5 3.Rc6#. Selväpiirteinen tehtävä (HK).

2098. Räisänen 1.Th1! (2.Ra3#) gxh1D 2.Dxh1 Da8 3.Ra3+ Dxh1 4.Rc2#. Alkusiirto samaan tyyliin kuin laatijan edellisessä tehtävässä (JS). Helpohko 4-siirtoiseksi (PV).

Huom! Suorissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutusta, **e** taas esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisussa. Apumateissa vaihdella ilmaistaan asteriskilla, esim a#2*.

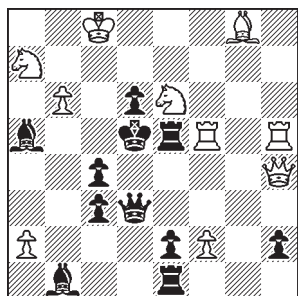
Note! In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under a diagram means a thematic try, while **e** means setplay. You need not give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (= helpmate in two with setplay)

2179.
Jorma Pitkänen
Lahti

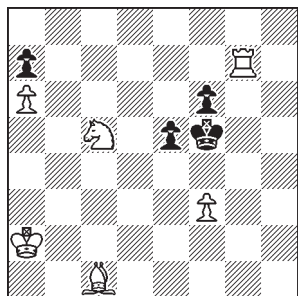
2# 5+3

2182.
Michael Keller
Münster - DEU

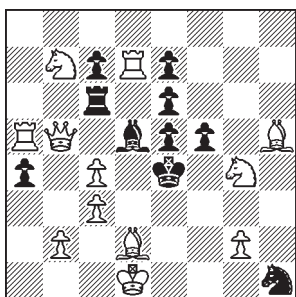
3# hh 10+11

2185.
Michael Grushko
Kiryat Bialak - ISR

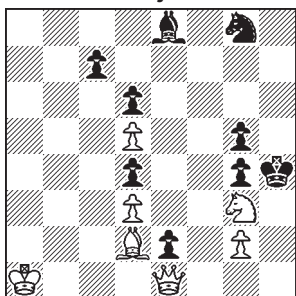
6# 6+4

2180.
Ismo Tompuri
Hamina

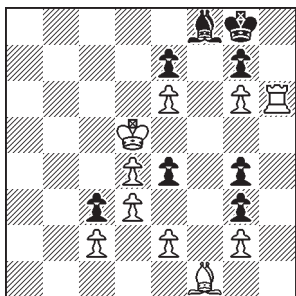
2# ehhhh 12+10

2183.
Jan Strydom
Pretoria - RSA
om. Suomen 1994
ratkaisujoukkue

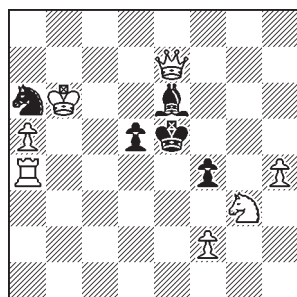
4# 7+9

2151. (k)
Jorma Pitkänen
Lahti

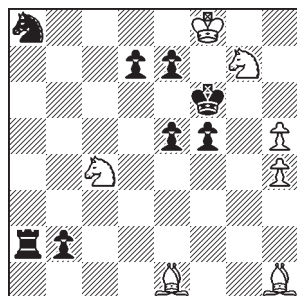
9# 10+8

2181.
Leonid Makaronez &
Semion Shifrin
Haifa/ Neshet - ISR

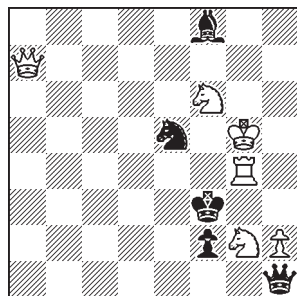
3# 7+5

2184.
Leonid Makaronez
Haifa - ISR

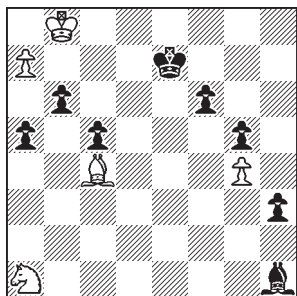
4# h 7+8

2186.
Juri Akobia
Tbilisi - GEO

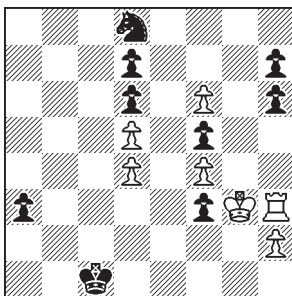
Voitto (+) 6+5
musta alkaa/black begins

2187.
Reino Heiskanen
Tervalampi

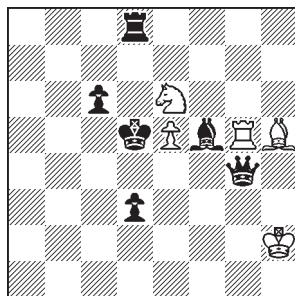
Voitto (+) 5+8

2188.
Jorma Pitkänen
Lahti

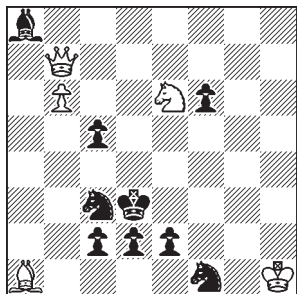
Tasapeli (=) 7+9

2189.
Árpád Molnár &
Dan Meinking
Budapest - HUN /
Cincinnati, OH - USA

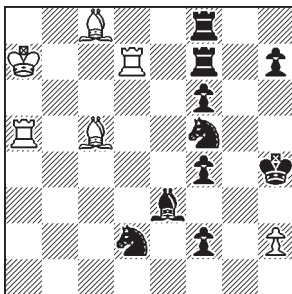
a#2 b) mKd5→e4 5+6

2190.
Francesco Simoni
Bologna - Italy

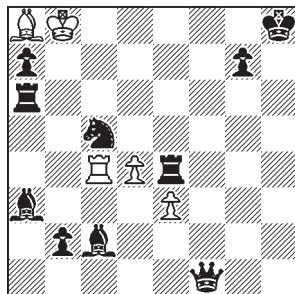
a#2 2.1.1.1 5+9

2191.
Michal Dragoun
Praha - CZE

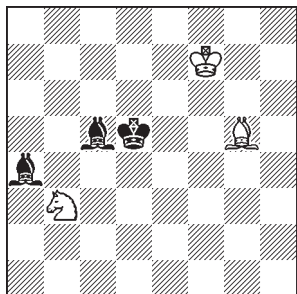
a#2 2.1.1.1 6+10

2192.
Marko Ylijoki
Tampere

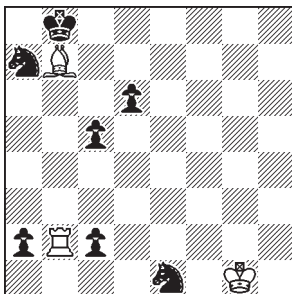
a#2½ 2.1.1.1.1 5+10

2193.
Michael Grushko
Kiryat Bialak - ISR

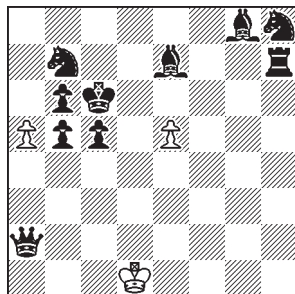
a#3 3 ratkaisua 3+3

2194.
Carl-Erik Spåre
Ylämylly

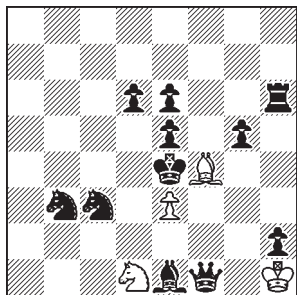
a#3 b) -mRa7 3+7/6

2195.
Antonio Garofalo
Bari - ITA

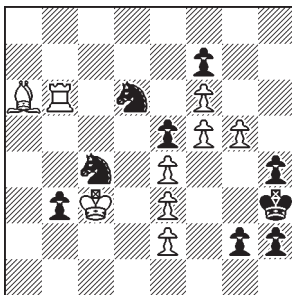
a#3 b) mRh8→d5 3+10

2196.
Aleksander Pankratjev
Tshegdomyn - RUS

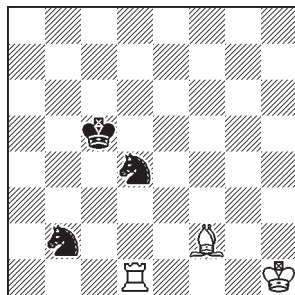
a#3 4+11/10
b) msg5→c3

2197.
Jorge Lois &
Jorge Kapros
Buenos Aires - ARG

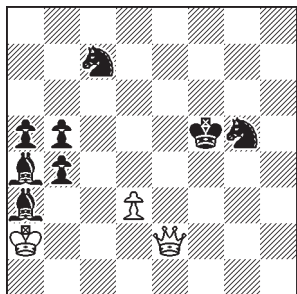
a#3 2.1... 9+9
b) vKc3→d7

2198.
Ion Murarasu
Botosani - ROM

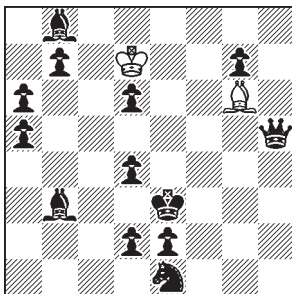
a#3½ 2.1... 3+3

2199.
Hannu Kettunen
Lahti

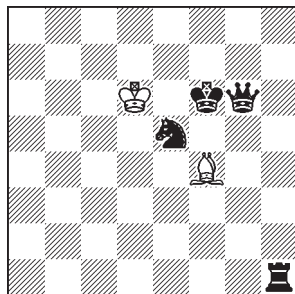
a#4 2.1... 3+8

2200.
Unto Heinonen
Helsinki

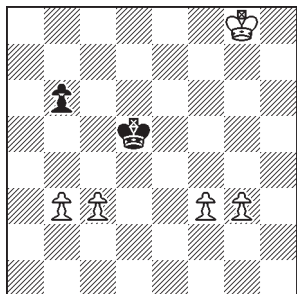
a#5 2.1... 2+13

2201.
Daniel Novomesky
Bratislava - SVK

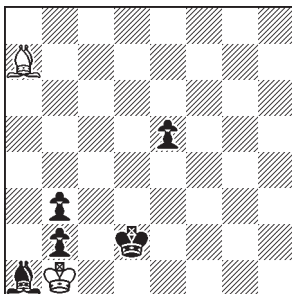
a#5½ 2.1.1... 2+4

2202.
Hannu Sokka
Turku

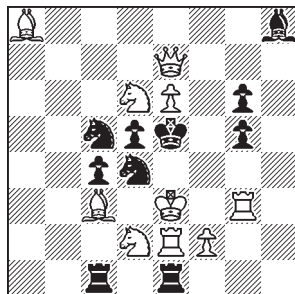
a#5½ 2.1... 5+2

2203.
Luigi Vitale, S. Maria
Capua Vetere - ITA
In memoriam Gábor Cseh

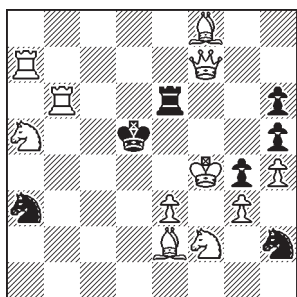
a#7½ 2+5

2204.
Jevgeni Fomitshev
Shatki - RUS

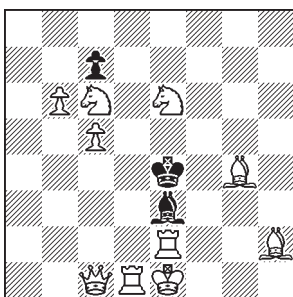
i#3 10+10

2205.
Vukota Nikoletic †

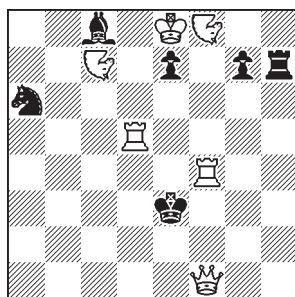
i#4 11+7

2206.
Aleksandr Azhusin &
Andrei Selivanov
Tula / Moskova - RUS

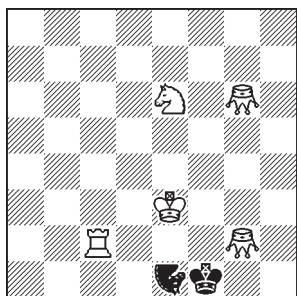
i#7 10+3

2207.
Sergei Smotrov
Semipalatinsk - KAZ

i#17 aitureita 6+6

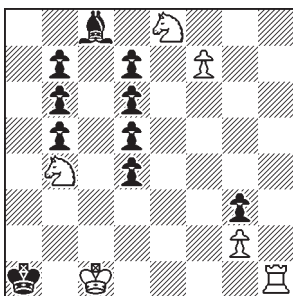
2208.
Unto Heinonen
Helsinki

i#9 5+2

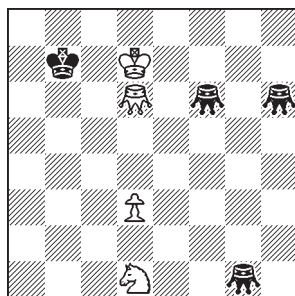
pisinsiirtainen,
aituri, heinäsiirkkoja

2209.
Jevgeni Markov
Saratov - RUS

sa#23* 6+10

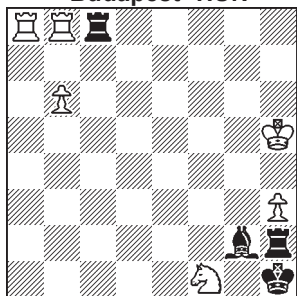
2210.
Daniel Novomesky
Bratislava - SVK

sa#10 2.1... 4+4

heinäsiirkkoja

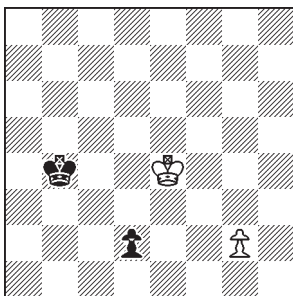
2211.
György Bakcsi &
László Zoltán
Budapest - HUN

sa#16 6+4

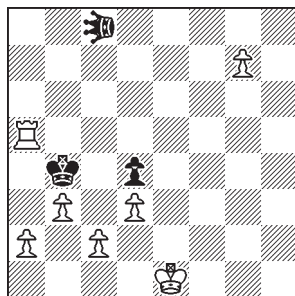
madrasi, kirke

2212.
Christian Poisson
Nantes - FRA

a#10 Köko 2+2

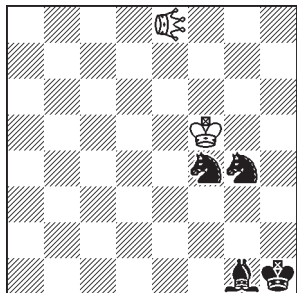
2213.
Erich Bartel
Augsburg - DEU

ap#4 7+3

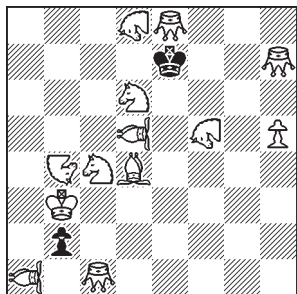
kirke, kenguru c8

2214.
Gabriel Nedeianu
Slatina - ROM

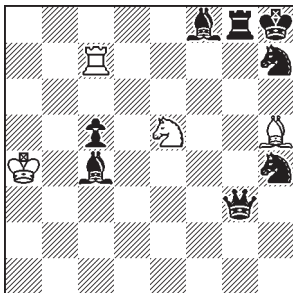
a#2 2.1.1.1 2+4
vartiosotilasshakkia,
delfiini e8

2174. (k)
Wenelin Alaikow
Sofia - BUL

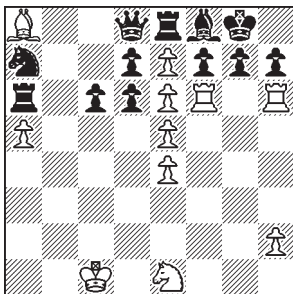
sa#4 4 ratk. 13+2
Seepra a1,d5; kameli d8,f5

2215.
Bernd Gräfrath
Essen - DEU

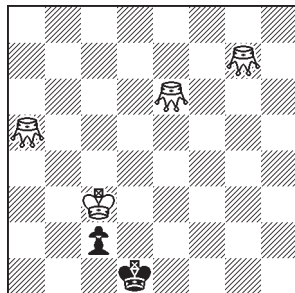
i#6 samanpituinen 4+8

2177. (k)
Olli Heimo
Helsinki

Lyhin johtopeli 11+12
25,5 siirrossa

2172. (k)
Unto Heinonen
Helsinki

a#4 4+2
b)Hg7→g8 c)Hg7→c6
d)Ha5→h8

Tällä palstalla voi
olla tilaa juuri
sinun tehtävillesi -
ota yhteys
ensipainos-
toimittajiin!

Lopputehtävät / Studies
Joose Norri
Meritullinkatu 7 A 13, 00170 Helsinki
Puh/Tel.: (09) 6222 961
e-mail:joose_norri@hotmail.com

LOPPUTEHTÄVÄT

Ulkoimaista taktista käsiäkämää seuraa kaksi seesteisempää kotimaista, joissa molemmat välillä suorittavat pitkiä marsseja päämääräänsä kohti. Huomatkaa mustan alkusiirto ensimmäisessä.

Jorma Pitkänen vastaa edellisessä lehdessä tehtäväänsä 2020 vastaan esitettyyn väitteeseen. Jos musta pelaa 7.-Kc8, ei valkea siirrä 8.Td3? vaan 8.Td1 Kb8 9.Txa3 ja voittaa pelaamalla tornin takaisin h-linjalle ja napsimalla sillä sitten f-sotilaita. Torni on aina valmis palaamaan ajoissa h-linjalle.

Apumatit / *Helpmates*
Marko Ylijoki
Hämeenpuisto 53 A 24
33200 Tampere
e-mail: alfil@aktivist.fi tai
valmar@sirkus.com

Huomautkaapa, että vastausaikaa on
seitsemän viikkoa!

APUMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 3/2001

Satsin tehtävistä 2193, 2198 ja 2201 ovat vain kuusinappulaisia. Kaikki ne esittävät jotakin sellaista, jota ei nähtävästi ole identtisesti edelletty. Osittaisia edeltäjiä tietyti tuollaisella nappulaluvulla on jo väkisin. Ongelma alkaa olla varsin yleinen useissa alle kymmennappulaisissa. Toivottavasti ratkaisijat viettävät – kaikesta huolimatta – miellyttäviä hetkiä näiden miniatyyrien (mukaan lukien 2202 ja 2203) kanssa.

"Airut on enemmän kuin kolmen Talonpojan arvoinen. Torni on yhtä-arvoinen kuin Airut ja kaksi Talonpoikaa, eli yksi Ratsu ja kaksi Talonpoikaa", kertoo ensimmäinen suomenkielinen shakkikirja, William Lewisin *Shakkipelin Alkeistiedot – Ohjeita Vastta-Alkaville sekä Useanlaatuista Asettamuksia ja Sakki-Mattia* (1901). Klassinen Airut esiintyy yksinäisenä tehtävissä 2200, 2201 ja 2203, sekä yhtä klassisen parivaljakkonsa, Tornin kanssa tehtävissä 2194 ja 2198. Ja kyllä ne ovat valkean pelaava osa myös tehtävässä 2197.

Tehtävän 2192 varhainen esi-isä sijoitui syyspäivien yhteistuoimiossa toiseksi. Teema löytyy tästä lehdestä.

"Olen kirjoittanut kirjan itse. Tunnen myös monia ammatikseen kirjoittavia, jotka osaavat hiihtää", vastasi esikoiskirjailija Mika Myllylä hänelle Helsingin kirjamesuilla esitettyyn kysymykseen, kuka kirjan on kirjoittanut.

Rikkiviisaan neljäs käsikirja esittää joi-takin brittilukiolaisten vastauksia opettajiensa kysymyksiin. Paljon ei Myllylästä jäädä seuraavissa: "Magna Charta takasi sen ihmisoikeuden, että ketään ei hirtetä samasta rikoksesta kahta kertaa" tai "Johann Bach on ollut kuollut vuodesta 1750 tähän päivään. Hän oli maailman kuuluisin säveltäjä, ja niin oli Händelkin. Händel oli puoliksi saksalainen, puoliksi italialainen ja puoli-iksi englantilainen".

2099. Bakcsi & Zoltán a) 1.Db4 cxb4 2.La5 f7#b) 1.De7+ fxe7 2.Ld8 c4#. Taidokkaasti 'pois tieltä' (JP). Hieman kevyt sisältö. D-uhrauksen jälkeen L:lle löytyy piilo (C-ES). Tuntui, että tehtävä pitäisi ratketa kuvioista, mutta mitä vielä! (AH). Monet tämän laatijaparin tehtävistä ovat sellaisia, että niistä joko pitää tai sitten ei (MY).

2100. Vatarescu & Navon 1.Tb4 Le3 2.Lc4 Rc3# 1.Tc4 Lc3 2.Le4 Rf4#. Näyttävää linjojen hallintaa (JP). Päästöjä, mutta muuten tasapainoton tehtävä (C-ES). Tämän sortin tehtävistä pidän, tämä tosin on hyvin helppo (PV). 1.Tb4 is nice. The second solution seems to be happily in the position (JB). Yllättäviä katkoja (AH). Ei mistään kotoisin. Tämän voisi esittää näin: Ke4, Ld5, Re5 – Kd8, Dc8, Te8, Tf7, La8, Ld6 ja nyt huomataan tehtävän yksinkertaisuus (JS). Kiitos, Juha! (MY).

2101. Drzowski a) 1.Kc4+ De5 2.d4 Db5#b) 1.Kc5+ Df6 2.Tdd4 Dc6# c) 1.Ke3+ Dg7 2.Tfd4 Dxc3#. Oikein hyvä idea, mutta luulisi onnistuvan siten, että c:ssäkin olisi veräjä ja ilman nolla-asemaa (C-ES & MY). Yllätys minulle, paljastusshakit alkuun (PV). Kolme hauskaa ja aika vaikeaa d4 tukintaa (AH).

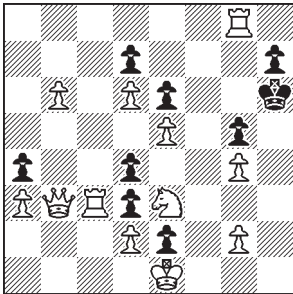
2102. Molnár a) 1.Tag3 Dg5 2.Lf3 e3#b) 1.Lg2 Dg3 2.Tf3 e4#. Miellyttävästi toteutettu kriittinen siirto + Grimshaw valkean sotilasaskellukseen liittyen (C-ES). Ihan siisti homma (HS). A ratkesi kuvioista, mutta ei silti helppo tehtävä (AH).

2103. Dragoun & Vitova 1.Tc5 Rxc6(Rb5?) 2.dxc6 Dd8# 1.Tcd3 Rb5(Rxc6?) 2.cxb5 Da8#. Mukava linjojen-avaustapahtuma duaalinvälillä. Lisäksi 1.-Re6? ei käy (C-ES). 1.Tcd3-ratkaisu leikki kauan kuurupiiloo hyvällä menestyksellä (PV). Olipa melkoisia kiemuroita vD:n tiellä (AH).

2104. Molnár *1.- Rf2 2.exf2 Ta3# *1.- Te5 2.dxe5 Rc5# *1.- Tg4 2.fxg4 Txe4# 1.Lxe7 Rf2! 2.exf2 Ta3# 1.hxg3 Te5! 2.dxe5 Rc5#

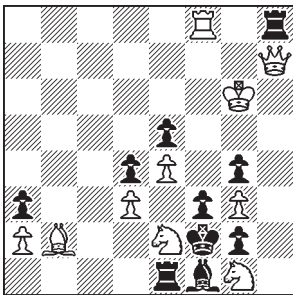
1.exd3 Tg4! 2.fxg4 Txe4#. Kunnianhimoinen teos kaksois-Zilahilla sykliikan muodossa. Passiiviset ja aktiiviset uhraukset (C-ES). Rattoisa ratkaistava ja muutenkin hieno tehtävä, mutta on siinä taukkaakin (PV). Hieno löytö (JS). Ei hirmuisen vaikea, mutta kyllä etenkin 1.Le7 otti aikaa (AH). Miksi turhaan ***? (HS). The solution doesn't add anything to the setplay (JB) Fleck + Zilahi! Laatiija on painiskellut aiheen kanssa melko paljon. Jokainen voi arvioida, kuinka paljon tämä muistuttaa esimerkiksi *StrateGemsin* vuoden 2000 kaksisiirtoisten kilpailussa 5. kunniamaininnan saanutta tehtävää (A). Selvästi paras esitys aiheesta julkaistiin vuoden ensimmäisessä *Orbitissa* (B) (MY).

A. Árpád Molnár
5. kum. *StrateGems* 2000

a#2*** 3.1.1.1 12+9

B. Árpád Molnár
Orbit 2001

a#2*** 3.1.1.1 10+10

2105. Garai a) 1.Re6 Ra1 2.bxa1L Rh4(Rd4?) 3.Le5 Rf5# b) 1.Re7 Rce1 2.fxe1T Rg5(Re5) 3.Te6 Rf7# Underpro-

motions to interfere the same piece. Antiduals to avoid interference (TG). Oikein tyylikkäästi toteutettu. Hyvä, vaikkei ehkä kovin omaperäinen sisältö (C-ES). Mestarin otteet näkyvä (PV). An evergreen classic! (LV). Luulisi matin tulevan helpommin kahdella kaakilla (HS). Selvää oli vain se, että tässä korotetaan – eri asia miten ja missä (AH).

2106. Heinonen a) 1.Rb5 Txf4 2.Rfd6 Tc4 3.Te4 Txc5# b) 1.Rf5 Lxc5 2.Rg4 Le3 3.Td5 Lxf4# Teema: Mustan linjanappulan A linja katkaistaan ja musta linjanappula B tukkii. Toisessa päinvastoin. Valkean paluut (UH). Miellyttävän näköinen ruudunraivaus ja paluu (C-ES). Samoin tässä, mutta paljon vaikeammin näkyvissä (PV). Another masterpiece (LV). Excellent harmonie, a very fine piece of art (JB). Taas hienoa Heinosta! (AH).

2107. Janevski a) 1.Rc5!(Rxb4?) Lb7(bxc5+?) 2.Td2 bxc5 3.Kd3 Lxe4# b) 1.Rc6!(Rxb5?) Ta3(bxc6+?) 2.Le5 bxc6+ 3.Kd4 Td3#. Yllättävän visainen. Viivytetty uhrauksen vastaanotto on mieleenpainuva (C-ES). Ei minkäänlaista tulosta pitkän haun jälkeen (PV). Vei oudon paljon aikaa (HS). Rather hard to solve (LV). Olipa totisesti vaikea. Jo mattikuvion löytyminen näytti mahdottomalta (AH). Antoisa tehtävä! Eikö käy –mRf8 ja mTd7→d6? (TS). Todella hienoja duaalinvälittäjiä. Musta ei voi alkaa 1.Rxb4? ja 1.Rxb5?, koska mattisiirrot Lxe4 ja Td3 eivät olisi mahdollisia a-linjan kiinnityksen vuoksi. Toinen duaalinvälittäjä (viivytetty lyönti) perustuu siihen, että mustan T; ja L:n on vuorollaan päästävä yllittämään kriittinen ruutu d4. Pari pientä analogista heikkouttakin tosin löytyy, mutta ei tehtävä niistä pilalle mene. Teuvon kysymykseen sen verran, että noilla muutoksilla a-muodossa myös mTd6 voisi uhrautua c6:ssa ja b-muodossa taas tulisi muita ylitsepääsemättömiä ongelmia (MY).

2108. Cseh 1.-d8D 2.h1R Dxd3 3.Rxg3 Dxb1+ 4.axb1T Da8# 1.-h8D 2.h1L Dxc3 3.Lxg2 Dxc1 4.bxc1R Le5#. Aivan huikea sinfonia! AUW+2, tempokorotus duaalinvälillä ja vielä korotuneen nappulan tempo, korotetun D:n uhraus, Zilahi... Kyllä pani vetämään henkeä! (C-ES). Varmaan helppo hyvälle ratkaisijalle, minulla kesti liian kauan vähän erikoisen oloisen ratkai-

sun löytäminen (PV). A problem from another planet (LV). Tu³ (lue: turhan tutun tuntui-
nen) (HS). Paljon korotuksia, mutta nätiksi
jää nimenomaan daamikorotusten moti-
vointi (JS). Oikeat mattiitit vaikeita, vaikka
mK jo ahtaalla onkin (AH).

2109. Jonsson & Wiehagen 1.-Lb5(L~
?) 2.De8 a6 3.Dxb5 a7 4.Tf2 a8D 5.De2
Dh1# 1.-Kd7(K~?) 2.Lb6 axb6 3.Kg1 b7
4.Th2 b8D 5.Th1 Dg3#. Dual avoidance in
key, active sacrifice by wL/bL, respectively,
unpin of black R and active selfblock by this
R, D-promotion on adjacent squares, model
mate, meredith (RW). Ei mikään huip-
putehtävä, mutta kylläkin mukavaa ratkais-
tavaa (C-ES). Mutta tarkkana! (MY). Koska
toisen ratkaisun (1.-Kd7) korotusruutu on
ilmeinen, on myös kolme ensimmäistä
siirtoa selvät, mutta sitten se mattiasema
olikin pitkään haussa (PV). Aristocratic and
elegant (LV). Toinen mattikuvio aiheutti vai-
keuksia. Kaunis! (AH).

2110. Henrych 1.Kc4 exd5 2.Tc3 d6
3.Kd5 d7 4.Kd6 d5 5.Tc5 d8D# 1.Tf3 dxe5
2.Kd4 e6 3.Ke5 e7 4.Ke6 e5 5.Tf5 e8D#.
Luovutus oli jo lähellä. En millään meinan-
nut ymmärtää, miten matti olisi mahdollinen.
Hieno tehtävä (vrt. materiaali) esittää
mm. tupla(!)-Umnovin d5:ssä ja e5:ssä (C-
ES). Vaihteeksi helppo (PV). A good test for
solvers (LV). Tehtävä voi olla helppo rat-
kaista, mutta silti asemalöytö (HS & MY
myötäilee). Ratkaisukaksoset. VK sivusta-
katsojana. Laadinnallisesti saavutus (JP).
Good maneuvering play (JB). Ei ihan niin
vaikea kuin ensin näytti (AH).

2111. Jones a) 1.Txc3 Kg6 2.Tc4 Le5
3.Lf6 Lxg3 4.Lc3 Kf5 5.Kd4 Lf2# b) 1.d5 c4
2.Lc5 Lxg7 3.f6 Kg4 4.Kd4 Kf3 5.Txc4 Lxf6#.
Todella visainen tämäkin. Tarkka siirtojär-
jestys ei salli hetkenkään herpaantumista
(C-ES). Tämäkin osoittautui liian vaikeaksi
minulle (PV). Another great work! (LV). Oli
pakko luovuttaa, enkä ollut edes oikeilla
linjoilla, kun lunttasin! Ratkaisu oli täysi
ylläri. Todella teknisesti näppärät ratkaisut.
Loistava analogia! (HS). Jälleen sain las-
kea aseeni Jonesin tehtävän edessä. Hän
laatii vaikeita. Odotan mielenkiinnolla rat-
kaisuja (TS). Tämä ei yksinkertaisesti auen-
nut (AH). Ei tarvitse kysyä, mikä oli satsin
vaikein tehtävä. Kerroin muuten Christophe-

rille, että hän näyttää laativan erityisen vai-
keita tehtäviä ratkaisijoiden mielestä. Tämä
vuosien 2002-03 monisiirtoisten apumat-
tien tuomarimme toivoi, että laatijat armah-
taisivat häntä (MY).

2112. Vitale a) 1.Rd3 exd3 2.Ld7 d4
3.Le8 d5 4.Te7 dxc6 5.Ta7 c7+ 6.Ka8 c8D#
b) 1.Rf3 exf3 2.Kh8 f4 3.Te7+ Kg6 4.Le6 f5
5.Lg8 f6 6.Tg7+ fxd7#. Kiva kun ei tullut
kahta D-mattia. Mustan upseereilla mielen-
kiintoiset roolit (C-ES). Ei esitä juuri mitään
(JS). Etenkin B-muoto oli vaikea (AH). Aika
paljon kuluu virvokkeita tämänkaltaisissa
tehtävissä (PV). Mutta eihän se määrä...
(MY).

2113. Ylijoki 1.Te3 Kg5! 2.Dd5+ Kf4
3.T3e4+ Kf3 4.Le3 Ke2 5.Ld2+ Kxd2 6.T8e5
c3#. Korkeatasoisen sarjan parhaita. Tu-
tuksi tulleeeseen juoneen on lisätty hiiren-
loukku daamille (oliko sanonta oikein?).
Kaunis K-tempo (C-ES). Vaikeinta tehtä-
vässä oli löytää vK:n mT-patterilinjan ylitys,
eikä temposiirtokaan helpota ratkaisua. Aika
mukava tehtävä ja vaikeampi kuusisiirtoi-
sista (PV). Pikatie ratkaisuun: mustan on
asfaltoitava äkkiä tie vK:lle, koska tempoja
on käytössä tosi vähän (HS). Aivan loistava
(JS). Mattikuvio sinänsä oli suhteellisen
helppo nähdä, mutta vaikea oli saada vK
oikeaan paikkaan! (AH). Grimshaw + pa-
luut, vK:n temposiirto. Sitten tuo 'hiirenlouk-
ku' – kysehän ei oikeastaan ole siitä, sillä
tuo teema on nimetty mattitehtäville. Ehkä
sinänsä toissijaista, mutta tärkeää on, että
hiirenloukussa kriittisen ruudun yli kyydite-
tään erivärinen nappula. Konsultoituaani Kari
Valtosta, selvisi että tällaiselle ei ehkä ole
nimeä lainkaan. Oikein saattaisi olla selit-
tää tapahtuma niinkin monimutkaisesti
kuin: *mustan Cheney-Loyd, jossa musta
ensin siirtyy nappulallaan pois kriittiseltä
ruudulta, jonka jälkeen linjanappula (tässä
tapauksessa mD) ylittää tuon ruudun, jon-
ka jälkeen tuolta ruudulta siirtynyt nappula
palaa tuolle samaiselle ruudulle katkaise-
maan ruudun ylittäneen linjanappulan lin-
jaa (huh!).* Tässä tapauksessa on siis kyse
Cheney-Loydista, koska tapahtuva katko
jää voimaan, kun taas Intialaisessa katko
puretaan myöhemmin. Toisaalta, sekä
Cheney-Loyd että Intialainen on alun perin
mattitehtäväteema, jossa on kyse patinväl-

töstä. Apumateissa taas ei kovinkaan usein ole pelkoa patista. Tämä vain esimerkkinä, että teemojen siirtäminen apumattikentälle ei ole aina niin yksiselitteistä. Ja jotta sotkisin vielä enemmän, sanon että kyllä tätä voisi mielestäni hyvällä omallatunnolla nimittää sanoilla *musta hiirenloukku* (MY).

Yleisarvioita: Kiitokset palstasta. Mielestäni tehtävät olivat keskimääräistä vaikeampia, mutta suht. hyvin ne kuitenkin ratkesi (PV). Alkupäätä lukuunottamatta olivat satsin tehtävät sekä vaikeita että korkeatasoisia, ja kruununa tietysti Csehin tehtävä! (C-ES). Ei liene vaikea arvata, mikä näistä oli minulle vaikein ratkaistava (YH). Kehujen arvoisia ainakin 2105, 2106, 2107, 2110 ja 2111 (HK).

Nöyrä kiitos kaikille palstan avustajille tästä antoisasta vuodesta 2001. Toivottavasti pysytte kanavalla, vaikka emme digilähetysiksi ole vielä aloittaneetkaan. Rattoisaa joulua!

Itsematit, satushakkii ja
matemaattiset shakkitehtävät /
*Selvmates, Fairies and
Mathematical Chess Problems*
Joose Norri

Meritullinkatu 7 A 13, 00170 HELSINKI
Puh/Tel.: (09) 6222 961
e-mail: joose_norri@hotmail.com

Edellisellä palstalla oli luvattoman paljon virheitä, mistä pahoitteluni niin laatijoille kuin ratkaisijoille. Korjatut kuvat julkaistaan nyt ja niihin ovat ratkaisut ja etenkin kommentit edelleen tervetulleita. Muistutan, että seepra hyppää koordinaatein (3,2) ja kameli (3,1). Tehtävät 2170 ja 2039v ovat virheellisiä. Palaan niihin.

Vukota Nikoletic (18.8.1944 - 11.8.2001) esiintyi tehtävillään usein ja menestyksellä ST:n palstoilla. Tässä ja seuraavassa numerossa julkaistaan vielä jäähyväistehtävät.

Ensimmäiset viisi ovat itsematteja, joista kahdessa viimeisessä satunappuloina vuoden aiemmista numeroista tutut aiturit ja heinäsiirikka ja jälkimmäisessä pinsiinsiir-

toisehto eli mustan on aina tehtävä geometrisesti pisin siirtonsa (esim. a1-f6 on rahtusen pidempi kuin a1-a8). Sarjasiirtoissa apumateissa musta tekee vaatimukseen määrän siirtoja ja sitten valkea ainoalaan matin, musta ei saa shakata ennen viimeistä siirtoaan. Köniläisessä kontaktishakissa (Köko) siirrot ovat sallittuja ainoastaan miehitettyjen ruutujen vierusruduille, joten kuninkaatkkin voivat joskus olla vierekkäin.

Kenguru toimii heinäsiirran tavoin, mutta tarvitsee linjalla kaksi pukkinappulaa, joiden ei tarvitse olla vierekkäin. Siirto tapahtuu jälkimmäisen pukin takaiseen ruutuun. Apupakkomatissa (ap#) valkea alkaa ja musta auttaa pääsemään asemaan, jossa mustan on pakko tehdä valkeasta matti. Se on siis apumatin ja itsematin yhdistelmä: vain viimeinen siirto on tyypillinen itsestämättäsiirto.

Nedelianun kehittämä delfini on nappula, jossa yhdistyvät heinäsiirran ja kengurun liikkumistavat. Vartiosotilasshakissa (sentinelles) upseerin (ei sotilaan) siirtäessä sen lähtöruudulle (ei 1. eikä 8. riville) syntyy samanvärinen sotilas, mikäli niitä ei ole jo kahdeksaa laudalla.

Samanpituudessa mustan täytyy aina tehdä samanpituisen siirto kuin valkean edellinen oli.

To our foreign readers

“Another highlight of Tony’s (Miles-ed.) New Statesman articles is the weekly puzzle. Not only do solvers face the task of working out difficult variations, they often have to guess the position set for solution.

Every week many players look forward with masochistic pleasure to the appearance of Tony’s gremlin-infested column.”

Chandler & Keene, The English Chess Explosion

Apparently I have learned a thing or two from the grandmaster. Last issue’s column had a number of misprints, which, with apologies, are hereby corrected. Solutions and comments to these are still welcomed. The problems 2170 and 2039v were incorrect, I will return to those.

2204-2206: *selfmates*
 2207: *nightriders*
 2208: *maximummer, nightriders, grasshoppers*
 2209: *serieshelpmate*
 2210: *serieshelpmate, 2 sol, grasshoppers*
 2211: *serieshelpmate, madrasi, circe*
 2212: *helpmate, Köko*
 2213: *hilfszwingmatt, circe, kangaroo*
 2214: *helpmate, sentinelles, dolphin (grasshopper + kangaroo)*
 2215: *selfmate, equimover (Gleichlangzüger) = black's move must be as long as white's previous move*
 2172k: *grasshoppers*
 2174k: *nightriders, grasshoppers, zebras*
 a1, d5 camels d8,f5
 2177k: *SPG in 25,5*

Vladislav Bunka 65 JT

Teemaltaan vapaille nelisiirtoisille matti-tehtäville, 30.12.2002 mennessä osoitteella prof. Jiri Stehlik, Kudrnova 37, 28041 Kutná Hora, CZ. Tuomari on juhlija, kirjapalkinnot. Kaikille osallistujille lähetetään tuomiojulkaisu.

Wladyslaw Rosolak 65 JT

Puolalainen tehtävälehti Problemista julistaa Wladyslaw Rosolakin 65-vuotisjuhla-kilpailun kahdessa ryhmässä:

- 1) kahden siirron apumatit
- 2) kolmen siirron itsematit

Molemmissa ryhmissä teema on vapaa, palkintoina kirjoja. Tehtävät 27.6.2002 mennessä luottamusmiehelle:

Eugeniusz Iwanow, 42-218 Czestochowa, ul. Kilinskiego 57 m 53, Polska
 Tuomarina toimii juhlija.

Warszawskie Kolo Problemistów 70 JT

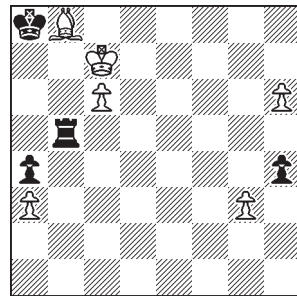
Varsovan tehtäväshakkiyhdistys julistaa kolme- tai nelisiirtoisten apumattien laadintakilpailun 70-vuotisen olemassaolonsa kunniaksi. Teemavaatimusta ei ole, kirjapalkinnot. Tehtävät 1.4.2002 mennessä osoitteella:

Eugeniusz Iwanow, 42-218 Czestochowa, ul. Kilinskiego 57 m 53, Polska
 Tuomari on Eugeniusz Iwanow.

Emil Luukkosen lopputehtävästä

Joose Norri ilmoittaa Enzo Minervan huomaneen, että ST 2/2000:ssa s. 67 julkaisu Emil Luukkosen lopputehtävä on virheelinen.

Emil Luukkonen 1.-2. p. ST:n 9. TT 1936

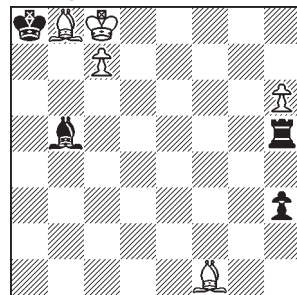

voitto (+)

6+4

Laatijan tarkoittaman 1.Kd7 h3 2.c7:n lisäksi myös 2.Le5 voittoa: 2.-h2 3.c7 Tc5 4.h7 h1D 5.h8D+ Dxh8 6.Lxh8 Kb7 7.Le5. Minerva ehdottaa seuraavaa kuviota korjaukseksi. Alkusiirron karkeus kylläkin saa toivomaan onnistuneempaa esitystä.

Emil Luukkonen 1.-2. p. ST:n 9. TT 1936 (korjaus Enzo Minerva)

voitto (+)

5+4

Ratkaisu: 1.Lxb5 (1.Kd8? Txh6 2.Lxb5 Tb6!) Txb5 2.Kd7 Tb7 3.h7 (3.Ke6? h2 4.c8D h1D=) h2 4.h8T!, ei 4.h8D? h1D 5.Dxh1 patti.

	#	a#	3/01	2001	YHT
Ratkaisija	15	44	59	288	
Johan Beije		30	30	152	605
Antero Harju	13	40	53	155	3848
Erkki Helminen	13	14	27	88	1269
Yrjö Hiltunen		40	40	106	3303
Hannu Kettunen	15	44	59	262	4354
Jorma Pitkänen	7	8	15	71	475
Juha Saukkola	15	44	59	59	
Hannu Sokka		40	40	106	1903
Carl-Erik Späre		42	42	108	197
Teuvo Stenroos	15	40	55	201	2749
Luigi Vitale		32	32	66	867
Pentti Vähämäki	15	34	49	148	3186

*Runoratsu***Pienet säkeet**

Syksyn pitkää pimeää
 pienet säkeet piristää
 Runoihin kuuluvat ikikesät
 aurinko ja suvipesät
 Riveiltä löytyvät talven ilot
 takkatulet ja parhaat pidot

Ja jos hyvin käy niin pikkuhiljaa
 syksy synkkä katoaa
 joulun viettoon lämpöiseen
 vuoden taittuessa kevääseen!

ST:n tehtävällat

Helsingin tehtävällat ovat Shakkikodissa parillisten viikkojen keskiviikkoina alkaen noin klo 18.30. Osoite on Haapaniemenkatu 14 A, kävelytasolla lähellä Verovirastoa apteekin talon takaosassa. Joulukuun tehtävällat on 12.12., seuraava tehtävällat on 9.1.2002 ja siitä eteenpäin jälleen kahden viikon välein.

Pirkanmaan shakkitehtäväkerhon tapaamiset vuonna 2002 jatkunevat kerran kuukaudessa Vanhan kirjastotalon Mäkelän kabinetissa. Lisätietoa Kauko Virtaselta, kts. 2. kansisivu.

Muiden osastojen tapaamisista saa tietoa paikallisilta yhteyshenkilöiltä, katso samoin 2. kansisivu.

ST:n ratkaisijoille

ST-lehden ensipainosten ratkaisijat saavat jokaisesta 500 pisteen ylityksestä pienen tehtäväpuksen. Ota yhteys kirjastonhoitaja Neal Turneriin.

Dear Solvers!

Each time a solver reaches 500 pts, he is entitled to a chess problem booklet, usually published by ST. Please, contact our librarian: Neal Turner, Vanha Hämeen kyläntie 26 A, 00390 Helsinki, Finland.

7. WCCT-kilpailu

Kuten Pulan 2000 ja Wageningenin 2001 tehtäväkongresseissa päätettiin, niin Makedonia järjestää 7. WCCT-kilpailun (World Chess Composition Tournament). Kaikki FIDEn jäsenmaat ovat saaneet kutsun tähän kilpailuun. Kilpailun johtaja on makedonialainen laadinnan suurmestari Zivko Janevski.

Maiden on ilmoittauduttava 1.3. 2002 mennessä. Yksi maa voi lähettää joka ryhmään kolme tehtävää. Joukkueiden tehtävät on lähetettävä 1.3. 2003 mennessä (postileiman päiväys) kilpailun johtajalle.

Kilpailun yksityiskohdat, teemat esimerkkeineen jne. ovat nähtävissä tehtävätoimikunnan virallisella Internet-sivulla <http://www.saunalahti.fi/~stniekat/pccc/>

A: 2#

Tuomarit: Iso-Britannia, Hollanti, Slovakia, Ukraina, Jugoslavia; varalla Ranska

B: 3#

Tuomarit: Tshekki, Saksa, Hollanti, Romania, Ukraina, varalla Italia

C: Monisiirtoiset

Tuomarit: Itävalta, Saksa, Hollanti, Venäjä, Ruotsi, varalla Romania

D: Lopputehtävät

Tuomarit: Belgia, Gruusia, Israel, Romania, Venäjä, varalla Valko-Venäjä

E: Apumatit

Tuomarit: Bosnia-Hertsegovina, Kreikka, Italia, Ruotsi, Sveitsi, varalla Iso-Britannia

F: Itsematit

Tuomarit: Ranska, Saksa, Israel, Venäjä, USA, varalla Bulgaria

G: Satutehtävät

Tuomarit: Ranska, Iso-Britannia, Slovakia, Slovenia, Jugoslavia, varalla Sveitsi

7. WCCT:n teemoja esittäviä tehtäviä pyydetään olemaan julkaisematta ennen kuin tämän kilpailun tuomio on julkaistu.

Kilpailun täydelliset säännöt ovat yo. Internet-sivulla, ne ovat lisäksi pyynnöstä saatavissa puheenjohtajalta. Tässä eräitä merkittäviä sääntökohtia:

5. Ennätystehtäviä tai nappulalukua rajoit-

tavia teemoja tulee välttää. Kaksosmuodot, duplextehtävät ja tehtävät, joissa on enemmän kuin yksi ratkaisu, ovat sallittuja vain jos ne ovat (teema)määritelmien mukaisia. Korotetut nappulat kuvioasemassa ovat sallittuja vain, jos ne korvaavat samanarvoiset lyödyt nappulat. Kuningaslähettilä ei voi korvata kuningatarlähettilää (tai päinvastoin - JP). Satunappuloita tai -ehtoja, jotka eivät ole teemamääritelmien mukaisia, ei sallita.

9. Jokainen osallistujamaa voi lähettää jokaiseen tehtäväryhmään kolme tehtävää, joista vain kaksi voi saada pisteitä lopullisessa tuomiossa. Kaikki kolme tehtävää voivat olla samalta laatijalta ja yhteistehtävät ovat sallittuja.

13. Kilpailun johtaja lähettää tarkistuksia varten kaikille osallistujamaiden yhteyshenkilöille kaikki kilpailuun lähetetyt tehtävät ilman tietoa laatijoista tai maista. Löydettyistä virheellisyyksistä, painovirheistä, edeltäjistä tai epäkorrektisuuksista on ilmoitettava kilpailun johtajalle neljän kuukauden kuluessa.

14. Kilpailun johtaja välittää tarkistuskiroksen tulokset kaikille osallistuja- ja tuomarimaille. Näiden tietojen tarkistukseen voidaan antaa aikaa yksi kuukausi.

15. Tuomarimaat antavat oman ryhmänsä tehtäville, paitsi oman maansa tehtäville, pisteitä asteikolla 0-4 (0,5 pisteen välein). Kilpailun johtaja laskee joka tehtävän saaman pistekeskisarvon jakamalla tehtävän yhteispistemäärän viidellä (tai neljällä, jos tehtävä on tuomarimaasta).

17. Joka ryhmässä sijoitetaan 24 tehtävää, poislukien saman maan kolmannet tehtävät, jotka saavat pisteitä 24-1. Samaa sijaa jakavat tehtävät saavat yhtä paljon pisteitä. Kilpailun voittaa maa, joka saa eniten pisteitä kaikki ryhmät yhteenlaskettuna.

19. ... Kilpailussa sijoittamattomat tehtävät ovat laatijoidensa vapaassa käytössä heti lopullisen tuomiojulkaisun ilmestyttyä.

Täydelliset englanninkieliset säännöt ovat seuraavilla sivuilla.

1. The WCCT (World Chess Composition Tournament) is organised with the authority of the PCCC.
2. The WCCT is open to all member federations of the FIDE (participating countries).
3. The WCCT includes the following sections: A) Two-movers, B) Three-movers, C) More-movers, D) Endgame studies, E) Helpmates, F) Selfmates, G) Fairies.
4. The PCCC regulates the procedure for proposing and selecting themes. The PCCC also approves the procedure to be used for judging. The final choice of themes and the countries to be asked to judge each section lies with the PCCC.
5. Constructional tasks or any theme stipulating a limit to the number of pieces should be avoided. Twin form, duplex form and compositions with more than one solution are accepted only in accordance with the definitions. Promoted pieces in the diagram positions are allowed only if they are substitutes for captured pieces of the same value. It should be noted that a King's Bishop cannot be a substitute for a Queen's Bishop. Fairy pieces or other fairy conditions which do not correspond with the theme definitions will not be accepted.
6. The member federations of the FIDE are to be given adequate opportunity to report in advance their intention to participate.
7. Each participating country appoints a team-leader. The Tournament Director and the team-leader must be different persons.
8. A dated announcement of the WCCT will be made which sets out the rules and which carries theme definitions with diagrammed illustrations. There should be at least 10 months between the date of the announcement and the closing date for entries.
9. Three compositions in each of the seven sections are allowed from each participating country, but only the two highest-placed compositions will score points in the final award. Any one composer may send three compositions for each section. Joint compositions are permitted.
10. The organising country may participate in the WCCT provided that sealed copies of that country's entries are sent to the President of the PCCC two weeks before the last legal sending date.
11. The last legal sending date of the entries is to be defined clearly. This closing date must not be changed.
12. Entries for the WCCT are to be printed or stamped on uniform diagrams with the section, composer's name and country, and full solution clearly written on the front of each diagram. The algebraic notation is to be used.
13. The entries are to be acknowledged by the Tournament Director who will produce a booklet containing all the entries on diagrams with the full solution but without composers' names and countries. Each diagram will bear a number for reference purposes. The booklet will be sent to the team-leaders for checking, and the Tournament Director must be informed of any misprints or claims of anticipation or unsoundness within four months.
14. The Tournament Director will inform all judging countries and team-leaders of any misprints, any entries deemed to be unsound, and any claims of anticipation, so that one month may be given for checking these claims.
15. Each judging country will allocate points to all sound compositions in the section which it has agreed to judge, except entries from the judging country itself, using a scale from 0 to 4 including half-points. The Tournament Director will calculate the average points gained by each composition by dividing the total points by 5 (or by 4 in the case of compositions from a judging country).
16. The Tournament Director will rank the top entries in each section on the basis of the average of the points awarded. However, in accordance with para. 9 above, the third-placed entry of any one country will not contribute to that country's score, though it will appear in the final awards booklet. The Tournament Director's decision is final in respect of ranking.
17. In each section the top 24 compositions (excluding any 3rd placed entries from a single country) will be awarded scores from 24 down to 1. Scores will be divided equally among compositions with equal ranking. The overall winner of the Tournament is the team with the highest total of scores from all sections.

18. If a judging country does not make its award within a reasonable time, the Tournament Director may appoint another country to act as judge, making use in the first instance of the list of reserves drawn up by the WCCT sub-committee. The President of the PCCC shall be informed.

19. Diagrams of all ranked compositions, together with their solutions, will be included in the final award, and published. The awards will be made available to every participating country and composer. The

unpublished compositions will be available to their composers for publication elsewhere, once the final award has appeared. 20. The official documents (announcement and award) are to be written in at least one of the official languages of the FIDE.

21. The three countries with the highest points totals and the composers of the three best compositions in each section will be awarded a certificate of honour.

7. WCCT-kilpailun teemat - Themes of the 7th WCCT

7. WCCT-kilpailu on nyt julistettu virallisesti alkaneeksi. Makedoniasta tulleen kirjallisen kutsun mukaan teemat ovat allaolevia muutoksia lukuun ottamatta ne, jotka esitimme ST 4-5/2001:ssä ss. 165-171.

Suomenkielisen tekstin lisäksi mukana on alkuperäinen englanninkielinen määrittely kursivoituna.

Teemoihin mahdollisesti vielä tulevista tarkennuksista ja muutoksista ilmoitetaan tulevissa ST-lehdissä ja ST:n kotisivuilla.

Suomen joukkueen yhteyshenkilöt ovat:

Ryhmät A-C: (2#, 3#, monisiirtoiset)
Neal Turner, Vanha Hämeenkyläntie 26 A, 00390 Helsinki

Ryhmät D-G: (Lopputehtävät, apumatit, itsematit ja satutehtävät)

Joose Norri
Meritullinkatu 7 A 13, 00170 Helsinki
e-mail: joose_norri@hotmail.com

Alla muuttuneet teemat, joissa uusi teksti on lihavoituna paitsi apumateissa, joihin on tullut käytännössä täysin uusi teksti:

D: Lopputehtävät

*In a certain position ("position X") of a win or draw study, a piece (or pieces) of his own side prevent White from carrying out his plan. In the course of the solution White sacrifices this piece (or pieces) either passively or actively. Consequently, **position X' arises, which is identical in every detail to position X, but without the eliminated***

piece(s). This enables White to carry out his original plan. Pawn(s) may be used as the thematic piece(s).

Tasapeli- tai voittotehtävän **jossakin asemassa (asemassa X)** yksi tai useampi valkea nappula estää valkeaa toteuttamasta suunnitelmaansa. Ratkaisussa valkea uhraa tämän/nämä nappulansa joko passiivisesti tai aktiivisesti. Ratkaisun jatkossa tullaan **asemaan X ainoastaan sillä erolla, ettei** asemassa ole enää uhrattuja nappuloita ja valkea voi toteuttaa alkuperäisen suunnitelmansa. Sotilaiden käyttö teemanappuloina on sallittua.

E: Apumatit

Helpmates in 3 moves are required with (at least) two phases, where:

In phase 1 the move of a piece X has a certain effect 'e' (line-opening, line-closing, pin, unpin, capture, etc.) with respect to an adversary (opposite-colour) piece Y. In phase 2 the move of piece Y has the same effect 'e' with respect to piece X. See basic pattern and other allowed alternatives below (where Xs belong to one side, Ys belong to the opposite side).

Pattern A (basic pattern):

Phase 1: the move of X has the effect 'e' with respect to Y. Phase 2: the move of Y has the effect 'e' with respect to X.

A cyclic expression is permitted, as in the following pattern:

Pattern B:

Phase 1: the move of X1 has the effect 'e'

with respect to Y1. Phase 2: the move of Y1 has the effect 'e' with respect to X2. Phase 3: the move of X2 has the effect 'e' with respect to Y2. Phase 4: the move of Y2 has the effect 'e' with respect to X1.

A splitting is also permitted, as in the following patterns:

Pattern C:

Phase 1: the move(s) of X has (have) the effects 'e1' and 'e2' with respect to Y. Phase 2: the move of Y has the effect 'e1' with respect to X. Phase 3: the move of Y has the effect 'e2' with respect to X

Pattern D:

Phase 1: the move(s) of X has (have) the effect 'e1' with respect to Y1 and 'e2' with respect to Y2. Phase 2: the move of Y1 has the effect 'e1' with respect to X. Phase 3: the move of Y2 has the effect 'e2' with respect to X.

A doubling, tripling, etc. of the theme in any way, and a combination, expansion or condensation of the above-mentioned patterns are allowed. Pawn(s) may be used as the thematic piece(s). Set-play, twinning and multi-solutions are permitted, but zeropositions or duplex settings are not allowed.

Vähintään kaksivaiheiset kolmen siirron apumatit, joiden yhdessä vaiheessa nappulan X siirrolla on tietty vaikutus "e" (linjanavaus, katko, kiinnitys, päästö, lyönti jne.) suhteessa erivärisen nappulaan Y. Toisessa vaiheessa nappulan Y siirrolla on sama vaikutus suhteessa nappulaan X. Seuraavassa teeman perusesitys ja muita mahdollisuuksia. Niissäkin X ja Y ovat erivärisiä nappuloita.

A (perusesitys):

Vaihe 1: X:n siirrolla on vaikutus "e" suhteessa Y:hyn. Vaihe 2: Y:n siirrolla on vaikutus "e" suhteessa X:ään.

Teema voidaan myös esittää syklisesti esimerkiksi seuraavilla tavoilla:

B:

Vaihe 1: X1:n siirrolla on vaikutus "e" suhteessa Y1:een. Vaihe 2: Y1:n siirrolla on vaikutus "e" suhteessa X2:een. Vaihe 3: X2:n siirrolla on vaikutus "e" suhteessa Y2:een. Vaihe 4: Y2:n siirrolla on vaikutus

"e" suhteessa X1:een.

Teema voidaan esittää myös jaettuna esimerkiksi seuraavilla tavoilla:

C:

Vaihe 1: X:n siirro(i)lla on vaikutukset "e1" ja "e2" suhteessa Y:hyn. Vaihe 2: Y:n siirrolla on vaikutus "e1" suhteessa X:ään. Vaihe 3: Y:n siirrolla on vaikutus "e2" suhteessa X:ään.

D:

Vaihe 1: X:n siirro(i)lla on vaikutus "e1" suhteessa Y1:een ja vaikutus "e2" suhteessa Y2:een. Vaihe 2: Y1:n siirrolla on vaikutus "e1" suhteessa X:ään. Vaihe 3: Y2:n siirrolla on vaikutus "e2" suhteessa X:ään.

Teema voidaan esittää kaksinkertaisena, kolminkertaisena jne. ja edellä mainittujen mahdollisuuksien yhdistelmänä, laajenuksena tai tiivistelmänä. Teemanappuloina voi käyttää myös sotilaita. Espipeli, kaksosmuodot ja useat ratkaisut ovat sallittuja, nolla-asetat ja duplextehtävät sen sijaan eivät ole sallittuja.

G: Satutehtävät

Kolmen tai useamman siirron mattitehtävät, joissa on vaatimus vain yhden nappulasarjan käytöstä (single-box): sotilaan voi korottaa vain sellaiseksi upseeriksi, jota vastaava upseeri on lyöty. Valkealla tai mustalla voi olla kaksi samanväristä lähettiä, mutta ei koskaan samanaikaisesti kolmea lähettiä tai kahta kuningatarta. Tämän ehdon soveltaminen määrittää tehtävän tyyppin:

Tyyppi 1: Sotilas ei voi siirtyä korotusruudulle ennen kuin sotilaan värinen upseeri on lyöty.

Tyyppi 2: Jos sotilas siirtyy korotusruudulle ennen kuin sen värinen upseeri on lyöty, ei sotilas korotu ennen kuin sen värinen upseeri lyödään. Heti tämän lyönnin tapahduttua sotilas saa lyödyn upseerin voiman. Jos korotusruuduilla on useita samanvärisiä sotilaita, **valitsee lyönnin tehnyt osapuoli mikä vastustajan nappula saa lyödyn upseerin voiman**. Tällainen sotilas ei voi liikkua, mutta se voidaan lyödä.

Laatijat voivat vapaasti valita näiden kahden tyyppin välillä.

Sallittuja ovat kaikki satuehdon mukaisesti lailliset asemat (myös asemat, joissa on kaksi samanväristä ja samanvärisillä ruuduilla liikkuvaa lähettiä). Tehtävien tietokone-tarkistus onnistuu Popeye-ohjelman uudella versiolla, joka on saatavissa Internetistä ao. osoitteesta.

Direct-mates in 3 or more moves with the condition "one set of chessmen": a pawn can promote only to a piece whose equivalent has already been removed from the board by capture. Either side may have 2 Bishops on squares of the same colour, but neither side can ever have 3 Bishops or 2 Queens at the same time. The way the condition is applied defines the type of problem:

Type 1: A pawn on the 7th/2nd rank cannot advance to the promotion square until a piece of its own side is captured.

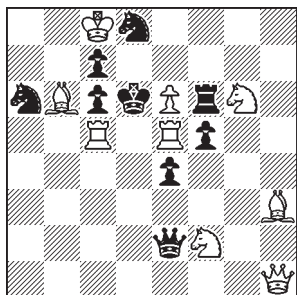
Type 2: If a pawn reaches the promotion square before any piece of its own side is captured, it remains dormant until a piece is captured, whereupon it at once takes the power of that piece. **In the case of more than one dormant pawn, the side making the capture decides which of the opponent's dormant pawns takes the power of the captured piece.** A dormant pawn cannot move but may be captured.

Composers are free to choose between the two types.

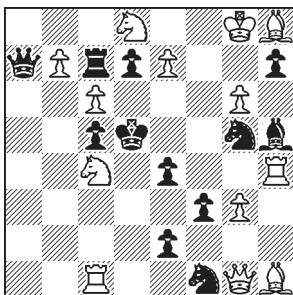
Any legal diagram-position which complies with the rules of the chosen fairy condition is allowed (including positions with 2 Bishops on squares of the same colour).

For computer checking, you are referred to the new version of Popeye at the Popeye homepage (free download): <http://archiv.leo.org/pub/rec/games/popeye/>

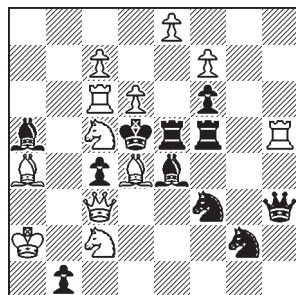
Uudet esimerkkitehtävät

3# 9+9
"Single-box" Tyyppi 1

3# 13+12
"Single-box" Tyyppi 2

3# 12+11
"Single-box" Tyyppi 2

Ratkaisut:

- 1.e6-e7!** (2.Rf2xe4+ De2xe4 3.e7-e8R# 2.-f5xe4 3.e7-e8R#)
1.-De2-g4 2.Dh1-d1+ Dg4xd1 3.e7xd8D#; 1.-Tf6-e6 2.Te5-d5+ c6xd5 3.e7xd8T#; 1.-Tf6-f8 2.Lb6xc7+ Ra6xc7 3.e7xf8L#
- 1.e7-e8!** ~ 2.Dg1-d4+ c5xd4(e8D) 3.De8-e5#
1.-Rf1-e3 2.Dg1-d1+ Re3xd1/e2xd1(e8D) 3.De8-e5#; 1.-e4-e3 2.Th4-d4+ c5xd4(e8T) 3.Te8-e5#; 1.-f3-f2 2.Lh1xe4+ Rg5xe4(e8L) 3.Le8-f7#; 1.-d7-d6 2.Rc4-e3+ Rf1xe3(e8R) 3.Re8xc7#; 1.-Da7-a1 2.Rc4-b6+ Kd5-d6 3.Dg1xc5#; 1.-Rg5-f7 2.Th4xh5+ Rf7-e5, Rf7-g5 3.Th5xe5, Th5xg5#; 1.-Rg5-e6 2.Th4xh5+ Re6-g5 3.Th5xg5#
- 1.c7-c8!** ~ 2.Rc2-b4+ La5xb4(e8R) 3.Re8-c7#; 2.-La5xb4(c8R) 3.Rc8-b6#
1.-Le4xc2(e8R) 2.Re8xf6+ Tf5xf6(c8R) 3.Rc8-e7#; 1.-Le4xc2(c8R) 2.Rc8-e7+ Te5xe7(e8R) 3.Re8xf6#; 1.-La5xc3(e8D) 2.De8-e6+ Te5xe6(c8D) 3.Dc8xe6(b1T)#; 1.-La5xc3(c8D) 2.Dc8-e6+ Te5xe6(e8D) 3.De8xe6(b1T)#; 1.-La5-b4 2.Rc2-e3+ Rg2xe3(e8R) 3.Re8-c7#; 2.-Rg2xe3(c8R) 3.Rc8-b6#

Suomen Tehtäväniekat

Itsemattien vuosikilpailun 1994-1995 tuomio

Kesällä sain ST:n johdolta yllättävän pyynnön tuomita otsikossa mainitun kilpailun. Tietysti pyyntö saattoi minut hämmennyksiini, mutta päätin suostua siihen enempiä harkitsematta, koska mielestäni lisäviivitys ei ainakaan olisi asiassa hyväksi.

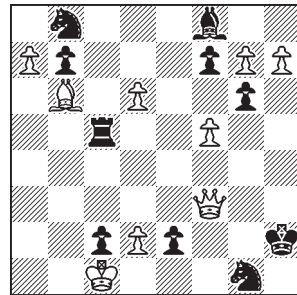
Aikaisemmin en ole tuominut yhtään itsemattikiilpailua ja siksi kokemukseni täällä alalla olen saanut lähes puhtaasti ratkaisemisen kautta. Koska kyseessä on arvostelulaji tuomarilla on enemmän tai vähemmän omat mielilyksensä tehtävien suhteen. Arvostan itsematteja, joissa on useita muunnelmia ja aina parempi, jos niissä on temaattista yhteneväisyyttä. Monisiirtoiset, yksimuunnellaiset tehtävät eivät yleensä minusta ole niin mielenkiintoisia. Oman hankaluutensa itsematteja tuomitessa muodostaa lisäksi se asiaintila, että kaikki tehtävät tulee arvostella yhdessä riippumatta siirtoluvusta. Mitähän normaalien 2-siirtoisten tuomari tuumaisi, jos hänelle tyrkytettäisiin jokin 7-8 siirron mattitehtävä puntaroitavaksi ja sijoitettava se sitten tavanomaisten 2-siirtoisten joukkoon?

Jotta välttyisin työssäni mahdollisilta vaikutteilta laatijoiden taholta pyysin Henry Tanneria lähettämään tehtävät ilman laatijain nimeä. Tämän hän tekikin ja siksi haluan kiittää häntä vaivannäöstään. Kun on pitkän ratkaisemistoiminnan aikana ehtinyt nähdä monia hienoja itsemattejakin oli tämä kilpailu ainakin jonkinasteinen pettymys. Todella hienoja tehtäviä ei ollut. Minulla on sellainen käsitys, että tämän tehtäväalueen todellinen asiantuntija olisi vieläkin tiukempi tuomiota kirjoittaessaan. Itse päädyin 10 tehtävän sijoittamiseen - loppupään suhteen olin kuitenkin melko epävarma, kenties ne olisi voinut jättää poisikin. Mutta johonkin raja on vedettävä ja päätin sen vetää näiden jälkeen. Arvosanojen asteikko saattaa tässä tuomiossa kärsiä inflaatiosta, sillä kunniamaininta on sentään korkea arvostana.

Tehtävässä n:o 665 olisiin muuttanut alkuaseman niin, että vDh6:een ja vsg2:een, jolloin alkusiirto 1.g3 (1.g4? Lh5!) Tässä tehtävässä vL luo kyllä yhden muunnelman, mutta ei lisää mattien määrää, sillä 1.-Dxg3 2.Dh3+ mahdollistaa myös matin Dg2#.

Tehtävää n:o 463 en sijoittanut, koska valkealla on fleckmäinen uhka ja mustalla on siirtoja, mitkä eivät pakota valkean valitsemaan määrättyä siirtoa. Seuraavassa lista menestyneistä tehtävistä:

Reino Heiskanen Palkinto ST 1994-95

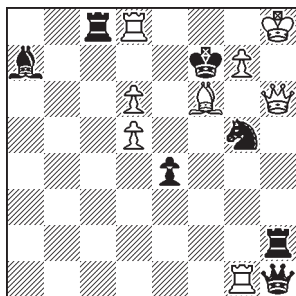

- 1.h8T+!** Rh3 2.Txh3+ Kg1 3.Tg3+ Kh2 4.Tg2+ Kh1 5.Txg6+ Kh2 6.Tg2+ Kh1 7.Txe2+ Kg1 8.g8T+! Lg7 9.axb8R! f6 10.Ra6 bxa6 11.d7 a5 12.d8L! a4 13.Lxf6 a3 14.Lb2 a2 15.La3 ja nyt joko 15.-a1L 16.Lb2 Lxb2# tai 15.-a1R 16.d3 Rb3#.

Mittava korotusilotulitus, jonka räiskyvyys ei jää huomaamatta. Kauneusarvoa lisää vielä puhtaat mattiasemat, joihin osallistuvat kaikki mustan upseerit kuningasta lukuun ottamatta. On esitetty epäily, että mse2 olisi tarpeeton, mutta itse olen valmis väittämään toisin. Jollei tätä sotilasta olisi, voisi valkea ajaa juuri e2:n kautta myöhemmin c3:een ja lyötyään mustan upseerit seuraisi lopulta tavanomainen sotilasmatti.

Waldemar Tura

1.-2. kunniamaininta ST 1994-95

i#2

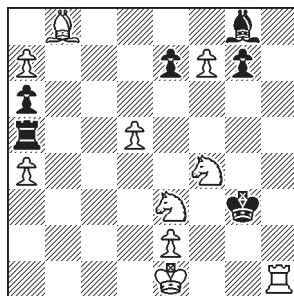
8+7

1.Ld4! uhaten 2.Dh5+; 1.-Rh3 2.Df4+,1.-Rh7 2.Df6+, 1.-Lxd4 2.Tf8+, 1.-Txd8+ 2.g8D+. 1.Le5? Rh7!, 1.Le7? Rh3!

Tehtävän pääsisältö liittyy alkusiirron oikeaan valintaan. Muunnelmiakin sopivan paljon.

Juha Saukkola

1. kiitosmaininta ST 1994-95

i#8

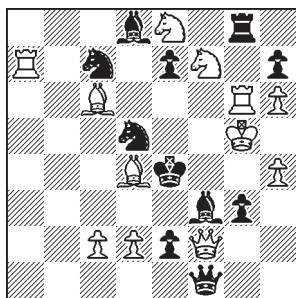
10+6

1.Rg6+! e5 2.dxe6 o.l.+ Te5 3.fxg8R a5 4.Rh6 gxh6 5.a8L h5 6.Lg2 h4 7.0-0 h3 8.Lh1 h2#.

Ohestalyönnin, korotuks(i)en ja linnoituksen (=Valladao-teema) esittäminen yhdessä ja samassa tehtävässä on aina huomionarvoinen saavutus.

Ryszard Kapica

1.-2. kunniamaininta ST 1994-95

i#2

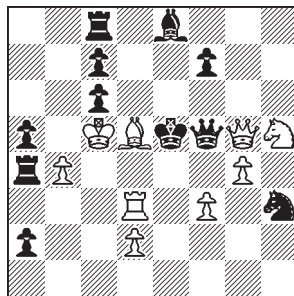
12+11

1.Lb6! uhaten 2.Rf6+; 1.-T-8 2.Te6+,1.-Rxe8 2.Txe7+, 1.-Lg4 2.Df4+, 1.-L-2.Df5+. 1.Lc5? Rxe8! ,1.Le3? Lg4!

Edellisenkaltainen esitys hiukan raskeammalla kalustolla. Pieni hienous vT:n sijainti 7. rivillä. A7:ssä se estää vL:n siirtymisen sinne.

Lars Larsen

2. kiitosmaininta ST 1994-95

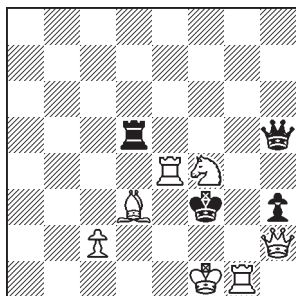
i#3

9+11

1.Tc3! uhkaa 2.De3+ De4 3.Dd4+; 1.-Dxg5 2.Te3+ Dxe3+ 3.d4+, 1.-Txb4 2.De7+ De6 3.Dd6+, 1.-Rf4 2.Dxf4+ Dxf4 3.d4+, 1.-Rxc5 2.f4+ Dxf4 3.d4+, 1.-cxd5 2.De7+ De6 3.Dxc7+. 1.Tb3? a1L!

Muunnelmia riittävästi. Hiukan yksitoikkoisen leiman ratkaisuun lyö valkean siirron d4+ toistuvuus.

V. Didenko
3. kiitosmaininta ST 1994-95

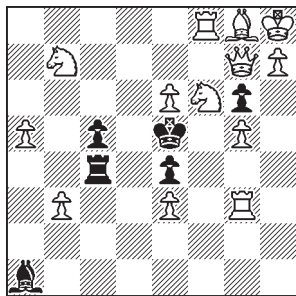

i#3 7+4

1.Rg6! uhkaa 2.Rh4+ Dxh4 3.Df2+; 1.-De5(Dxg6) 2.Tg3+ Dxg3 3.Df2+, 1.-Df5 2.Te3+ Kxe3+ 3.Df2+, 1.-Txd3 2.Tf4+ Ke3 3.De2+.

Melko vähäisellä materiaalilla aikaansaatu muunnelmisto. Tässäkin kuitenkin häiritsevänä tekijänä valkean siirron Df2+ liiallinen esiintyminen.

Leonid Makaronez
4. kiitosmaininta ST 1994-95

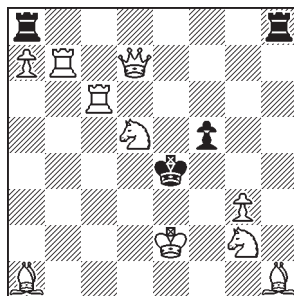
i#4 13+6

1.Tc8! uhkaa 2.Rd7++ Kd5 3.De5+ Lxe5+ 4.Rf6+; 1.-Tc3 2.Dc7+ Kxf6 3.g5+ Kf5 4.Dxc5+, 1.-Td4 2.Rd5+ Kxd5 3.Td8+ Kc6 4.Dd7+.

3 täyspitkää muunnelmaa. Matintekijä on kylläkin heti alusta nähtävissä ja osa valkean nappuloista toimii vain yhdessä muunnelmassa.

Maininnat ilman paremmuusjärjestystä:

Andrej Dikusarov
m. ST 1994-95

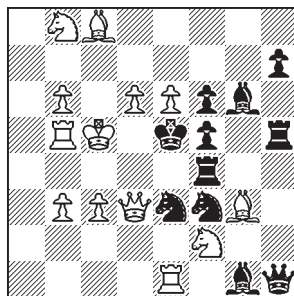

i#8 10+4

1.Rgf4+! Txh1 2.De8+ Txe8 3.Te7+ Txe7 4.Te6+ Txe6 5.Rf6+ Txf6 6.a8D+ Tc6 7.Da4+ Tc4 8.Dc2+ Txc2#.

Huvittava uhraussarja viistolinjan a8-e4 avaamiseksi. Pieni plussa alussa, ei 1.Rge3+?, koska se suojaisi mattiruudun c2.

Vukota Nikoletic
m. ST 1994-95

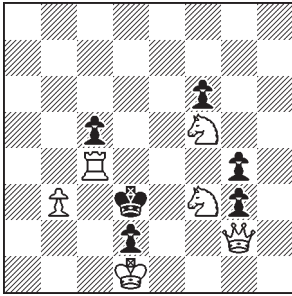

i#3 13+11

1.b4! uhkaa 2.Rd7+ Kxe6 3.Dc4+; 1.-Le8 2.Rg4+ fxg4 3.De4+, 1.-Rd4 2.Rc6+ Rxc6 3.Dd5+, 1.-Rxe1 2.Dxe3+ De4 3.Rd3+.

Kiinnitystä ja linjanavausta. Sisältöön nähden kuitenkin paljon nappuloita. Lisäksi mustan f-ratsun siirrot luovat vain yhden kunnollisen muunnelman - toinen on edes jonkinlainen "parannus" tämän ratsun mielivaltaiseen siirtoon esim. 1.-Rh4, joka johdaisi lyhytmuunnelmaan.

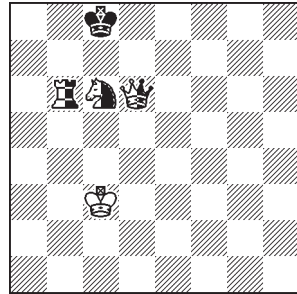
V. Didenko
m. ST 1994-95

i#4 6+6
b) sg4→f7 c) - msg3, -msf6.

Muisto-omistustehtävä

Teppo Mänttä
Muisto-omistusensipainos
T. R. Dawson (28.11.1889-16.12.1951)

i#6 1+1+3n
pisinsiirtoinen

- a) **1.Rh2!** gxh2 2.Dh1 g3 3.Dg2 ja 3.-h1D, T+ 4.Df1+, 3.-h1L 4.Df3+, 3.-h1R 4.Dh3!
b) **1.R3d4!** cxd4 2.Dc6 g2 3.Tc3+ dxc3 4.Dxg2
c) **1.Dg3!** gxf3 2.Txc5 Ke4 3.De5+ Kd3 4.De2+.

Mielenkiintoista pyörystä mustan sotilailla. Tässä taitaa kyllä tietokoneella olla enemmänkin merkitystä kuin itse laatijalla. Olisi tuntunut paremmalta, jos vaikkapa kahden aseman ratkaisut olisivat toteutuneet yhdessä ja samassa asemassa.

*Turussa, 14. lokakuuta 2001
Pauli Perkonoja*

Huomautukset tuomioon kolmen kuukauden kuluessa tämän lehden ilmestymispäivämäärästä ensipainostoimittajalle:

Joose Norri, Meritullinkatu 7 A 13, 00170 Helsinki

Claims to this award within three months from the publication of this magazine to Joose Norri. ST subscribers abroad will receive this award in English.

Ratkaisu: 1.nRb4 nDh2 2.nDf4! nTh6 3.Kb2 nTa6 4.nRa2 nTh6 5.Ka1 nTa6 6.nDf7 nDxa2#

T.R. Dawsonin kuolemasta on kulunut 50 vuotta 16.12.2001. Symboliikka: laudalla ovat neutraalit upseerit TRD, mikä viittaa Dawsonin tunnettuun nimilyhenteeseen. Lisäksi pisinsiirtoinen ja neutraalit nappulat ovat tietävästi TRD:n keksimiä satuehtoja.

E. Hasselkus MT 125

Saksalaislehti Die Schwalbe julistaa itse-mattikilpailun enintään kahdeksannappulaisille oikeaoppisille itsemattitehtäville. Siirtoluku saa olla korkeintaan 13.

Tuomari on Sir Jeremy Morse. Tehtävät 30.8.2002 mennessä osoitteella

Kay Soltsien, Halbreiterstr. 21a, D-81479 München

Laadinnan MM-kilpailu 1998-2000

Tilastotietoa laadinnan henkilökohtaisesta MM-kilpailusta:

2#	3#	n#	+/=	h#	s#	Satu	Retro
60	45	30	57	79	33	41	9
301	211	150	275	400	163	204	43

Laatijoita osallistui 202 32 maasta, Suomesta yksi laatija.

Suomen Tehtäväniekat

Monisiirtoiset apumatit 1996 / Award for Longer Helpmates 1996

Sallittakoon, että esitän aluksi anteeksi-
pyyntöni laatijoilta, ratkaisijoilta ja toimitta-
jilta tuomion viivästymisen johdosta.

Tehtäviä kilpailuun osallistui yhteensä
50, joista yksi oli edelletty. Laadultaan tar-
jonta oli pettymys, sillä monet tehtävät esit-
tivät puhtaasti muodollisia teemoja, mutta
strategiaa hyvin vähän. Toiset kärsivät yhte-
näisyyden puutteesta, kun ratkaisujen välil-
läoli yhteyttä vähän tai ei yhtään, toiset taas
menivät liian pitkälle päinvastaiseen suun-
taan eri ratkaisujen johtaessa samaan
mattiin.

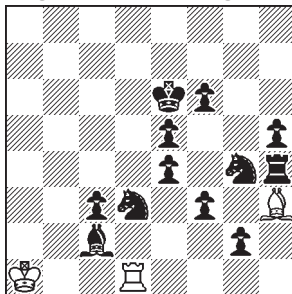
Ainoa palkintotehtävä oli selvästi jou-
kon paras. Tuomion loppuosa koostuu teh-
tävistä, joilla oman subjektiivisen katsantoni
mukaan oli ansioita, joiden perusteella
ne erottuivat muusta joukosta.

*First let me apologise to the composers,
solvers and the editor for the lateness of this
award.*

*The participating problems totalled 50,
one being anticipated. The quality of the
entry was disappointing, with many prob-
lems showing purely formal themes with
little in the way of strategic effects. Others
suffered from a lack of unity with little or no
relationship between the solutions, while
some went too far the other way with different
solutions ending in exactly the same mate.*

*The one prize-winner was easily the
best of the set, while the remainder of the
award is made up of those problems which,
in my subjective view, had some merit which
set them off from the rest.*

Palkinto / Prize ST1996 Jorge Kapros & Jorge Loïs

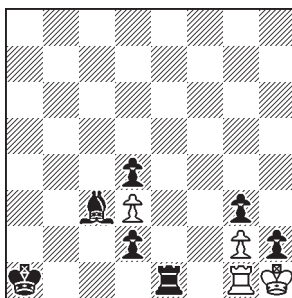
a#4 2.1.1.. 3+12

Patterien rakentamista, ja ratkaisujen välil-
lä vallitsee täydellinen yhtenäisyys. Erityi-
sesti on huomattava mR:jen tehtävien vaihto.

*Battery formation with perfect unity be-
tween the solutions, notable for change of
function by the black knights.*

1.Kf5 Lxg4+ 2.Kg5 Lc8 3.Rf4 Td7 4.Kg4
Tg7#; 1.Kd5 Txd3+ 2.Kc4 Td8 3.Re3 Ld7
4.Kd3 Lb5#

1. kum / 1. HM ST 1996 Hannu Kettunen

a#4 2.1.1.. 4+7

Mukavaa linjanavaus- ja katkostrategiaa,
joka johtaa toistomatteihin pysty- ja vaakal-
injalla.

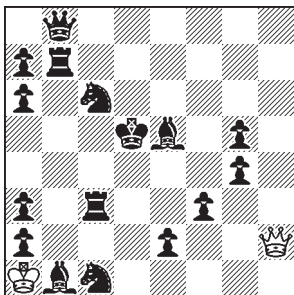
*Nice line opening/closing strategy to
effect mirrored echoed mates.*

1.Tb1 Tc12.d1R Tc23.Ld1 Tc34.Rb2 Ta3#;
1.d1R Tf1 2.Te2 Tf2 3.Ta2 Tc2 4.Rb2 Tc1#

2. kum. / 2. HM ST 1996

Ilkka Sarén

Omistus / Dedicated Unto Heinonen 50

a#4 2.1.1.. 2+16

Kahdesta vD:n kiertomatkastasta syntyy näyt-
täviä manöövereitä. Ratkaisijat purnasivat
taloudellisuudesta, mutta kritiikkiä ei voi
hyväksyä, ellei arvostelijoilla ole esittää
kevyempää muotoa!

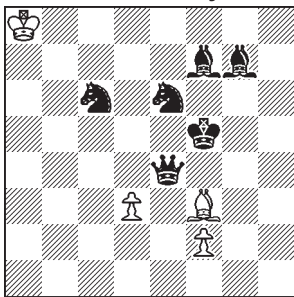
*Two white queen rundlaufs make for
spectacular manoeuvres. Solvers com-
plained about the economy, but such criti-
cism can't be accepted unless a lighter
setting can be demonstrated!*

1.Ke6 Dh7 2.Kf6 Dxb7 3.Kg6 Dxb1+ 4.Kh5
Dh7#; 1.Ke4 Dh8 2.Kf4 Dxb8 3.Kg3 Dxe5+
4.Kh4 Dh2#

Maininnat julkaisujärjestyksessä / Com-
mends in order of publication

m. / commend ST 1996

Miroslav Bily

a#4 0.1.1.1.. 4+6
b) Lf3→h8

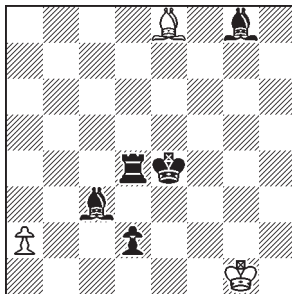
Kiinnostavat kameleonttitoistot, mutta
vähän strategiaa.

*Interesting chameleon echoes, but very
little in the way of strategy.*

1.-d4 2.De5 Le4+ 3.Kf6 f4 4.Re7 dxe5#;
1.-f3 2.Lf6 Lg7 3.Lg6 Lh6 4.Re5+ dxe4#

m. / commend ST 1996

Henry Tanner

a#4 3+5

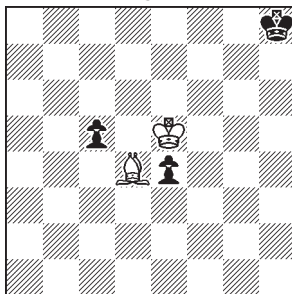
ML avaa ensin linjan vL:lle, mutta sitten sen
on päästettävä tämä pitkällä paluusiirrolla
samalle linjalle. Erinomaista strategiaa!

*The black bishop first opens the line for
the white bishop but must then make a long
range switchback to allow it on to the line.
Excellent strategy!*

1.Lxa2 Kf2 2.Lg8 Lf7 3.Kd3 La2 4.Lc4 Lb1#

m. / commend ST 1996

Janne Syväniemi

a#5 0-asema 2+3
a) msc5→b5 b) mse4→g2

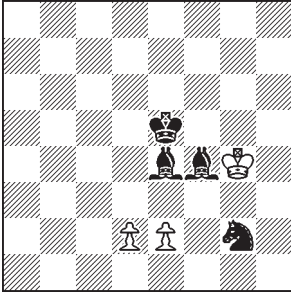
Laatija saa paljon peliä irti vähäisestä
materiaalista. Sotilaalla, joka ei korotu, on
tärkeä tehtävä kummassakin muodossa.

The composer gets a lot of play from little

material. In both parts the non-promoting pawn plays an important role.

1.b4 La1 2.b3 Kxe4+ 3.b2 Ke5 4.b1L Kf6
5.Lh7 Kf7#; 1.g1R Le3 2.Rh3 Lh6 3.Rg5+
Kf6 4.Rh7+ Kf7 5.c4 Lg7#

m. / commend ST 1996
Henry Tanner
Dedicated to Unto Heinonen 50

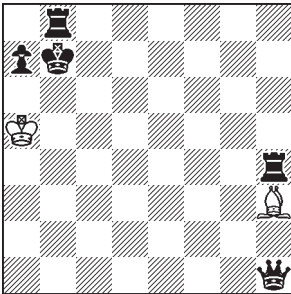
a#5 b) Rg2→h3 3+4

Mukavat toistomatit, mutta strategista sisältöä vähän.

Nice echoed mates but little strategic content.

a) 1.Lf5+ Kf3 2.Re3 Kf2 3.Rd5 e3 4.Ke4 Ke2
5.Le5 d3#; b) 1.Lc6 d4+ 2.Kd5 Kf3 3.Ld6
Ke3 4.Rg5 Kd3 5.Re6 e4#

m. / commend ST 1996
Henry Laasanen

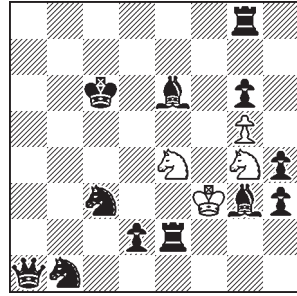
a#4 2+5

Kaikki mustan nappulat siirtyvät nurkkiin, oikein hauskaa peliä.

All black's pieces make for the corners, very amusing.

1.Da1 Kb5 2.Ka8 Kc6 3.Th8 Lg2 4.Th1 Kc7#

m. / commend ST 1996
Henry Laasanen

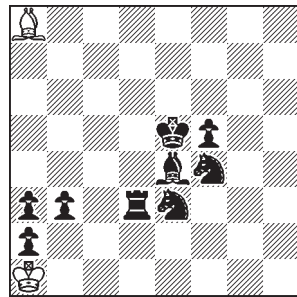
a#4 4.1.1.. 4+12

Kunnianhimoinen työ: neljä vK:n temposiirtoa neljässä ratkaisussa. Tehtävässä ei ole kuitenkaan juuri muuta, mikä nivoisi ratkaisuja yhteen.

Ambitious work: four white king tempo moves in four solutions. However there is very little else holding the solutions together.

1.Lc7 Re5+ 2.Kb7 Kf4 3.Ta8 Rd6+ 4.Kb8
Rc6#; 1.Lf7 Rc5 2.Te7 Re6 3.Kd7 Ke3 4.Ke8
Rf6#; 1.Kd7 Re5+ 2.Ke8 Rc6 3.Lf7 Kg4
4.Tf8 Rf6#; 1.Kb5 Re5 2.Ka4 Rc6 3.Rb5
Kxe2 4.R1a3 Rc5#

m. / commend ST 1996
Unto Heinonen

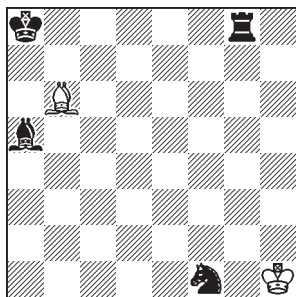

a#7 2+9

Kuuden nappulan paikanvaihto, mutta tehtävä kärsii mustan ja valkean yhteispelin puutteesta.

Six piece Platzwechsel but suffers from a lack of interplay between black and white.
1.Rg6 Ld5 2.f4 Lxb3 3.Rf5 Kxa2 4.Te3 Kxa3
5.Ld3 Kb4 6.Ke4 Kc5 7.Re5 Ld5#

m. / commend ST 1996
Juha Saukkola

a#8

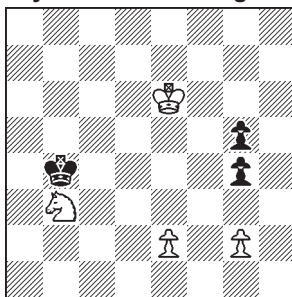
2+4

Hyvä nappuloiden hallinta avoimella laudalla johtaa mukavaan pelinkulkuun.

Good control on an open board results in a nice sequence.

1.Rg3+ Kg2 2.Re4+ Kf3 3.Rc5 Lc7! 4.Ra6 Ke4 5.Ka7 Kd5 6.Ta8 Ld8! 7.Lc7 Kc6 8.Lb8 Lb6#

m. / commend ST 1996
Henry Tanner after Luigi Vitale

a#6

0.2.1... 4+3

Etenevän mK:n tieltä vetäytyy yhdessä ratkaisussa vR, toisessa vK. Ihannematit.

In one solution the white knight retreats before the advancing black king, in the other the white king. Ideal mates.

1.-Rd4 2.Kc3 Rf5 3.Kd2 Rh6 4.Ke3 Kd5 5.Kf4 Kd4 6.g3 e3#; 1.-Rc1 2.Kc5 Kf5 3.Kd6 Ke4 4.Ke6 Kd4 5.Kf5 e4+ 6.Kf4 Re2#

Neal Turner

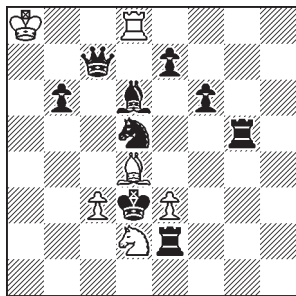
Neal Turner
Helsinki 10/2001

Paha pähkinä 4

Like most good helpmates, the second solution to this problem is not so difficult once the first has been found...

Solution in next issue.

Christopher Jones
Die Schwalbe 2001

a#3 b) Te2→c2 6+9

Solution to Paha pähkinä 3, ST 4-5/2001:
1.Rf4! Dg1 2.Re6 Da7 3.Kb2!

Huomautukset tuomioon kolmen kuukauden aikana lehden ilmestymispäivästä Marko Yljiolle, yhteystiedot yllä.

Claims to award within three months of the publication date of this issue to Marko Yljioki, Hämeenpuisto 53 A 24, 33200 Tampere, Finland. e-mail: alfil@aktivist.fi or valmar@sirkus.com

Shakin päivä

Shakin päivää vietetään sunnuntaina 20.1.2002. Päätapahtuma on Helsingin Shakkikodissa, jonne myös ST järjestää ohjelmaa. Tarkempia tietoja ST:n toimihenkilöiltä tai Shakkikodin kotisivulta Internetissä:

<http://www.kolumbus.fi/shakki.koti/>

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT STUDIES 1999-2000 AWARD

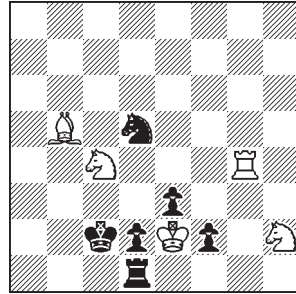
As we have seen in many recent awards, first some words about the taste of the judge. This is a practice I find useful and enlightening. By this the judge can also avoid unnecessary discussion and critics.

My taste is more for combinational than for analytical studies. For persons not familiar with problem chess, I have compared it with football on TV: in a match of football much happens during the 90 minutes. Afterwards the best moments are selected and shown on sport channels. Similarly we can from a game of chess chose the best pieces; these are often published as combinations. But the study composer does not select from a played game, he invents the position with all the imagination he has. It is like taking a football game by animation; think how high class this match would have. This means that the possibilities of the study composer are immense, he can select among the most beautiful elements of the game. So, who then needs analytical studies; leave that to the computers.

During the years 1999-2000 there were 20 studies published as originals in *Suomen Tehtäväniekat*. Furthermore were published two corrections to earlier demolitions. After withdrawal of one original due to earlier publication, there were 21 studies in the competition. The overall level was satisfactory. This means a leap forward compared with the previous two-year period, where the judge expressed some discomfort with the level.

There were in the opinion of the judge six entries, which deserve recognition. The quality of the studies in the award gave the somewhat unusual distribution of three prizes and three honorary mentions.

1st Prize ST 1999-2000 Harold van der Heijden

+

5+6

A very beautiful study with excellent tries along the solution. The promoted queen is helpless against white's impressive rook moves. The 9.Rg7 is as exact as van Basten's unforgettable world championship goal. Good PR for the art of chess studies.

1.Ba4+ i) Kc1 2.Bxd1 Sc3+ 3.Kxe3! ii) f1Q iii) 4.Sxf1 Sxd1+ 5.Kf3! iv) Sf2 6.Kxf2 v) d1Q 7.Rg1!! Kb1 vi) 8.Sfd2+ Ka2 9.Rg7!! vii) Qa4 10.Rb7 Qa6 11.Rb2+ Ka1 12.Sb3#.

i) 1.Sxe3+? Sxe3 2.Ba4+ Kc1 3.Bxd1 Sxg4 4.Sxg4 f1Q+=.

ii) 3.Kf1? Sxd1 4.Rd4 e2+ 5.Kxe2 Sc3+ 6.Kxf2 d1Q draws, or 4.Rg3 Sb2! 5.Sxe3 Sc4 6.Sd1 Kxd1 7.Sg4 Kc2; 3.Kd3? Sxd1 4.Sxd2! f1Q+ 5.Shxf1 Sf2+.

iii) 3.-Sxd1+ 4.Kf3 f1Q+ 5.Sxf1.

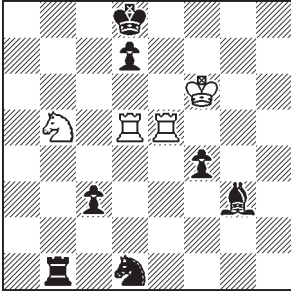
iv) 5.Ke2? Sc3+; other K-moves 5.-Sf2!

v) 6.Rg1? Sh3!, but not 6.-d1Q+? 7.Kxf2 = main line.

vi) 7.-Qc2+ 8.Sfd2+ Qd1 9.Sb3+ Kc2 10.Rxd1 Kxd1 11. Se3# (also 10 Re3+).

vii) 9.Rxd1? stalemate. White threatens to mate along the b-file. But 9.Rg6? Qa4 10 Rb6 Qa7, or 9.Rg5?/Rg3? Qa4, or 9.Rg8? Qa4 (also 9.-Qh1) 10.Rb8 Qa7+.

2nd Prize ST 1999-2000
Pauli Perkonoja
(E in article ST 3/99)

+ 4+7

A real hat trick by white. The KT-batteries on neighbouring lines are impressive. The uncomplicated solution, easy to understand for everyone, is a plus for this composition.

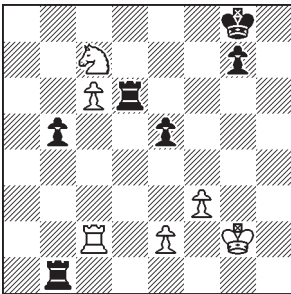
1.Rc5 d6 2.Sxd6 Rb6 3.Ke6 i) Rxd6+ 4.Kxd6 f3 5.Rd5 ii) Se3 6.Rd3 Bxe5+ 7.Kxe5+ Ke7 8.Rxe3 f2 9.Kf4+ Kf6 iii) 10.Rf3 c2 11.Ke3+ and 12.Kd2.

i) 3.Re8+? Kd7 4.Rcc8 Rxd6+ 5.Kf7 Bh4.

ii) Threatens 6.Kc6+.

iii) 9.-Kd- 10.Rd3+.

3rd Prize ST 1999-2000
Harri Hurme

+ 6+6

Genius midfield manoeuvres a la Litmanen after which white strikes at the right moment. The well-executed foreplay guarantees an easy score in the end.

1. Sd5! i) Rb2 2. Rc3! ii) Rb3 iii) 3. Rc1! iv) Rb1 4. Rc4! bxc4 (4.-Rb4 5. Sxb4 bxc4 6.c7) 5. c7 Rxd5 6.c8Q+ Kf7 7. Qf5+! Ke7 8.Qxb1.

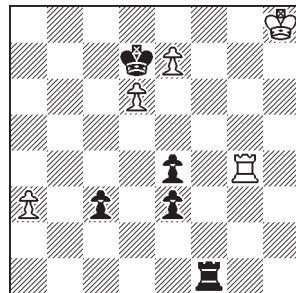
i) 1.Sa8? Ra1! 2.Sb6 Ra7! 3. c7 Rxc7 4. Rxc7 Rxb6; or 3. Sc8 Rg6+! 4. Kf2 Rc7; or 1.Se8? Rd8! 2.Sd6 Rd1 3.c7 R1xd6!; 1.Sa6? Rd8 2.c7 Rc8 3.Rd2 Rf8! 4.Rc2 Rc8 5.Rd2 Rf8 6.Rd8 Rc1!.

ii) 2.Rc1? Rxe2+! 3.Kf1 (3.Kg3?? Rg6+ 4.Kh3 Kf7 8.c7 Reg2! -+) Rh2! and no win for white: 4.Kg1 Rh8!; or 4.c7?? Rh1+. White cannot afford to aim for the rook ending (e.g. 2.Rxb2? Rxd5 3.c7 Rc5 4. Rxb5 Rxc7 5.Rxe5 or 2.Rc3 Rb3 3.Rc5? Rxd5 4.Rxd5 Rc2 5.Rxe5 Rxc6 6.Rxb5). In the end the pawn formation will be white pawns e5+f4 vs. black pawn g6. In order to win white king should get access to the black pawn (wTf6+ forcing bKe7 and then Kg4-g5-h6-g7). Black can prevent that by playing Tg1.

(iii) 2.-Rxe2+ 3.Kf1 Ra2! (3.-Rxc6 4.Rxc6 or 4.Se7+) 4.c7 Ra8 5.c8Q+ Rxc8 6.Rxc8+ Kf7 White has a clear advantage, but the reason that he has only one pawn left makes this still uncertain for a while. After 7.Rc7+! black will lose an important pawn both after 7.-Ke6 8.Sc3 Rb6 8.Rxg7 with threat 9.Rg6+ and after 7.-Kg6 (or 7.-Ke8) 8.Rc5. If black plays 7.-Kf(g)8 white has won important tempo: 8.Rc5 e4 9.f4 Kf7 10.Rxb5 Ke6 11. Se3. Gradually, avoiding early rook exchange, the piece supported by rook wins all the rest of black pawns without losing his single one.

iv) 3.Rc4? bxc4! 4. c7 Rxd5 5.c8Q+ Kf7! (5.-Kh7? 6.Qh3+ Kg- 7.Qe6+ K- 8.Qxd5) 6.Qxc4 Rbb5 7.e4 Rbc5 8.Qb3 Rb6 9.Qa2 Ra5 =.

1st Honorary Mention ST 1999-2000
Zlatko Maricic

+ 5+5

Black's counter play is not enough and white scores by a minor promotion. The foul by white capturing in his first move does not deserve a yellow card.

1.Rxe4 Rh1+ 2.Kg7 Rg1+ 3.Kf6 Rf1+ i) 4.Ke5 ii) c2 5.Ra4 iii) Rf5+liv) 6.Kxf5 c1Q 7.Ra7+ Kxd6 8.e8S+! (8.e8Q? Qc5+) 8.-Kd5 9.Rd7+ and 10.Rc7+.

i) 3.-Rg8 4.Rxe3 Rc8 5.Kf7 c2 6.Rc3 Txc3 7.e8Q+ Kxd6 8.Qe6+ Kc5 9.Qe5+ Kc4 10. Qe4+ Kb3 11.Qb4+ or also 4.Kf7.

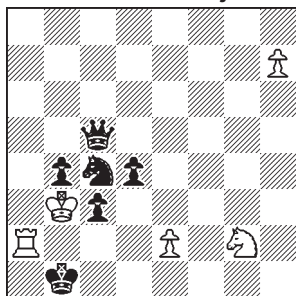
ii) 4.Kg5? Rg1+ 5.Kf4 Rg8 6.Kxe3 Rc8 and white has to play 7.e8Q, or 6.Rxe3 c2 7.Rc3 Kxd6.

iii) 5.Rb4 c1Q 6.Rb7+ Kc6 (if 6.-Kc8 7.Rc7+ Qxc7 8. dxc7 e2 9.e8Q+ Kxc7 10.Qe7+ and the e2-pawn will be lost) 7.Rc7+ Kb6 8.Rxc1 Rxc1 9.e8Q e2 10. Qb8+ Ka6 11.Qa8+ Kb6 =.

iv) 5.-c1Q 6.Ra7+.

2nd Honorary Mention ST 1999-2000

Pauli Perkonoja

= 5+6

Black seems to be winning, but a self-goal in the last minute draws. The surprising end can not be guessed, when the teams start the fight.

1.h8Q Sd2+ 2.Rxd2 cxd2 i) 3.Qh1+ ii) Qc1 4.Qh7+ Ka1 5.Qa7+ Qa3+ 6.Qxa3+ bxa3 7.Kc2 a2 iii) 8.Se3 dxe3 9.Kd1 K-stalemate.

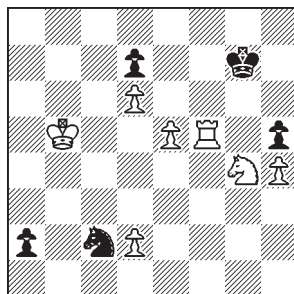
i) Checking does not help: 2.-Qd5+ 3.Kxb4 cxd2 4.Qh1+ Kb2 5.Qd1 or 4.-Kc2 5.Se3+. 3.-Qd6+ 4.Kc4 cxd2 5.Qh1+ Kc2 6.Se1+.

ii) 3.Qh7+? Kc1 4.Qh6 Qc3+ 5.Ka4 Kb2.

iii) White threatened 8.Kxd2 and 9.Se1, so black wants to answer 8.Kxd2 with K-.

3rd Honorary Mention ST 1999-2000

Jorma Paavilainen

= 7+5

After an offensive strike, the white (Real Madrid) defender (R.Carlos) sacrifices himself in his own corner. In the intense mid-field struggle that follows, white's win is secured by a surprise for a surprise.

1.Rg5+! i) Kf7 ii) 2.Sh6+ Ke6 3.Rg1 a1Q iii) 4.Rxa1 Sxa1 5.Kc4 iv) Sc2 v) 6.Kd3 Sd4 vi) 7.Ke4 Sc6 vii) 8.d4 Sxd4 9.Sf7 (9.Kxd4? =) Sc6 10.Sg5#, 8.-Sxe5 9.d5+ (9.dxe5? =) Kf6 10.Sg8+ and 11.Kxe5.

i) 1.Rf1? Sa3+ 2.Kb6 Sb1 3.e6 a1Q 4.e7 Qd4+ 5.Kc7 Qa7+ 6.Kd8 Qb8+ 7.Kxd7 Qb5+ 8.Kc7 Qc5+ 9.Kd7 Qb5+ 10.Ke6 Qc4+ 11.Ke5 Qc5+ =.

ii) 1.-Kh7 2.Rxh5+ Kg7 3.Rg5+ Kh7 4.Sf6+ Kh6 5.Rg1 Sa3+ 6.Kb6 Sb1 7.h5.

iii) 3.-Sa3+ 4.Kc5 Sb1 5.d4.

iv) 5.d4? Sb3/Sc2 6.Kc4 Sxd4 7.Kxd4=.

v) 5.-Kxe5 6.Kc3.

vi) 6.-Sb4+ 7.Ke4.

vii) 7.-Sb3 8.d4 Sc5+ 9.Ke3.

Espoo, October 10, 2001

Per Olin

Claims to the award within three months of the date of this ST issue, to study editor Joose Norri, Meritullinkatu 7 A 13, 00170 Helsinki, Finland.

Huomautukset tuomioon kolmen kuu- kauden kuluessa tämän lehden ilmesty- mispäivästä Joose Norrille, yhteystiedot yllä.

Joose Norri

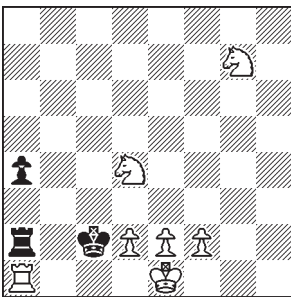
OHESTALYÖNNISTÄ

Ohestalyönti, joka yleistyi viimeistään 1400-luvun loppupuolelle tultaessa, on selvästi otettu käyttöön, jotta vastustaja saisi edes väliaikaisen hyvityksen kaksoisaskelleesta. Normaalialia lyöntimahdollisuutta se ei tietenkään vastaa, koska se on tehtävä heti tai ei koskaan, mutta parempi se on kuin ei mitään. Mutta minkä vuoksi ainoastaan sotilaat saavat lyödä ohesta? Mikä looginen tai käytännöllinen vika siinä olisi, että saisi lyödä esim. 0.-h7-h5 1.Le3xh6?

Mutta kirjoitukseni varsinainen aihe on toinen. Normaaliashakissa on kolme erikoissiirtoa, ohestalyönti, korotus ja linnoitus. Korotuksesta hyvittely ei tunnu luonnolliselta, koska sotilas on joutunut tekemään melkoisen urotyön selvittääkseen perille ja ansaitsee palkintonsa. Sen sijaan kuningas saa linnoituksen yhteydessä taivaan lahjana mahdollisuuden tehdä normaalia pidemmän siirron, aivan kuten sotilas kaksoisaskelleen yhteydessä. Eikö se pitäisi saada lyödä ohesta?

Kuten moni pelaaja on joutunut huomaamaan, shakin säännöt estävät usein shakkiihmissä kunnollisen osoittamisen. Jotta kuninkaan lyöminen olisi mielekäästä, ei peli saa päättyä siihen. Tämä on mahdollista esimerkiksi käyttämällä eikuninkaallista kuningasta, mutta tutuin tapa on satuehto kirke rex inclusiv, eli lyöty kuningas syntyy (muiden nappuloiden tavoin) alkuruudulle, jos se on vapaa. Kun asiaa hiukan pohtii, päättyy tuotapikaa seuraavaan valkea-alkuiseen apumattiin:

Joose Norri, ensipainos

a#2,5 7+3
madrasi, kirke rex inclusiv, looginen
pisiniirtoinen

Ratkaisun tapahtumiin lienee syytä syventyä. Huomatkaa aluksi, että musta kuningas ei ole shakissa, vasta Rxc2 (mKe8) olisi shakki. Valkea aloittaa linnoituksella 1.-0-0-0. Vaikka madrasi-ehto (toisiaan uhkaavat samanlaiset eriväriset nappulat menettävät uhkauksen ajaksi kaikki voimansa) lamauttaakin tornin, saa näin tehdä, koska FIDE määrittelee linnoituksen, kieltämättä epäloogisesti, kuninkaan siirroksi. Olen nähnyt tehtäviä, joissa linnoitetaan näin. Toisaalta madrasi tarvitaan linnoituksen motivoimiseksi, sillä muuten pelkkä Td1 riittäisi.

Alkusiirron jälkeen kuninkaasivat vierekkäin, mutta silti ne eivät ole lamautuneita (madrasi ei ole Rex inclusiv). Löytämisenä madrasi-määritelmässä mainitaan kaikissa, että "...kaksi samanlaatuista nappulaa, **paitsi kuninkaasivat** ...". Tämäkin on epäloogista ja johtunee siitä, että madrasia määriteltäessä ei ole ymmärretty ottaa huomioon, että kuninkaasivat saattavat päästä vierekkäin ilman madrasia Rex inclusiväkin, esimerkiksi juuri kirke rex inclusivissa. Musta pelaa 2.Kxd1 oh. (vKe1 vTh1), eli lyö samalla siirrolla tornin normaalisti ja kuninkaan, joka on ylittänyt ruudun d1, ohesta. Ne syntyvät uudestaan alkuruutuihin, ja tornin alkuruutuhan määräytyy lyöntiruudun värin mukaan, joten se, että sillä juuri linnoitettiin pitkästi, ei tee siitä a1-tornia. Ja sitä paitsi kirkessä saa linnoitua myös uudelleensyntyneellä tornilla...

...mitä käytetään nyt hyödyksi linnoittamalla lyhyesti, 2.-0-0. Ilman loogisen pisin-siirtoisen sääntöä valkea olisi ollut shakissa (eikä olisi saanut linnoittaa), koska musta olisi unhannut lyödä valkean kuninkaan alkuruudultaan eikä se siten syntyisi enää minnekään. Mutta looginen pisin-siirtoinen tarkoittaa, että mustan on kaikissa tilanteissa tehtävä geometrisesti pisin siirto, joka tässä on Txd2, eikä valkea siten ollut shakissa. Peli päättyy 3.Txd2 Re8#. Musta kuningas on matissa, koska e8 on tukittu.

Näin saatiin kuninkaan ohestalyönti. Ajattelin, että analogisesti sotilaan ohestalyönnin kanssa kuninkaankin saa lyödä ohesta vain toinen kuningas. Kieltämättä aika rajoittunutta ajattelua.

Valikoituja apumatteja sekä satunnaisia aputehtäviä

Vuosina 1992-1994 julkaistujen valiotehtävien kokelma, FIDE-albumi, sisältää 208 apumattia (109 kaksi-, 74 kolme- ja 25 yli kolmesiirtoista). Esittelen tässä TopTenin eli kymmenen korkeimmalla pistemäärällä albumiin painettua apumattia. Noudatan esitysjärjestyksenä ensisijaisesti vanhaa kunnan periaatetta, että parhaimman pistemäärän saanut esitellään ensiksi ja huonompi paremman jälkeen. Korostan, että tämä ei kuvasta omaa näkemystäni, joten sen suhteen olen kaiken kritiikin yläpuolella jo valmiiksi. Kaiken yllä mainitun lisäksi tarjoilen kahdeksan helppotajuista satutehtävää, joissa esiintyy apupeliä – niissäkin.

Tehtävässä A (4+3,5+4=11,5) on täydellinen analogia. Ennakoivat itsekiinnitykset, bi-valve (jossa, tässä tapauksessa, musta avaa toisen valkean nappulan linjan ja sulkee toisen valkean nappulan linjan), mustien linjanappuloiden linjojen katkot, kaksoiskiinnitysmatit. 1.Rc5 Thc4 2.Ke3 Ta3# 1.Sg4 Lb6 2.Kf4 Df7#.

B:n (4+3,5+4=11,5) mattiasemissa mustan nappuloista D,T ja R aina kaksi on kiinnitettyä eli syklisesti pareittain DT-TR-RD. Huomattavaa on myös valkean rasakaampien upseereiden eri tehtävät. 1.Rc6 Td8 2.Kd4 Txd5 1.Dxc3 Te8 2.Kxe4 Dh7# 1.Txe4 Tc8 2.Kxc3 Tb3#.

C:ssä (4+4+3=11) valkean ratsut kököttävät potentiaalisilla mattiruuduilla. Musta kuningas lyö näistä toisen ja toinen siirtyy tarkasti valittuun ruutuun ottamaan pakoruutua. Tämän jälkeen musta katkaisee daaminsa suojauksen sille ruudulle josta matti tulee ja tulee siinä samalla raivanneeksi linjan valkealle nappulalle. 1.Kxe4 Rc2(Rf5?) 2.Tc3 Te8# 1.Kxe3 Rc3(Rg3?) 2.Lb1 Lg1#.

Kauan sitten, aikojen alussa, oli ihmeellistä että apumattitehtävässä lyötiin kaksi valkeaa upseeria. Ja jos tehtävässä vielä tapahtui Zilahi (toinen valkea nappula lyödään ja toinen tekee matin ja vice versa) sekä jonkinlainen duaalinvälttö, oli se palkittava sijoittamalla tehtävä FIDE-albumiin 207 muun apumatin joukkoon. Tällainen

on tehtävä D (3+4+4=11), katsotaanpa: a) 1.Rxe5 Te3 2.Rxg6! Tc5# b) 1.Rxe4 Ld6 2.Rxg5! Dd3#.

Painikaamme yhä tehtävätermien kanssa (lue ST 3/2001:n ratkaisut). Aito bi-valve (vrt. tehtävä A), v/m Bristol (käytän tätä nimitystä, koska se on FIDE-albumissakin, vaikka Timo Kallion *Tehtäväshakin käsikirjan* mukaan Bristol-urauksessa ”myöhemmin siirtyvä nappula ei ole aluksi siirtymälinjalta”), passiivinen lyöntiraivaus (anna anteeksi, äiti!) sekä mallimatit ovat pääosassa tehtävässä E (4+3,5+3,5=11): a) 1.Rb5 Txc4 2.Tf6 Th4 3.Tf4 Th5# b) 1.e2 Lxc4 2.Lg5 Lg8 3.Le6 Lh7#.

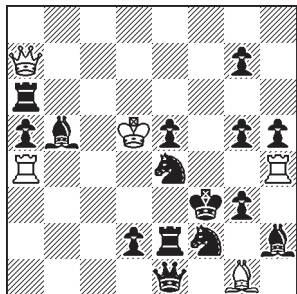
Janevskin tehtävässä F (3+3,5+4=10,5) lyödään kaksi valkeaa upseeria molemmissa ratkaisuissa, koska mustalla kuningattarella on kiire kiinnittymään. Duaalinvälttöä on albumiin kirjattu vain yhdensorttista, mutta enemmänkin saattaa havainnoija havaita. 1.Dxh5 Rxb4+ 2.Dxe2 Rd7#(Rc4?) 1.Dxf1 Rd7+ 2.Dxf5 Rxb4#(Re5?).

G (3,5+3+4=10,5) on TF-apumatti. Chris Feather kirjoittaa: ”Kahden erilaisen kahdennuksen yhdistelmä, jossa kaksosen avulla ei ainoastaan saada ensimmäistä paria toimimaan vaan taataan myös korrektiisuus” a) 1.Rxe5 Txe7 2.Rd3 Dc4# 1.Lf4 Dxf7 2.Kxe5 Dd5# b) 1.Rxd5 Lxf7 2.Rf4 De3# 1.Lc4 Dxe7 2.Kxd5 De5#.

Yksi omaperäisimpiä kaksisiirtoisia on tehtävä H (4+3,5+3=10,5). Jätän kommentoinnin sikseen, sillä ehkä yleensäkin pitäisi vältellä tehtävien liian niukkaa kommentointia. Toisaalta taas pitää varoa menemistä liiallisuuksiin, ettei kävisi kuten taannoisessa *idee & form* -lehdessä, jossa erästä varsin yksinkertaista kaksisiirtoista apumattia käsiteltiin lähes kaksi sivua. a) 1.Dxa5 Tf1 2.c5 Lc8# (1.Dc5? Tf1 2.c6~? Le8#, 1.c5? Tf1 2.D~? Le8#, 1.Dh5? Tf1 2.c5 Le8??; 1.c5? Lxg5 2.Kh5 Le8+?) b) 1.Dxe1 Lb3 2.Te3 Txd6# (1.De3? Lb3 2.Td~? Txd6#; 1.Te3? Lb3 2.D~? Txd6#; 1.Dd2? Lb3 2.Te3 Txd6??; 1.Te3? Txd6+ 2.Kxh6 Txd6+?).

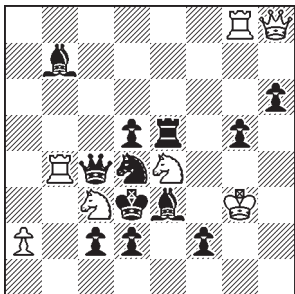
Pikkunätili (3+3,5+4=10,5) osoittaa, ettei

A. Zivko Janevski
1. palkinto
Schach-Aktiv 1992

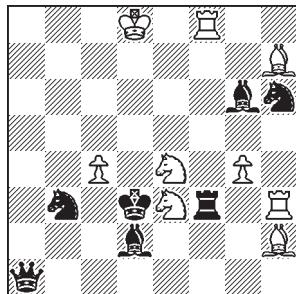
a#2 2.1.1.1 5+15

B. Fadil Abdurahmanovic
1. palkinto
Springaren 1992

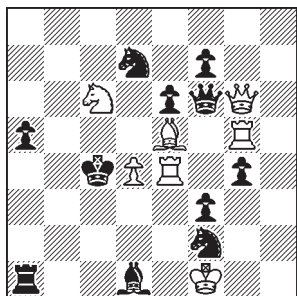
a#2 3.1.1.1 7+12

C. Jean Haymann
1. palkinto
Israel Ring Tourney 1993

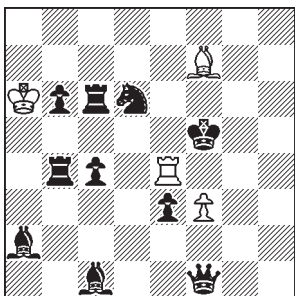
a#2 2.1.1.1 9+7

D. Franz Pachi & Markus Manhart
1. palkinto Phénix 1993

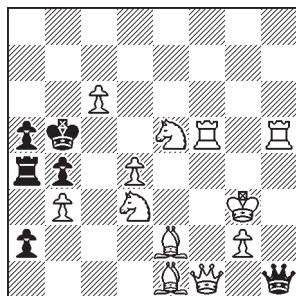
a#2 b) vRc6→b4 7+11

E. Petko Petkov
2. palkinto
The Problemist 1993

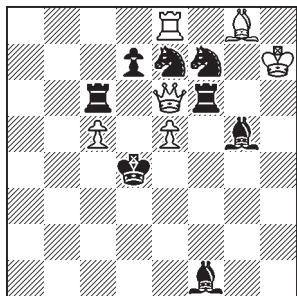
a#3 b) vsf3→e5 4+10

F. Zivko Janevski
1. palkinto
Tournoi Solidarité 1994

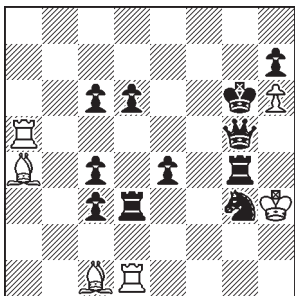
a#2 2.1.1.1 12+6

G. Franz Pachi
1. palkinto
diagrammes 1993

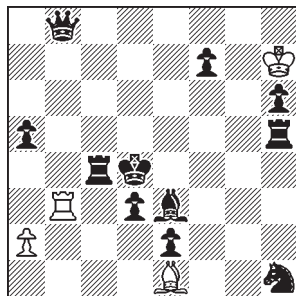
a#2 2.1.1.1 6+8
b) vse5→d5

H. Jean-Marc Loustau
1. palkinto Phénix 1992

a#2 b) msc4→d7 6+11

I. Franz Pachi
2. palkinto
The Problemist 1992

a#3 b) vsa2→g2 4+11

aina tarvitse luodata niitä syvimpiä kohtia. Antikriittiset siirrot, ruudunraivaus kaukotukinnoin, m/v bivalve (jo kolmas erilainen!) sekä mallimatit. a) 1.Lg5 Tb5 2.Tb4 Lf2+ 3.Kc4 Tc5# b) 1.Tc7 Lg3 2.Lf2 Tb4+ 3.Ke3 Lf4#.

Monisiirtoisista löytyy ainakin kaksi samankaltaista tehtävää. Tuomareiden mielestä näistä parempi on J (3,5+4+3=10,5). Sellaisen neljäsiirtoisen laatiminen, jossa on kaksi analogista ratkaisua, ei ole ihan helppoa. Silloin silmien edessä on todennäköisesti varsin hulppea luomus, kun mukaan on saatu vielä ainakin sellaisia elementtejä kuin umnov (seuraa johtajaa), mD:n itsekiinnitykset ja kiinnityksestä päästöt, TL- ja LT-patterien rakentaminen + siihen liittyvä Grimshaw sekä mallimatit ja meredithmuoto. 1.De4 Tb4 2.Kf4 Ta4 3.Rde5 Lb4 4.Df5 Ld2# 1.Dc5 Lb4 2.Kd6 La3 3.Rfe5 Tb4 4.Dd5 Tb6#.

Sitten loikkaamme satujen maailmaan. K:ssa (2,5+2,5+3=8) Bernd Ellinghoven ja Hans Peter Rehm esittävät Rehman-teeman: Kaksi linjanappulaa ovat samalla linjalla. Toinen siirtyy toisen ympäri (täydellinen kiertomanööveri). Sitten molemmat nappulat siirtyvät tai operoivat tällä linjalla samaan suuntaan. Täydellisessä muodossa kiertäminen tapahtuu antikriittisin siirroin. Vaatimuksena tässä tehtävässä on apuitematti, joka tarkoittaa sitä, että yhteistuumin pyritään siihen asemaan, jossa valkea voi pakottaa mustan tekemään yhden siirron matin. 1.Ld6 Da5 2.Te4 Dc7 3.Lxg3+ Dxc3# 1.Te6 Dc5 2.Lf4 De7 3.Txe2+ Dxe2#.

Sarjasiirtoinen apupatti on tehtävän L (2,5+3+2,5=8) vaatimus. Ei liene kohtuutonta olettaa, että kaikki tietävät, mitä tarkoittaa sarjasiirtoinen ja toisaalta mitä tarkoittaa patti? Ainakin Geoff Foster on kovasti innostunut tämän tyyლისistä tehtävistä; hän on kirjoittanut *The Problemist Supplementin* jo kolmeosaisen artikkelin Sliding-Block-tehtävistä. a) 1.Th2.Lh1 3.Tfg24.Lf25.Tg1 6.Lg2 7.Tgh1 8.Kg1 9.Lf1 10.Tg2 11.Kh2 12.Lg1 13.Tf2 14.Dg2 15.Kh3 16.Th2 17.Dh1 18.g2 Rf5= b) 1.Lh3 2.Dg2 3.Th2 4.Dh1 5.Lg26.Th3 7.Lh2 8.Kg1 9.Lf1 10.Dg2 11.Kh1 12.Lg2 13.Kh2 14.Dh1 15.g2 16.Kg3 17.Th2 18.Kh3 Rf5=.

Myös M:n (3,5+2,5+3=9) vaatimus on sarjasiirtoinen apupatti. Sisältönä täyskoroitus ruudulla c1. Ratkaisu soljuu hämmästyttävästi ilman lyöntejä: 1.c1L 3.La5 4.b4 7.c1D 9.Da6 13.c1T 15.Tb5 20.c1R 21.Re2 22.Rd4 23.Kd5 25.Teb6 26.Kc6 27.Re6 Tg6=.

Neljän miehen voimin napattiin tehtävällä N (3,5+3,5+2=9) Andernachissa 1993 jaettu 1. palkinto. Satuehtona on Andernach, joka tarkoittaa, että lyötyään nappula (ei K) vaihtaa väriä. 1.Txc3(=v) Dxd7(=m) 2.Db5 Td3# 1.Lxe2(=v) Dxc5(=m) 2.Dg3 Lf3#. Musta ei voi mattiasemissa pelata 3.Dxe2 ja 3.Dxf3, koska lyönti on laiton. Tehtävässä tapahtuu ns. Holzhausen-katko, joka nähtävästi tarkoittaa sitä, että nappula katkaisee linjan toiselta samankulkuiselta omaväriseltä nappulaltaan.

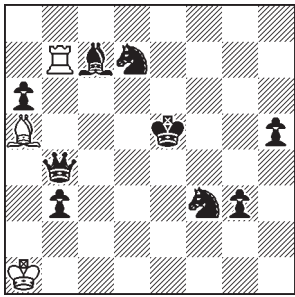
O (3+3+2=8) esittää samaa, mutta tuplana. Simo Ylikarjulan *Satushakin sanakirja* sanoo ristikkoshakista seuraavaa: "Ristikkolauta, jolla tätä W. Steadin keksimää ristikkoshakia pelataan, on 8x8 lauta, joka on jaettu 16 yhtäsuureen osaan. Jokaisen osan muodostaa neljä ruutua. Myös muunnellaiset ristikkolaudat ovat mahdollisia. Joka nappulan täytyy siirtyessään kulkea ainakin yhden ristikkoviivan poikki." a) 1.- Kg4 2.Le4 Kf3 3.T1c6 Lc5# b) 1.- Lh4 2.Df3+ Ke4 3.T8c3 Rc4#.

P:ssä (3,5+3+2,5) on kiinalaisiin nappuloihin kuuluvat LEO (kyljellään oleva D), PAO (T) sekä VAO (L). Nämä nappulat liikkuvat kuten D, T ja L, mutta lyövät omilla linjoillaan pukkinappulan takana olevaan mihin tahansa ensimmäiseen vastustajan miehittämään ruutuun. Myös tämä tehtävä on antoisimmallaan ilman ulkopuolisen tulkintoja a) 1.Rb5+! Rf7+ 2.PAOc7+ Sed6# (3.VAOxa6??) b) 1.Rc3+! Rg5+ 2.VAOe2+ Rde4# (3.PAOxc2??).

Sekä aitari että heinäsiirto ovat taatusti kaikille tuttuja! Q:n (3+2,5+2,5) analogia ei ole ihan täydellinen (ja tikku silmään!), mutta tehtävä esittää kuitenkin häikäisevän hienoa linjojen hallintaa sekä monimutkaisia kiinnityskoneistoja. 1.Dc4+ Kxe5 2.Tfxg3 Ke6# 1.Ld3+ Kxf3 2.Lxg3 Ke3#.

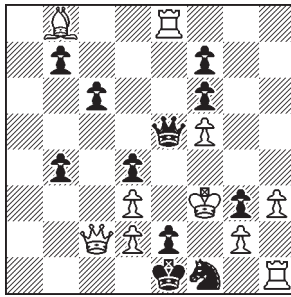
Resiprookkinen eli vastavuoroinen eli Brazilainen apumatti on tullut tutuksi edellisestä ST:n numerosta. Taloudellinen R

**J. Harald Grubert &
Dieter Müller**
palkinto
U.S. Problem Bulletin 1993

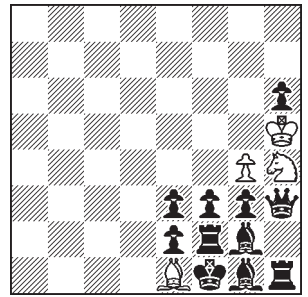
a#4 2.1.1... 3+9

**K. Bernd Ellinghoven &
Hans Peter Rehm**
Peter Kniestin muistolle
feenschach 1994

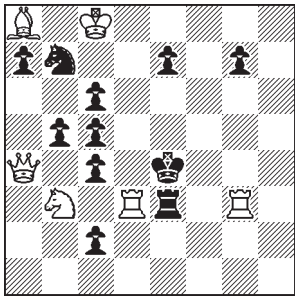
ai#3 2.1.1.1.1 10+11

**L) Ian Shanahan
om. Geoff Foster**
2. palkinto
U.S. Problem Bulletin 1994

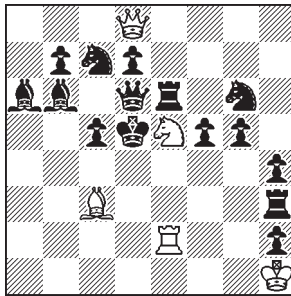
sa=18b)mDh3→h2 4+11

M) George Spicas
Die Schwalbe 1992

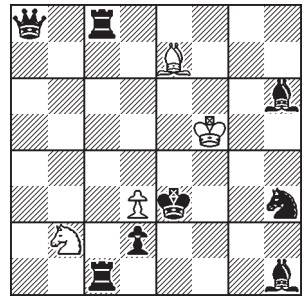
sa=27 6+11

**N) Torsten Linn &
Markus Manhart &
Franz Pachl &
Manfred Rittirsch**
1. palkinto e.a
Andernach 1993

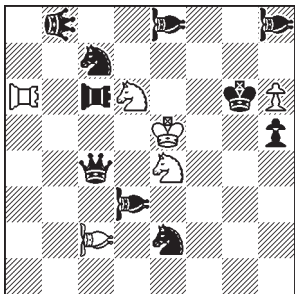
a#2 2.1.1.1 5+15
Andernach

O) Kjell Widlert
3. palkinto
Phénix 1992

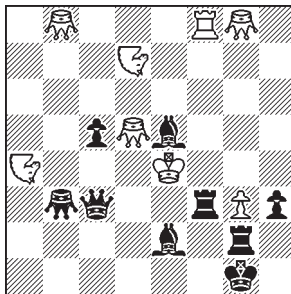
a#2½ b) msd2→e2 4+8
ristikkoshakki

P. Harry Fougiaxis
1. palkinto
Springaren 1992

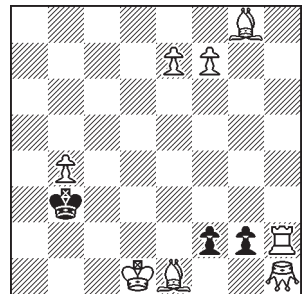
a#2 b) mLEO→e1 6+10

Q) Petko Petkov
Peter Kniestin muistolle
feenschach 1994

a#2 2.1.1.1 8+9

**R) Michel Caillaud &
Alexander Zidek, 1. sija**
Problemkiste TT 1993

ra#2 8+3

(3+2,5+2,5=8) esittää supertäyskorotuksen viidessä puolisiirrosta. 1.gxh1T e8L 2.fxe1D# & 2.f1R f8H#.

Kuten eräs uskollinen lukija huomatti, tulin jälleen viime kerralla puhuneeksi silkkaa puppua tehtävän D yövartijoista. Mutta sehän on vain onni onnettomuudessa!

Tehtävä H esitti sellaista ennätystä, jossa se ruutu jolla mattia tekevä nappula mattiasemassa seisoo on suojattu alkuasemassa kahdeksankertaisesti (teoreettinen maksimi ilman korotusnappuloita on 9). 1.Rc6 Td3 2.b4 cxb4 3.Re4 Rxc4#. Ainaakin herra Tomasevic (*StrateGems* 2000) sekä herrat Petrovic & Mladenovic (*Mat Plus* 1995/96) ovat painiskelleet saman aiheen kanssa.

!n ennätyskellisyys paljastuu tietysti jo lähteestä!? Kyseessä on täydellinen 3-kertainen Lacny (niin niin, näitä kirjainteemoja, kyllähän te tiedätte!), jossa mustalla on kolme siirtoa, joihin valkea vastaa A, B ja C. Toisessa vaiheessa samoihin mustan siirtoihin valkea pelaa B, C ja A. Ja kolmannessa vaiheessa, jotta syntyisi sykli, C, A ja B. Helppoa! a) 1.Lf2 f4(A) 2.Lxe1 Rxb2# 1.Le3 Dxd2 2.Lxd2 Dxd2# 1.Rg3 Dxd4(C) 2.Rxe2 Rxb2#, b) 1.Lf2 Dxd4(C) 2.Lxe1 Rxb2# 1.Le3 Dxd4(C) 2.Lxd2 Rxb2# 1.Rg3 f4(A) 2.Rxe2 Dxe2#, c) 1.Lf2 Dxd4(C) 2.Lxe1 Dxe1# 1.Le3 f4(A) 2.Lxd2 Rxb2# 1.Rg3 Dxd4(C) 2.Lxe2 Rxb2#.

Gábor Cseh MT

Kaksisiirtoisille apumateille, joissa on esipeli eli valkea-alkuinen 1,5 siirron mittainen ratkaisu. Jokaisessa vaiheessa eli esipelissä ja ratkaisu(i)ssa esiintyy sama tehtävämotiivi (*identical chess-problem motif*). Useat esipelit ja/tai ratkaisut ovat sallittuja, mutta kaksosmuodot eivät.

Kilpailun tuomari on Arpád Molnár, tehtävien on tavoitettava 1.7. 2002 mennessä luottamusmies: Dan Meinking, 663 Steiner Street, Cincinnati, OH45204 USA, tai sähköposti: dmeinking@cinci.rr.com

Holger Helledie 50 JT

Tanskan tehtäväshakkijyhdistys julistaa 59. teemakilpailunsa Holger Helledien 24.10.2001 vietetyn 50-vuotispäivän kunniaksi.

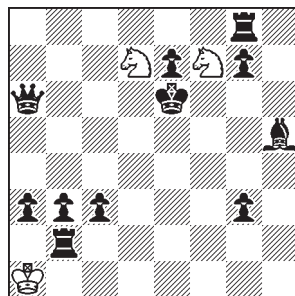
Vaatus: Kolmen tai neljän siirron apumatti, jossa mustan ensimmäisen siirron syy tulee ilmeiseksi vasta valkean toisen siirron jälkeen tai myöhemmin. Enintään kaksi ratkaisua, ei kaksosmuotoja, duplex-tehtäviä eikä valkea-alkuisia apumatteja.

Tehtävät on lähetettävä 1.7.2002 mennessä luottamusmiehelle:

Leif Schmidt, Raadmand Billesvej 25, DK-2610 Roedovre, Danmark.

Tuomarit ovat Holger Helledie ja C. J. Feather, palkintosumma on 800 Tanskan kruunua. Teemaesimerkki:

J. Santiago & N. Petrovic 1. Palkinto Problem 1951

a#4

3+11

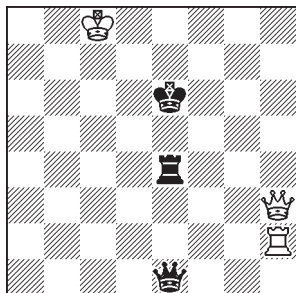
Ratkaisu 1.Tc2! Rd6 2.Le8 Rb7 3.Kf7 Kb1! 4.Dg6 R8# Mustan ensimmäisen siirron syy on katkaista etukäteen kuningattaren linja g6:sta b1:een.

ST:n vuosikokous 2002

Suomen Tehtäväniekat ry:n vuoden 2002 vuosikokous pidetään Shakkikodissa Helsingissä lauantaina 23.2.2002. Osoite on Haapaniemenkatu 14 A, kävelytasolla lähellä Verovirastoa aptekin talon takaosassa. Tarkempia tietoja vuoden 2002 ensimmäisessä ST-lehdessä.

Loppupeliteorian ihmeitä

Ken Thompsonin vähänappulaisia loppupelisiä koskeviin tietokonetutkimuksiin perustuu seuraava hämmästyttävä, tiettävästi pisin voittoon päättävä asema tällä materiaalilla.

+ 3+3

Musta siirtää ja häviää seuraavasti:
1.-Ke5 2.Dh5+ Kd4 3.Dh8+ Kc4 4.Dg8+ Kc5
5.Df8+ Kb5 6.Tb2+ Ka4 7.Ta2+ Kb5 8.Df5+
Kb6 9.Tb2+ Tb4 10.Dg6+ Ka5 11.Ta2+ Kb5
12.Df5+ Kc4 13.Tc2+ Kd4 14.Dd7+ Ke3
15.Tc7 Te4 16.Dh3+ Kd2 17.Dc3+ Ke2
18.Db3 Te3 19.Tc2+ Kf3 20.Df7+ Kg4
21.Dg7+ Kf4 22.Df6+ Kg4 23.Tc5 Kh3
24.Th5+ Kg2 25.Dc6+ Kf2 26.Th2+ Kg3
27.Dd6+ Kg4 28.Kd7 Te2 29.Dg6+ Kf4
30.Dh6+ Kf3 31.Dh5+ Ke3 32.De5+ Kd3
33.Dd5+ Kc2 34.Dc6+ Kd2 35.Th3 Te7+
36.Kd8 Te3 37.Dd5+ Kc2 38.Df5+ Kc3
39.Dc5+ Kd3 40.Db5+ Kd2 41.Da5+ Kd1
42.Da1+ Kc2 43.Th2+ Kd3 44.Da6+ Ke4
45.Dc4+ Kf3 46.Dd5+ Kg3 47.Th8 Te4
48.Dg8+ Kf4 49.Df7+ Kg3 50.Dg6+ Kf4
51.Dd6+ Kf3 52.Th5 Kf2 53.Df6+ Ke2
54.Th2+ Kd3 55.Da6+ Kd4 56.Dd6+ Kc3
57.Dc5+ Kd3 58.Db5+ Kc3 59.Th3+ Te3
60.Kc8 Kc2 61.Th2+ Kc3 62.Db2+ Kc4
63.Da2+ Kd4 64.Da4+ Kd3 65.Dc2+ Kd4
66.Th4+ Te4 67.Da4+ Ke5 68.De8+ Kd4
69.Dd7+ Kc4 70.Dc6+ Kd4 71.Th8 De2
72.Kb8 Dg4 73.Ka8 Kd3 74.Dd6+ Ke3
75.Th3+ Kf2 76.Dd2+ Kg1 77.Dc1+ Kf2
78.Th2+ Kg3 79.Dg1+ Kf4 80.Df2+ Ke5
81.Dc5+ Kf6 82.Df8+ Ke6 83.Th6+ Kd5
84.Dd8+ Kc5 85.Da5+ Kd4 86.Td6+ Kc4
87.Tc6+ Kd3 88.Tc3+ Ke2 89.Tc2+ Kf3
90.Dc3+ Te3 91.Df6+ Df4 92.Tf2+ Kxf2

93.Dxf4+

Ensimmäinen tavoite on saavutettu, seuraavaksi on löydettävä voittotie parasta puolustusta vastaan.

93.-Tf3 94.Dd4+ Te3 95.Kb7 Kf3 96.Kc6
Te4 97.Dh8 Tf4 98.Dh1+ Ke2 99.Kd5 Ta4
100.Dh5+ Kd2 101.Df3 Ta8 102.Df2+ Kd1
103.Df6 Ke1 104.De5+ Kf1 105.Ke4 Ta4+
106.Ke3 Ta3+ 107.Kd2 Ta2+ 108.Kd1 Tf2
109.De4 Kg1 110.Ke1 Tf1+ 111.Ke2 Tf2+
112.Ke3 Tf1 113.Dd5 Tf2 114.Dd4 Tg2
115.Kf3+ Kh1 116.Dh8+ Kg1 117.Dh4 Tg8
118.Dd4+ Kh2 119.De5+ Kg1 120.Da1+
Kh2 121.Da2+ Kg1 122.Dxg8+ Kf1 123.Dg5
Ke1 124.Dc1#

Ajankohtaista kirjallisuutta

Apumattisarja jatkuu: *Cyklus Tahu v P2#*

Michal Dragoun on jälleen kerännyt ja julkaissut uuden kokoelman, nyt 2-siirtoisia apumatteja, joissa siirrot muodostavat kehiä (syklejä). Tämä on nykyisin varsin suosittu aihe eikä enää yksinään riitä hyvän tehtävän sisällöksi. Kirjan tehtävät on luokiteltu syklin tekävän osapuolen (valkea, musta, molemmat) mukaan ja edelleen käytetyn konstruktion sekä lisäominaisuuksien mukaan.

Tehtäviä on 85 sivulla esitelty kaikkiaan 453 ja laatijoita on 192, joista suomalaisia vain **Unto Heinonen** ja **Matti Myllyniemi**.

Kolmisivuinen englanninkielinen johdanto auttaa tšhekinkieliseen kirjaan tutustumista. Hakuteoksena tämä on oivallinen kokoelma laatijoille ja tuomareille.

Tilaukset puheenjohtajalle 15.1.2002 mennessä. Hinta noin 7-8 euroa.

Dreiklang

Itävaltalaisstrion **Johandl - Wenda - Chlubna** tehtäviä esittelevää kirjaa on täsmälleen yksi kappale myytävänä hintaan 130 mk. Nopea syö hitaan, tilaus puheenjohtajalle!

Comments on FIDE-albumien apumattien korjausprojekti 2001, ST 4-5/2001

Correcting unsound problems is a worthwhile enterprise but it does raise some general questions. Some of these points may be dealt with in the article but I am sorry to say that I do not understand the Finnish text!

a) Five or six of the composers in the article are still living. I think it is quite wrong to publish versions of works by living composers unless one first consults them and obtains their approval. These days (with the use of computers) a living composer is likely to have corrected his own problem and, naturally, may well prefer his own correction. He may feel that the version by someone else loses some essential element of the original, and it should be understood and accepted that it is for the composer alone to make this judgment. Or he may feel that something undesirable has been added, for example, the promoted bishop in the problem by Chepizhny. On such a question nobody is entitled to usurp the composer's prerogative.

b) Quite apart from the ethical question, there is a practical reason for getting in touch with the composer before attempting to correct a problem of his. There is unfortunately no possibility for composers to publish their own corrections to album problems in subsequent albums, so it is unlikely that the would-be corrector can find out whether a problem has already been corrected by the composer unless he consults him. Also, apparently unsound problems do not always need correcting. Not only in the FIDE albums but in other sources too, there are many problems which appear to be unsound but are simply misprinted. I do not enter my problems for the albums, but some time ago I received from a German problemist a suggestion for correcting a problem of mine which is in the Problem Data Base (PDB) by Reich and Wilts. I had to tell him that the problem in question (no. 527632) is perfectly correct but that a

white Pg6 has been omitted. Of the eight incorrect problems by me in the PDB three are misprinted and four of the others exist in published correct versions. The point is that it is easy for me to provide this information about my own compositions, but it would take a great deal of time and effort for someone else to discover it without consulting me.

c) Although it is legitimate to correct works by dead composers it is often very difficult to find completely correct information about a problem. For example, the work by Korponai quoted in the article (correct source: *Schach-Echo* 1972/2 V 1st Prize - this magazine had 6-monthly tournaments at the time, hence the "1/2" meaning the second half of the year) was corrected by the composer himself (see the 1979 Hungarian problem anthology *Új Magyar Sakkfeladvány Antologia* no.283) by simply moving the Sd1 to g2. Although Timo's version saves a pawn by moving the Ta3 to a2, this is merely a very slight improvement, not a correction. It is not clear why the wrong version appeared in the album and I have been unable to find out when and by whom the cook was first pointed out. It had not been noticed by the time of the award (*Schach-Echo* no.11, 1973, p.176).

d) Despite the difficulty of finding accurate information, it is vital to do so where possible because otherwise one may do the original composer a disservice. The problem by Visserman (correct source: *Novi Temi* 2nd TT 1963-4 V 2nd Prize=) exists in a well known version which is much neater than the version in the article. The story is as follows: The original problem was as in the album but with an extra black Pb2. In the book *Schaakproblemen van Ele Visserman* (published by the Dutch Chess Problem Society in 1986) Visserman himself complains about the omission of this pawn, for which he was not himself responsible. However even with the extra pawn there are still cooks (in part b, ending

with mate by Lc6# or Txd3#) which came to light after Visserman's death. The problem was then corrected by G.Smits, by adding a black Sc1 to the version in the album (without the Pb2) and changing the twinning to "b) Pd3→b3". This version is given in the PDB (no.526382), though without any reference to Smits.

e) Correcting unsound problems is a different matter from making versions of sound problems by other composers, a wide question which is not relevant here. It seems to me desirable not to confuse the two things by careless labelling. I would suggest that versions of incorrect problems be labelled "Correction" or "Corrected Version" and alternative settings of correct problems be labelled "New Version" or "Alternative Version". Of course if the reworking is very substantial the wording "Y after X" is normally used.

Other notes:

The problem by Moutecidis & Siotis is substantially anticipated by R.List *Schach-Echo* 1978 (PDB no.530673).

A couple of tiny corrections to sources: The problem by Biscan is from *Boletim da U.B.P.* The problem by Kniest & Staudte is from *Achener Nachrichten*.

Tiivistelmä

Chris J. Featherin mielestä virheellisten tehtävien korjaaminen on kannatettava ajatus, mutta siinä on huomioitava mm. seuraavia seikkoja:

a) Jos laatija on elossa, tulisi häneltä saada lupa korjauksen julkaisemiseen mm. siksi, että korjauksessa voidaan menettää jotain oleellista tai lisätä jotain epätoivottavaa.

b) Laatijaan on syytä olla yhteydessä siksikin, että virheellisyydessä voi olla kysymys painovirheestä.

c) Edesmenneiden laatijoiden tehtäviä voi korjata, mutta silloinkin voi olla vaikeaa löytää tehtävän tarkkoja tietoja tai selvittää, onko tehtävä korjattu aikaisemmin. Korponai on itse korjannut virheellisen tehtävänsä aikaisemmin (*Új Magyar Sakkfeladvány Antologia* no.283) siirtämällä Rd1→g2.

d) Vaikka tarkkojen tehtävätietojen löytäminen voi olla vaikeaa, niin niiden löytämiseksi tulisi kuitenkin tehdä kaikki mahdollinen. Vissermanin tehtävä on korjattu ja korjaus julkaistu mm. PDB:ssä.

e) Virheellisten tehtävien korjaaminen on suotavaa erottaa versioiden julkaisemisesta korrekteista tehtävistä.

Lopputehtäväkilpailuja

Quiet Move

Hollannista on tullut lopputehtäväkilpailujulistus, josta tärkeimmät tiedot seuraavassa.

Voitto- tai tasapelitehtävät, joissa taaphtuu vähintään yksi kaunis ja/tai yllättävä hiljainen siirto = shakittomassa asemassa valkean siirto, joka ei lyö eikä shakkaa.

Palkinnot ovat 200 euroa, 100 euroa ja 50 euroa ja 5 kunniamainintaa á 20 euroa. Kilpailun tuomitsevat Jan Timman, Hans Böhm ja Tim Krabbé.

Tehtävät viimeistään 31.12.2001 klo 24 mennessä osoitteeseen:

"Quiet Move Tourney"

Harold van der Heijden, Michel de Klerkstraat 28, 7425 DG Deventer, The

Netherlands, tai sähköpostilla

harold_van_der_heijden@wxns.nl

Kilpailua sponsoroii Böhm Communications

Best Problems -lehti

Italialainen Best Problems -lehti julistaa lopputehtäväkilpailun, jossa teema on vapaa. Tuomari on Mr. Veneziano, kirjapalkinnot. Tehtävät osoitteella:

Antonio Garofalo, via Collodi 13, 70124 Bari, Italia; sähköpostilla perseus@libero.it

Nelinurkkaprojekti IV

The Four Corner Project IV

Pienen tauon aikana – edellinen 4-n-satsi löytyy ST:n numerosta 2/2001 – on nelinurkka- ja nelinurkkaekstratehtäviä suunnautunut runsaahkosti. Kiitos kaikille projektiin osallistujille!

Tehtäviä voi edelleen lähettää osoitteeseen: **Henry Tanner, Laivalahdenkaari 9 B 37, 00810 Helsinki**; tai sähköpostilla: **henry.tanner@kolumbus.fi**.

Tehtävässä 26 on musta heijastava Kc3 ja kolme neutraalia nappulaa: Tg2, aitori a1 ja mao h8; satunappuloista ks. alla.

Selitän alla hieman epätavallisemmat satuehdot. Kirken, pisinsirtoisen (= max.), imitaattorin, neutraalit (= n.), vastavuoraisen (grazilaisen) apumatin ja heinäsiirron oletan lukijoille tutuiksi. (Ja ainahan voi kysyä yllä olevista osoitteista.)

Viisiiri eli lyhyttorni tekee yhden ruudun mittaisia pysty- tai vaakasuoria siirtoja.

Amatsoni on D:n ja R:n yhdistelmänappula.

Okapi on 1,2 + 2,3-juoksija, eli normaalien ratsunsiirtojen lisäksi se voi siirtyä myös ruutuihin, jotka ovat etäisyydellä 2,3 lähtöruudusta; okapi a1 voi siis siirtyä ruutuihin b3, c2, c4 ja d3.

Prinsessa on L:n ja R:n yhdistelmänappula.

Juuri-50-juoksija tekee siirtoja, joiden geometrinen pituus on neliöjuuri 50; se on siis 1,7 + 5,5-juoksija. Ruudusta a1 se pääsee ruutuihin b8, h2 ja f6.

Kamelikiittäjä. Kameli on 1,3-juoksija (a1:stä ruutuihin b4 ja d2). Kamelikiittäjä on linjanappulaksi muuttunut kameli, eli se pystyy siirtymään a1:stä ruutuihin b4, c7, d2 ja g3.

Aitori on ratsukiittäjä (esim. a1:stä: b3, c5, d7, c2, e3 ja g4), ks. alla "kiittäjät".

Juoksijat, kuten ratsu, hyppäävät tulo-ruutuihinsa suoraan. Koska ne eivät ole linjanappuloita, niiden reittiä (lähtö- ja tulo-ruutujen välillä) ei voi tukkia.

Kiittäjät ovat linjanappuloita; ruudussa

d2 oleva nappula estää kamelikiittäjää siirtymästä a1:stä g3:een.

Mao eli kiinalainen ratsu siirtyy muutoin kuin tavallinen ratsu, mutta ensin suoraan, sitten vinosti. Maon reitin katkaisee nappula, joka sijaitsee maon vaaka- tai pystyvieruudulla. (Asemassa valkea mao a1, musta Kc2, musta Lb1 lähetti on kiinnitetty.)

Liisa-shakista lienee juttu toisaalla tässä lehdessä; jos se kuitenkin tilanpuutteen vuoksi jää seuraavaan lehteen, niin lyhyt selostus tässä. Liisa-shakissa (*Alice Chess*) pelataan kahdella laudalla, A ja B. Siirrot tehdään aina laudalta toiselle; siirron on oltava laillinen sillä laudalla, jolla se tehdään. Lyönti suoritetaan sillä laudalla, jolla lyövä ja lyötävä nappula ovat; vastustajan miehittämälle toisen laudan ruudulle ei siis voi siirtyä.

Heijastuva kuningas (*Reflecting King*) liikkuu kuten sitä shakkaava nappula tai myös kuten kuningas. (Juuri päättyneessä WCCT-kilpailussa saturyhmän tehtävissä esiintyi hyppekuningas, joka liikkui vain kuten shakkaava nappula.)

Tehtävässä 7 valkea pyrkii **shakkaamaan** viimeistään 4. siirrollaan; muissa tehtävissä pyritään matteihin.

Ratkaisut:

1. MY a) 1.-Th4 2.Dg2 Ta4+ 3.Da2 Tc4 4.Th8 Tc1+ 5.Db1 Tc2 6.Ta8 Ta2+ 7.Txa2 (Th1) Txb1 (Dd8)# b) 1.-Txa8 (Dd8) 2.Ta1 Txd8 3.Ta8 Td5+ 4.Kg6 Tg5+ 5.Kh7 Tg7+ 6.Kh8 Ta7 7.Tg8 Th7#

2. TM 1.Vb8 (Ib1) Ah7 (Ib7) 2.Vb7 (Ib6) Ah2 (Ib1) 3.Vc7 (Ic1) Ah7 (Ic6) 4.Vc6 (Ic5) Ah6 (Ic1) 5.Vd6 (Id1) Ae6 (Ia4) 6.Vd7 (Ia5) Ah3 (Id2) 7.Ve7 (Ie2) Ad7 (Ia6) 8.Vf7 (Ib6) Ah3 (If2) 9.Vf6 (If1) Ac8 (Ia6) 10.Vf5 (Ia5) Axf5 (Id2, Vf8) 11.Ve8 (Ic2) Af8 (Ic5) 12.Ve7 (Ic4) Af5 (Ic1) 13.Vd7 (Ib1) Af8 (Ib4) 14.Vd6 (Ib3) Ah6 (Id1) 15.Vd7 (Id2) Ae6 (Ia2) 16.Ve7 (Ib2) Ah6 (Ie2) 17.Vf7 (If2) Ac6 (Ia2) 18.Vg7 (Ib2) Ah6 (Ilg2) 19.Vg6 (Ilg1) Af8 (Ie3) 20.Vh6

(lf3) Aa8 (la3) 21.Vh7 (la4)# Visiirin ja amatsonin kaksintaistelu; myös nurkasta nurkkaan -teemaa: amatsoni h1->a8. (TM)

3. TM 1.Ka7 (lh7) nAb1 (lb7) 2.nOc2 (ld8) nAf1 (lh8) 3.Ka6 (lh7) nAa1 (lc7) 4.nAxc2 (le8, nOc1) nAf2 (lh8) 5.nAf1 (lh7) nAxc1 (le7, nOc8) 6.nOb6 (ld5) nAf4 (lg8) 7.Kxb6 (lh8, nOb1) nAa4 (lc8) 8.nAe4 (lg8) nAxb1 (ld5, nOb8) 9.nAa1 (lc5) nAf1 (lh5) 10.nOa6 (lg3) nAxa6# (lb8, nOa8)

4. TM 1.Ka7 (lh7) nDb1 (lb7) 2.Ka6 (lb6) nDh1 (lh6) 3.nDd1 (ld6) nAe3 (lh8) 4.Ka5 (lh7) nAa1 (ld5) 5.Kb4 (le4) nAc5 (lg8) 6.Kc3 (lh7) nAa1 (lf3) 7.nAc2 (lh4) nAa6 (lf8) 8.nAb4 (lg6) nDa1+ (ld6) 9.Kd2 (le5) nDd4+ (lh8) 10.nDc4 (lg8) nDc1+ (lg5) 11.Kxc1 (lf4, nDd8) nAxd8# (lh8, nDd1)

5. TM 1.Ka2 (lh2) nAb8 (lb2) 2.nRc7 (ld1) nAf8 (lh1) 3.Ka3 (lh2) nAa8 (lc2) 4.nRe6 (le1) nAd8 (lh1) 5.nRxd8 (lg3, nAd1) nAd6+ (lg8) 6.Ka2 (lg7) nAd1 (lg2) 7.nRb7 (le1) nAd8 (le8) 8.nAxb7 (lc7, nRg8) nAg2+ (lh2) 9.Ka3 (lh3) nAb7 (lc8) 10.nRf6 (lb6) nAg2 (lg1) 11.nAg4 (lg3) nAc8 (lc7) 12.nRg4 (ld5) nAxc4# (lh1, nRb1)

6. TM 1.Ka7 (lh7) Ja2 (la8) 2.Kb6 (lb7) Pc2 (ld8) 3.Kc6 (le8) Pa1/Pe1 (lc7/lg7) 4.Kd5 (ld6/lh6) Pc3 (lf8) 5.Ke4 (lg7) Pa1 (le5) 6.Kd3 (ld4) Pe5+ (lh8) 7.Kc2 (lg7) Pa1+ (lc3) 8.Kb1 (lb2) Pg7 (lh8) 9.Ka1 (lg8) Pb2 (lb3) 10.Kxa2! (lb4, Ja1) Pf6 (lf8) 11.Kb1 (lg7) Pb2 (lc3) 12.Kc2 (ld4) Pf6 (lh8) 13.Kc1 (lh7) Pb2 (ld3) 14.Kd2 (le4) Pe5 (lh7) 15.Kd1 (lh6) Pb2+ (le3) 16.Ke2 (lf4) Pd4 (lh6) 17.Ke1 (lh5) Pa7 (le8; Pa1??) 18.Kd1 (ld8) Pe3 (lh4)# Nurkasta nurkkaan -kuningasmarssin (Ka8->a1) jälkeen lyönti 10.Kxa2 (j50-Ja1) tukkii ruudun a1. Tätä käytetään hyväksi loppusuoralla: 17.-Pa1??. Vähäliikkeinen j50-juoksija on siis tavallaan koko pelin ohjaaja... (TM)

7. HT 1. Af4? Kkb3!; 1. Ad6! (2.Ac4/Af2/ Af5) Da4 2.Ab7 Kkb3 3.Ae1 (4.Ac2+) Ka2/ Kb2 4.Ag5+/Ad3+; 1.-Dc6 2.Af5 Ka2 3.Ad1 (4.Ac3+) Ka1/Ka3/Kb3 4.Ae3+/Ab5+/Af5+; 1.-Dd5 2.Af2 Kb1 3.Ab4 (4.Axd5+) Ka1/Kb2 4.Ac2+/Ad3+.

8. HT 1.Ta4+! Ke5 2.De4+ Kf6 3.Dd4+ Ke6 4.Ta6+ Kf5 5.Dd5+ Kf4 6.Tf6+ Ke3 7.Tg3+ Ke2 8.De5+ Kd2/Kd1 9.Td6+ Kc2/ Kc1 10.Db2+ Dxb2#; 3.-Kf5 4.Df4+ Ke6 5.Ta6+ Kd5 6.Td6+ Kc5 7.De5+ Kc4/Kb4 8.Tg4+ Kb3/Ka3 9.Db2+; 2.-Kd6 3.Ta6+

Kc5 4.De5+ Kc4! 5.Tg4+ Kd3 6.Td6+ Kc2 7.Db2+; on sääli, että 1.-Ke3:n jälkeen käy sekä 2. Te4+ että 2.De1+, molemmat duaalisin jatkoin. Tehtävä on eräissä mielessä vain osa seuraavaa, mutta se on mukana valikoimassa selkeytensä takia. Sekä mK:n liikerata f4-e5-f6-e6-f5-f4 että valkean upseerien ryhmittäytyminen a1-h8-viistoriville ovat huomionarvoisia. (HT)

9. HT 1.Df3+ Kc4 2. Ta4+ Kb5 3. Db3+ Kc6 4.Dc4+ Kb6 5.Tb4+ Ka5 6.Tb5+ Ka6 7.Td5+ Kb6 8. Dd4+ Ka6/Kc6 9. Td6+ Ka5/ Kb5 10.De5+ Ka/b/c4 11.Tg4+ Kb3/Ka3 12.Db2+ Dxb2#; 4.-Kd6 5.Ta6+ Ke5 6.Te6+ Kf5 7.Dd5+ Kf4 8.Tf6+ Ke3 9.Tg3+ Ke2 10.De5+ Kd2/Kd1 11.Td6+ Kc2/Kc1 12.Db2+ Dxb2#; 3.-Kc5 4.Dc4+ Kb6/Kd6 5.Tb4+/Ta6+ jne.; 2.-Kc5 3.Dc3+ Kb6 4.Tb4+ Ka6 5.Dc4+ jne.; 2.-Ke5? johtaa lyhytmattiin jatkoilla 3.De4+/De3+/Te4+; 1.-Kd4 2.Ta4+ Kc5 3.Dc3+ Kb6 4.Tb4+ Ka6 5.Dc4+ jne.

10. JP a) 1.De8! Kf6 2.Dh4+ Kg7 3.Df6+ Kxf6 4.De7+ Kxe7#; **b)** 1.Dh6! Kd4 2.Dac6 Lg7/Lf6 3.Dd2+ Ke5 4.Dd4+ Kxd4 5.Dc5+ Kxc5#; 1.-Lf6 2.Dc6 Kd4 3.Dd2+ Ke5 4.Dd4+ Kxd4 5.Dc5+ Kxc5#; **c)** 1.Dac6! Ke3+ 2.Df6 Lg7 3.Dc1+ Ke2 4.Dcf1+ Kd2/Ke3 5.Dd4+/ Dc3+ Lxd4/Lxc3#

11. JP 1.Lc6+! Kh7 2.Dag8+ Kh6 3.D8g7+ Kh5 4.D7g6+ Kh4 5.D6g3+ Kh5 6.Le8+ (paluu) Kh6 7.Dg5+ Kh7 8.Dg8+ (paluu) Kh6 9.Dc1+ Dxc1# Kaunis manööveri! (HT)

12. JP 1.Lb2! Kxb4 2.Dhb7+ Kc5 3.Df8+ Kc4 4.Dfc8+ Kd3 5.De7 Rb3#; 1.-Kc4 2.Dhc6+ Kxb4 3.Db6+ Kc4 4.Dac6+ Kd3 5.Df2 Rb3#; 2.-Kb3 3.Db6 Kc4 4.Dg8+ Kd3 5.Dg4 Rb3#

13. JP & HT 1.Tbc8+! Kb3 2.Th3+ Df3 3.Tb8+ Kc2 4.Ddc3+ Dxc3+ 5.Tb2+ Dxb2#; 2.-Dxx3 3.Tb8+ Kc2 4.Daa4+ Db3 5.Dd8! Dxa4#

14. JP & HT a) 1.Dc8+! Dc6 2.Df5+ De4 3.Daa5 Dxf5 4.De2+ Kc1 5.Tb1+ Dxb1#; 3.-Dd3 4.Dfe4 Dxe4 5.Da4+ Dxa4#; **b)** 1.Dhc8+! Dc6 2.Df5+ De4 3.Da3 Dxf5 4.Dc5+ Kb3 5.Dd1+ Dc2 6.Da5 Dxd1#

15. JP a) 1.Ta7! L~ 2.Ld4+ Le5 3.Da8+ Lg8 4.Lb1 Lf6 5.Le5 Lg7 6.Lf6 Lxf6# **b)** 1.Le3! Kg7 2.Dh6+ Kh8 3.Df8+ Lg8 4.Dh1+ Lh2 5.Lg5! Kh7 6.De4+ Kh8 7.Dh6+ Lh7 8.De5+ Lxe5#

16. JP 1.Rd6+! Ka7 2.Tb1 Da5 3.Db8+ Ka6 4.Dc7 Da4 5.Db7+ Ka5 6.Dc8 Dxa3#

17. JP 1.Ta2+! Kf3 2.Tf8+ Ke4 3.Ta4+ Kd3 4.Td4+ Ke2 5.Td2+ Kxe3 6.Dg5+ Ke4 7.Dd5+ Ke3 8.Ta2+ Dxc1# Musta K kiertää tutkimassa valkeaa ratsua e3:ssa neljältä puolelta ennen kuin uskaltautuu nauttimaan hevosenlihaa. (HT)

18. JP a) 1.Ld4+! Kg8 2.Dad5+ Kf8 3.Dh6+ Ke7/Ke8 4.Dhe6+ Kf8 5.Lg7+ Kxg7 6.Df7+ Kh6 7.Dfh5+ Kg7 8.Def7+ Kh8 9.De5+ Lxe5# b) 1.Dh6! Kg8 2.Dd5+ Kh8 3.De5+ Kg8 4.Dhe6+ Kf8 5.De7+ Kg8 6.D5e6+ Kh8 7.D6f6+ Kg8 8.Dff7+ Kh8 9.De5+ Lxe5#

19. JP 1.Th2! Kb1 2.Tb2+ Ka1 3.Te2 Kb1 4.Ld2+ Kb2 5.Dc1+ Kb3 6.Dc4+ Kb2 7.Dg7+ Kb1 8.Dg1+ Kb2 9.Dcd4+ Kb3 10.Dge3 Lb1#

20. JP a) 1.Dg8+! Kh6 2.Dg7+ Kh5 3.Dg4+ Kh6 4.Lg7+ Kh7 5.Df5+ Kg8 6.Lf8+ Kh8 7.Df6+ Kh7 8.Df7+ Kh8 9.Lg7+ Kh7 10.Lb2+ Kh6 11.Lxc1+ Dxc1# b) 1.Dg8+! Kh6 2.Dg7+ Kh5 3.Dg4+ Kh6 4.Lg7+ Kh7 5.Dg6+ Kg8 6.Lb2+ Kf8 7.Dd6+ Ke8/Kf7 8.Tg8+/Dd7+ Kf7/Kf8 9.Dd7+/Tg8+ Kxg8 10.De8+ Kh7 11.Df7+ Kh6 12.Lxc1+ Dxc1#

21. MY 1.- Tg1 2.Txa8+ (Th1) Kg7 3.Th8 Th5 4.Ta8 Tb5 5.Th8 Tg6 6.Df8# / 6.Th1 Ta6#; 1.Db1 Th7 2.Dg6 (2.Dxh7?? (Th1+)) Th2 3.Db1 Ta2+ 4.Txa2 (Th1) Tg1 5.Txa8+ (Th1) Tg8 6.Txg8# / 6.Ta2 Txb1# (Dd8) Kaikki upseerit matintekijöinä! Puutteena voidaan pitää, että vain ratkaisussa matit ovat kirkeä. Joka tapauksessa pidän esipeilillisen resiprookkisen nelinurkka-apumatin löytämistä iloisena yllätyksenä. (MY)

22. MY a) 1.- Th7 2.Db6 Tf8 3.Dg1 Tf1+ 4.Kb2 Tf2+ 5.Kc1 Tg7 6.Dxg7# / 6.Ta1 Txg1#; b) 1.- Th2 2.Da7 Te8 3.Dg1 Kh7 4.Da7+ Kh6 5.Dg1 Tf2 6.Th4# / 6.Dg8 Te1# Kaikki upseerit matintekijöinä! (MY)

23. TA 1.Kd4 (B) Th4+ (B) 2.Ke3 (A) Te4+ (A) 3. Kf3 (B) Ld5 (B)#

24. HT 1.Ad2! (siirtopakko) Kg5 2.Af2 Kf5 3.Te1 Kg5 4.Te5#; 1.-Kh3/Kh5 2.Tg1 duaalisin jatkoin. Mattikuva on kaunis, myöntäkää pois! (HT)

25. HT 1.Ae6! (uhkaa 2.Ag6 Kf3 3.Ac2 Ke4 4.Ag5# Ihannemattii!) Ke5 2.Ahf4 Kd6 3.Ag4 Kd7 4.Af5 Kc8 5.Ab6+ Kb8 6.Ac6#; 2.-Ke4? 3.Ag6 Kf3 4.Ac2 Ke4 5.Ag5# = uhkamatti; 1.-Kf3? 2.Ag6/Ahf4 ->5#.

26. JB 1.-Tc2+ (katkoo aiturin linjan) 2.hKf3 (päästää nTg2:n kiinnityksestä) nTd2 3.hKg4+ nTd5 (kiinnittää etukäteen mD:n) 4. hKh5 Th2# (JB)

27. LFSN 1.f5! Lc8 2.Ld5 Hc6 3.Lb3 Lxf5 4.Hb2 Lb1 5.Lc2 Hc1#

In this fourth instalment of the four corner project there are 27 problems, seven of which are real 4-c's, 23 are 4-corner extras. Thank you for all composers participating in the project! More problems are welcome. My address is in the beginning of this column.

Translations of the abbreviations and some fairy forms:

aituri = *Nightrider*

amatsoni = *Amazon (D + S)*

heijastuva kuningas = *Reflecting King*

heinäsirkka = *Grasshopper*

juuri-50-juoksija = *Root-50 Leaper*

kamelikiitäjä = *Camelrider*

kirke = *Circe*

Liisa-shakki = *Alice Chess*

m (= musta) = *black*

max. = *Maximummer*

n. = *neutral*

prinsessa = *Princess (L + S)*

v (= valkea) = *white*

vastavuoroinen a# = *Grazer h#*

visiiri = *Wazir (0,1 Rook)*

Problem no. 26 has a neutral Night-rider, a neutral Rook, a neutral Mao and a Reflecting King (black).

Mao, the Chinese Knight, does first the orthogonal step, where it can be blocked.

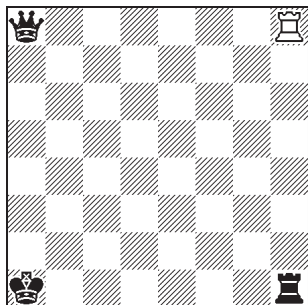
Reflecting King moves like the checking piece and like king.

Okapi (problem no. 3) is a 1,2 & 2,3 Knight.

In problem no. 7, the aim is check, in others, mate. i# = selfmate, a# = helpmate.

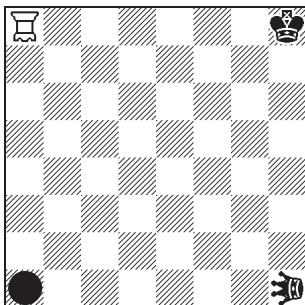
Alice Chess may be new to some readers. In it, two boards are used. A move is made from board A to board B, or vice versa. A move must be legal on the board it is made. The target square (of a move) must be empty. Thus, a capture may only be made on the board where both the capturer and the captured piece are.

**1. Marko Ylijoki
Tampere**

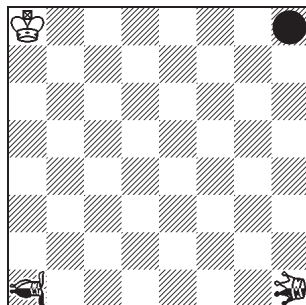
a#6½ kirke, max. 1+3
b) mKf5

**2. Teppo Mänttä
Pori**

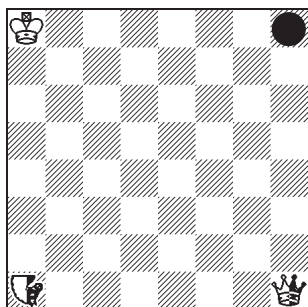
21# kirke, max. 1+2+1
visiiri a8, amatsoni h1
imitaattori a1

**3. Teppo Mänttä
Pori**

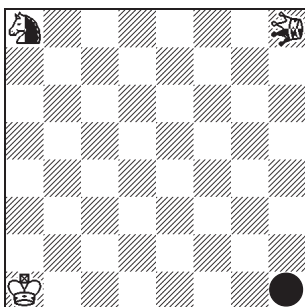
i#10 kirke, max. 1+0+3
n. okapi a1, n. amatsoni h1
imitaattori h8

**4. Teppo Mänttä
Pori**

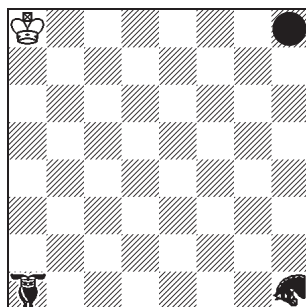
i#11 kirke, max. 1+0+3
n. aituri a1, n. Dh1
imitaattori h8

**5. Teppo Mänttä
Pori**

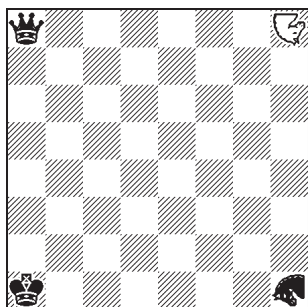
i#12 kirke, max. 1+0+3
n. Ra8, n. amatsoni h8
imitaattori h1

**6. Teppo Mänttä
Pori**

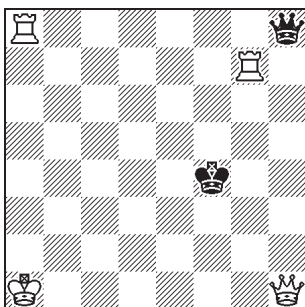
i#18 kirke, max. 1+2+1
prinsessa a1, juuri-50-j. h1
imitaattori h8

**7. Henry Tanner
Helsinki**

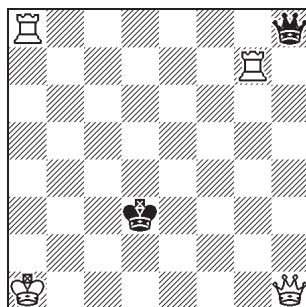
4+ 1+3
aituri h8, kameliikitäjä h1

**8. Henry Tanner
Helsinki**

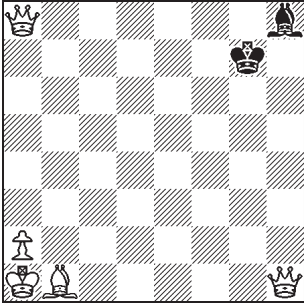
i#10 4+2

**9. Henry Tanner
Helsinki**

i#12 4+2

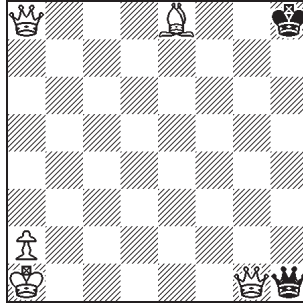
10. Jorma Pitkänen
Lahti

i#4 5+2

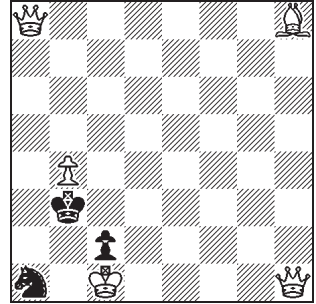
- b) mKe5 = i#5
- c) mKd4 = i#5

11. Jorma Pitkänen
Lahti

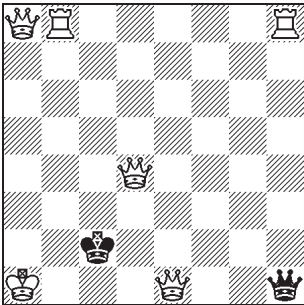
i#9 5+2

12. Jorma Pitkänen
Lahti

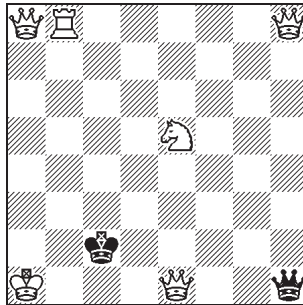
i#5 5+3

13. Jorma Pitkänen
& Henry Tanner
Lahti/Helsinki

i#5 6+2

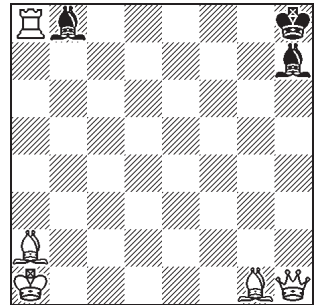
14. Jorma Pitkänen
& Henry Tanner
Lahti/Helsinki

i#5 6/5+2

- b) -vTb8 = i#6

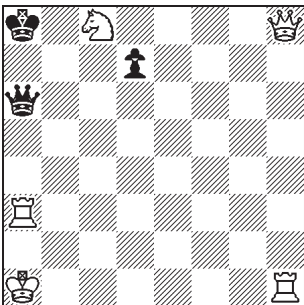
15. Jorma Pitkänen
Lahti
Omistus: Henry Tanner

i#6 5+3

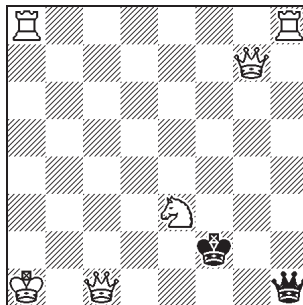
- b) vDa8 = i#8

16. Jorma Pitkänen
Lahti

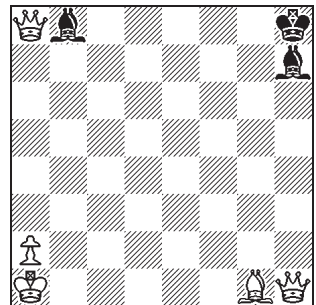
i#6 5+3

17. Jorma Pitkänen
Lahti

i#8 6+2

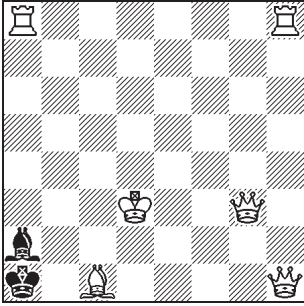
18. Jorma Pitkänen
Lahti

i#9 5/4+3

- b) -vLg1

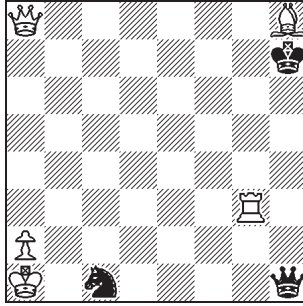
19. Jorma Pitkänen
Lahti

i#10

6+2

20. Jorma Pitkänen
Lahti

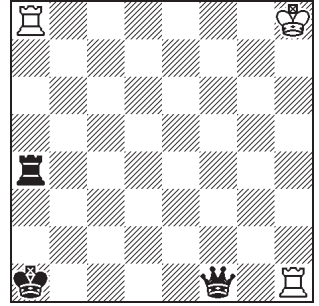

i#11

5+3

b) vTg3→g2 = i#12

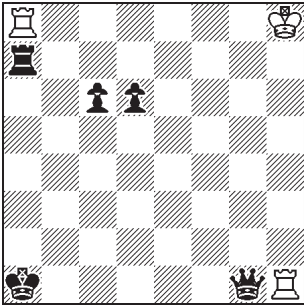
21. Marko Ylijoki
Tampere

vastavuor. a#6*
kirke, max.

3 + 3

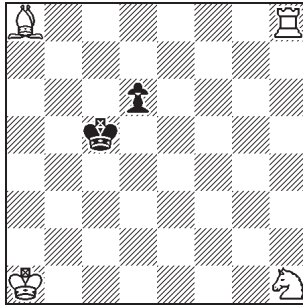
22. Marko Ylijoki
Tampere

vastavuor. a#5½
kirke, max.
b) mTa7→a4

3 + 5

23. Timo Aitta
Helsinki

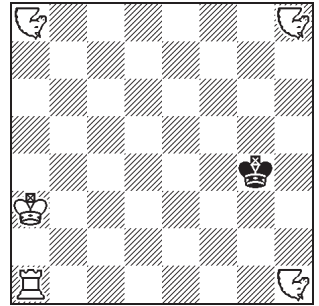

a#3 Liisa-shakki
Alice Chess

4 + 2

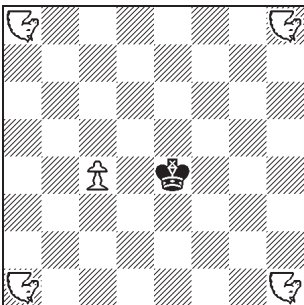
lauta B on tyhjä; board B is empty

24. Henry Tanner
Helsinki

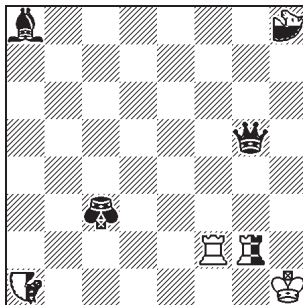
4# kolme aituria
5 + 1

25. Henry Tanner
Helsinki

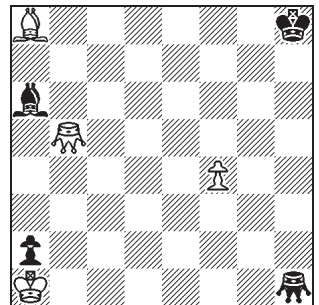
6# neljä aituria
5 + 1

26. Johan Beije
Almere – NED

a#3½ ks. teksti
2+3+3

27. Luís Flavio Soares
Nunes
São Paulo – BRA

i#5 max.
heinäsirkat b5, h1
4 + 4

Summary

One of the most famous Finnish problemists, Jan Hannelius, turned 85 on the 7th of December 2001. The cover problem is an impressive feast of Novotny interferences. Jan has been active as a problemist and organizer, both on national and international level. In PCCC meetings, Jan and his wife Brita have been regular attendants during several decades. Best congratulations to Kangasala!

Kauko Virtanen has written an article on Jan presenting a selection of his problems, pp. 184-185.

Jan is not the only famous Finnish problemist to celebrate his anniversary in the end of 2001. Eero Bonsdorff, well known for his mathematical chess problems and writings, turned 80 on 18th of October, p. 186.

ST announces **two international chess composition tournaments** to celebrate their anniversaries - see pages 185 and 186!

A third anniversary takes place on Christmas Day, when Kauko Virtanen celebrates his 70th birthday. Kari Valtonen describes Kauko's versatile personality on pp. 188-191.

IGM Toma Garai has written "A Holiday Story" with two pairs of helpmates in two, pp. 192-193. The characters of his story discuss the pros and cons of the problems, finally Santa decides to ask the readers for help: which version to prefer and why?

ST's autumn meeting took place in the beginning of October. The program included composing and solving contests. Harri Hurme and Pauli Perkonen won these competitions, see p. 194.

The Danish IM Lars Larsen discusses with interferences in modern h#2 problems on pp.195-196.

Our originals section starts on p. 197, consisting of 41 problems, among them corrections to earlier publications. Please note that there are originals in other parts of the magazine, for example dedication problems on p. 187 and p. 217.

A study by Emil Luukkonen, published in ST 2/2000, has been cooked by Enso Minerva. He proposes a correction, p. 207.

The final themes of the 7th WCCT with

three new theme examples are on pp. 208-213.

Three ST awards have seen daylight, pp. 218-224. Pauli Perkonen (as a substitute judge): selfmates 1994-1995, Neal Turner longer helpmates 1996 and Per Olin: studies 1999-2000. According to ST policy, all composers who participated in will receive a copy of the award.

Marko Ylijoki presents selected helpmates and fairy problems from the recently published FIDE Album on pp. 226-229. On the next page Jooe Norri proposes the possibility of an en passant capture by Kings.

C.J. Feather discusses the process of correcting problems by other composers, inspired by the previous ST issue which included nine corrections to incorrect FIDE-album helpmates, pp. 232-233.

Henry Tanner continues his Four Corner Project on pp. 234-239 with altogether 27 original problems.

Plenty of material intended for this issue will have to wait for publication until the first issue of 2002, which is due to appear in February, including interesting articles, discussion on recent 6th WCCT awards etc. Stay tuned!

Seuraava lehti

ilmestyy ennen vuosikokousta, hyvää vuodenvaihdetta ja Uutta Vuotta 2002 kaikille lukijoille!